

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI

DLA GMINY ŚWIĘCIECHOWA

NA LATA 2023-2033

OPRACOWANIE:

Urząd Gminy w Świąciechowie

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Autorzy opracowania:

mgr inż. Małgorzata Damińska – koordynator projektu

mgr Irma Kuznetsova – kierownik zespołu

mgr inż. Iwona Nowacka

Szczególne podziękowania kierujemy dla wszystkich osób – mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, którzy przyczynili się do powstania niniejszego dokumentu.

 Wielkopolska Akademia
Nauki i Rozwoju

 KRAJOWY
INSTYTUT
JAKOŚCI

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	6
2.	DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI	8
3.	SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI	16
3.1.	Wprowadzenie	16
3.2.	Struktura przestrzenno-funkcjonalna	16
3.3.	Przyczyny degradacji obszaru	28
3.3.1.	<i>Sfera społeczna</i>	29
3.3.2.	<i>Sfera gospodarcza</i>	41
3.3.3.	<i>Sfera środowiskowa</i>	45
3.3.4.	<i>Sfera przestrzenno-funkcjonalna</i>	49
3.3.5.	<i>Sfera techniczna</i>	57
3.4.	Lokalne potencjały obszaru	62
3.5.	Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych	69
4.	OPIS WIZJI STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI	72
5.	CELE REWITALIZACJI I ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ	74
6.	OPIS POWIĄZAŃ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI NA POZIOMIE KRAJOWYM, REGIONALNYM I LOKALNYM	76
7.	OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	83
7.1.	Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	84
7.2.	Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	102
8.	MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH....	109
8.1.	Kompleksowość programu	109
8.2.	Koncentracja programu	109
8.3.	Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych	110
8.3.1.	<i>Komplementarność przestrzenna</i>	111
8.3.2.	<i>Komplementarność problemowa</i>	112
8.3.3.	<i>Komplementarność proceduralno-instytucjonalna</i>	115
8.3.4.	<i>Komplementarność międzyokresowa</i>	116
8.3.5.	<i>Komplementarność źródeł finansowania</i>	117
9.	RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	119

10.	WDRAŻANIE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	122
10.1.	Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji	122
10.2.	Koszty zarządzania.....	124
10.3.	Ramowy harmonogram realizacji programu	124
11.	PARTYCYPACJA SPOŁECZNA W PROCESIE REWITALIZACJI.....	126
12.	SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI.....	132
12.1.	Monitoring programu.....	132
12.2.	Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych.....	136
12.3.	System wprowadzania modyfikacji do programu.....	136
13.	OKREŚLENIE ZMIAN W UCHWAŁACH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 21 CZERWCA 2001 R. O OCHRONIE PRAW LOKATORÓW, MIESZKANIOWYM ZASOBIE GMINY I O ZMIANIE KODEKSU CYWILNEGO	137
14.	OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWALE DOT. KOMITETU REWITALIZACJI	138
15.	SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI	138
16.	REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	139
16.1.	Wskazanie zakresu zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.....	139
16.2.	Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany	139
17.	ZAŁĄCZNIKI.....	140
	Załącznik nr 1: Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych podobszaru rewitalizacji Świąciechowa Centrum.....	140
	Załącznik nr 2: Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych podobszaru rewitalizacji Lasocice.....	140
	Załącznik nr 3: Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych podobszaru rewitalizacji Długie Stare Północ	140
	Załącznik nr 4: Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	141
	Załącznik nr 5: Tabela ewaluacyjna	142
	Spis tabel	143
	Spis rycin	144

1. Wprowadzenie

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, **rewitalizacja** stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Definicja ta odwołuje się do najważniejszych zasad skutecznej rewitalizacji. Przede wszystkim jest to proces wieloletni, kompleksowy, zakładający włączenie społeczne, partnerstwo i wielopoziomowe zarządzanie oraz adresowany jest tylko do obszarów znajdujących się w głębokim kryzysie. Kluczową płaszczyzną wyboru działań rewitalizacyjnych jest sfera społeczna, która następnie musi być przedmiotem koordynacji działań w tym, i w innych obszarach: gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym. Jak wskazuje Krajowa Polityka Miejska 2023, ze względu na to, że celem rewitalizacji jest równoczesna odnowa społeczna, gospodarcza, kulturowa, przestrzenna (w tym także techniczna) oraz środowiskowa, nadanie nowych funkcji, remonty lub modernizacja techniczna infrastruktury muszą być środkiem, a nie celem rewitalizacji. Osią działań rewitalizacyjnych jest społeczność lokalna i jej potrzeby. Należy zapewnić włączenie wszystkich zainteresowanych (mieszkańców, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne) na każdym etapie programowania i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ponieważ to ich ostatecznie będą dotyczyły rezultaty rewitalizacji. Dlatego też bez ich udziału nie uda się zapewnić trwałej poprawy obszaru. Podobnie konieczne jest, by działania rewitalizacyjne w gminie nie były działaniami punktowymi, ale by ujęte były w ramy kompleksowego i zintegrowanego podmiotowo i przedmiotowo programu rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2023-2033 został opracowany na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2021 r. poz. 485 z 2023 r. poz. 28). Stanowi on narzędzie umożliwiające prowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji wyznaczonym uchwałą nr LVI/501/2023 Rady Gminy Święciechowa z dnia 23 marca 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Święciechowa. Jednocześnie pełni funkcję strategii IIT (innego instrumentu terytorialnego), wdrażanej po raz pierwszy w perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027, w odniesieniu do przewidzianych w niej działań finansowych ze środków polityki spójności.

By móc niniejszy Program traktować jako narzędzie praktyczne i zrozumiałe, konieczne jest wyjaśnienie kluczowych pojęć z zakresu rewitalizacji, które będą pojawiać się w poszczególnych częściach dokumentu:

INTERESARIUSZE REWITALIZACJI – mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczności nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne

inicjatywy mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego oraz członkowie kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 28); inni mieszkańcy gminy; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne; jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne oraz organy doradcze i konsultacyjne gminy; organy władzy publicznej; inne niż wymienione wyżej podmioty, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

KOMITET REWITALIZACJI – stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniotawczo-doradczą wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

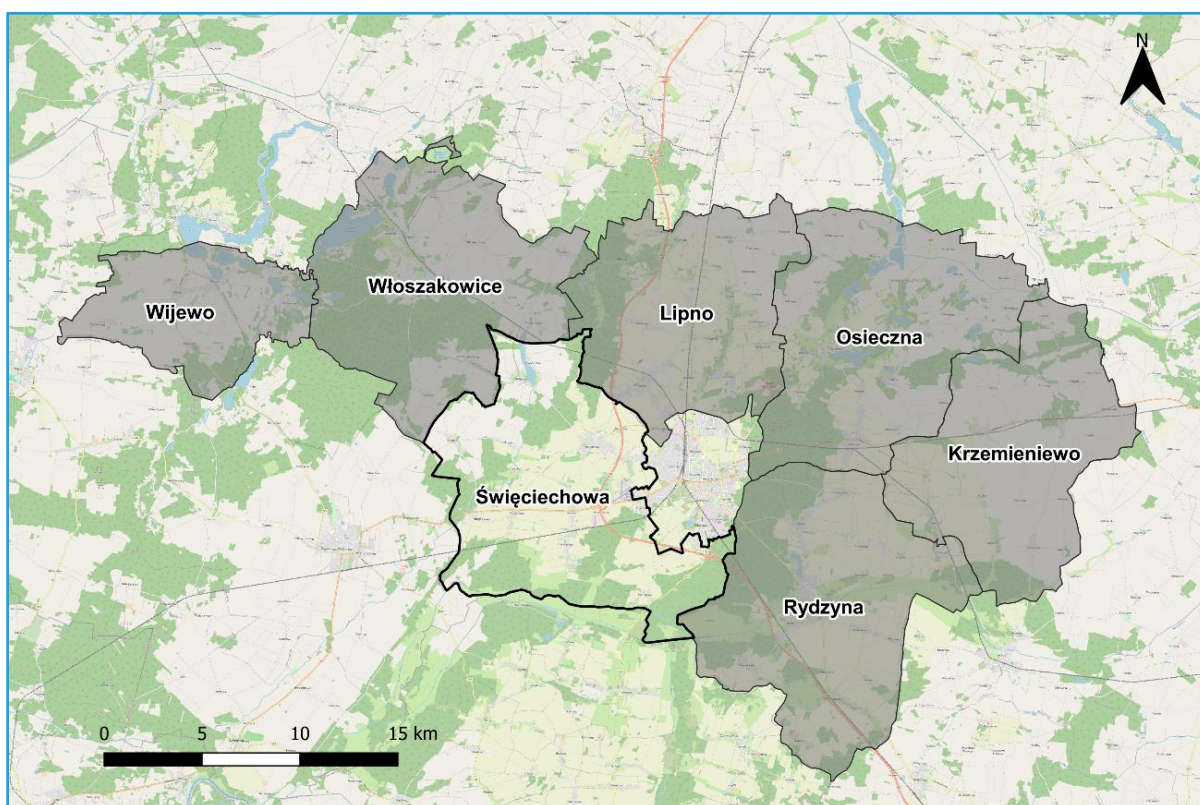
OBSZAR REWITALIZACJI – to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby jej mieszkańców. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

2. Delimitacja obszaru rewitalizacji

Podstawowe informacje

Święciechowa jest gminą wiejską, położoną w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie leszczyńskim. Powierzchnia Gminy wynosi 134 km², co stanowi 16,6% powierzchni powiatu leszczyńskiego. Prawie 60% gruntów Gminy stanowią grunty rolne, 33,7% przypada na lasy i zadrzewienia, a pozostałe 7,4% zajmują grunty zabudowane i zurbanizowane (w tym grunty pod wodami i tereny różne). Z uwagi na taką strukturę użytkowania terenów, a także stosunkowo korzystne dla produkcji rolnej gleby, Gminę uznać należy za rolniczą. Warto jednak zwrócić uwagę, iż na przestrzeni ostatnich lat zauważa się niewielki spadek terenów rolniczych na rzecz gruntów zurbanizowanych. Od strony północnej Gmina Święciechowa graniczy z dwiema jednostkami powiatu leszczyńskiego: Gminą Włoszakowice oraz Gminą Lipno. Od strony południowej jej bezpośrednim sąsiadem jest Gmina Góra w powiecie górowskim (woj. dolnośląskie). Z kolei od wschodu z miastem Leszno i Gminą Rydzyna, a od zachodu z Gminą Wschowa znajdującą się w powiecie wschowskim (woj. lubuskie).

Rycina 1 Położenie Gminy Święciechowa na tle powiatu leszczyńskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Podstawę prawną dla wyznaczonego w Gminie Świąciechowa obszaru rewitalizacji stanowi uchwała nr LVI/501/2023 Rady Gminy Świąciechowa z dnia 23 marca 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Świąciechowa. Zgodnie z metodyką prac przyjętą na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego, w pierwszej kolejności dokonano podziału Gminy Świąciechowa na niepodzielne jednostki analityczne. Granice jednostek analitycznych wyznaczono na podstawie podziału administracyjnego Gminy na obręby ewidencyjne. Natomiast z uwagi na spełnienie art. 10 ust. 2 ustawy o rewitalizacji (*obszar rewitalizacji nie może przekraczać 20% powierzchni Gminy i nie może być zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców Gminy*) obręb Długie Stare oraz Świąciechowa podzielono na mniejsze jednostki, jednolite pod względem przestrzenno-funkcjonalnym. W ten sposób powstały: Świąciechowa, Świąciechowa Centrum, Długie Stare Północ oraz Długie Stare Południe. Wykaz ulic zaliczonych do poszczególnych jednostek przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1 Wykaz ulic jednostek analitycznych na terenie Gminy Świąciechowa

Lp.	Jednostka analityczna	Wykaz ulic
1.	Świąciechowa	Akacyjowa, Gen. W. Andersa, Borówkowa, Jana Brzechwy, Czereśniowa, Dębowa, Fiołkowa, Gen. S. Grota-Roweckiego, Majora Hubala, Jarzębinowa, Jaśminowa, Jesionowa, Klonowa, Kolbego (w części), M. Konopnickiej, Kosmonautów, I. Krasickiego, Krzycka (w części), J. Kusocińskiego, Gen. T. Kutrzeby, Lasocicka (w części), Leszczyńska (w części), Lipowa (w części), Gen. S., Maczka, Magazynowa, Kmdr S. Mieszkowskiego, Modrzewiowa, Mórkowska, Owocowa, Plater, Powstańców Wielkopolskich, Produkcyjna, Rumiankowa, Składowa, Gen. S. Sosabowskiego, Sportowa, Strzelecka (w części), Plac Majora H. Sucharskiego, Śmigielska (w części), Topolowa, Transportowa, J. Tuwima, A. Walentynowicz, Warzywna, Wiśniowa, Wodna, Wschowska (w części), XX-lecia, Zwycięstwa, Brzozowa, S. Lema, Leszczyńska (w części).
2.	Świąciechowa Centrum	Boczna, Dojazdowa, Kopernika, Kościelna, Krzycka (w części), Leszczyńska (w części), Lipowa (w części), Śmigielska (w części), Św. Marka, Paderewskiego, Polna, Rynek, Rzemieśnicza, Strzelecka (w części), Szkolna, Ułańska, Wąska, Wolności, Wschowska (w części), Zacisze, Zakątek, Zielona, Lasocicka (w części), Sosabowskiego (w części), Kolbego (w części).
3.	Długie Stare Północ	Graniczna, Jesienna, Leszczyńska (w części), Osiedlowa, Parkowa, Wschowska, Zachodnia.
4.	Długie Stare Południe	Działkowa, Krótka, Leszczyńska (w części), Nowa, Polna, Rolna, Spacerowa, Wiosenna.

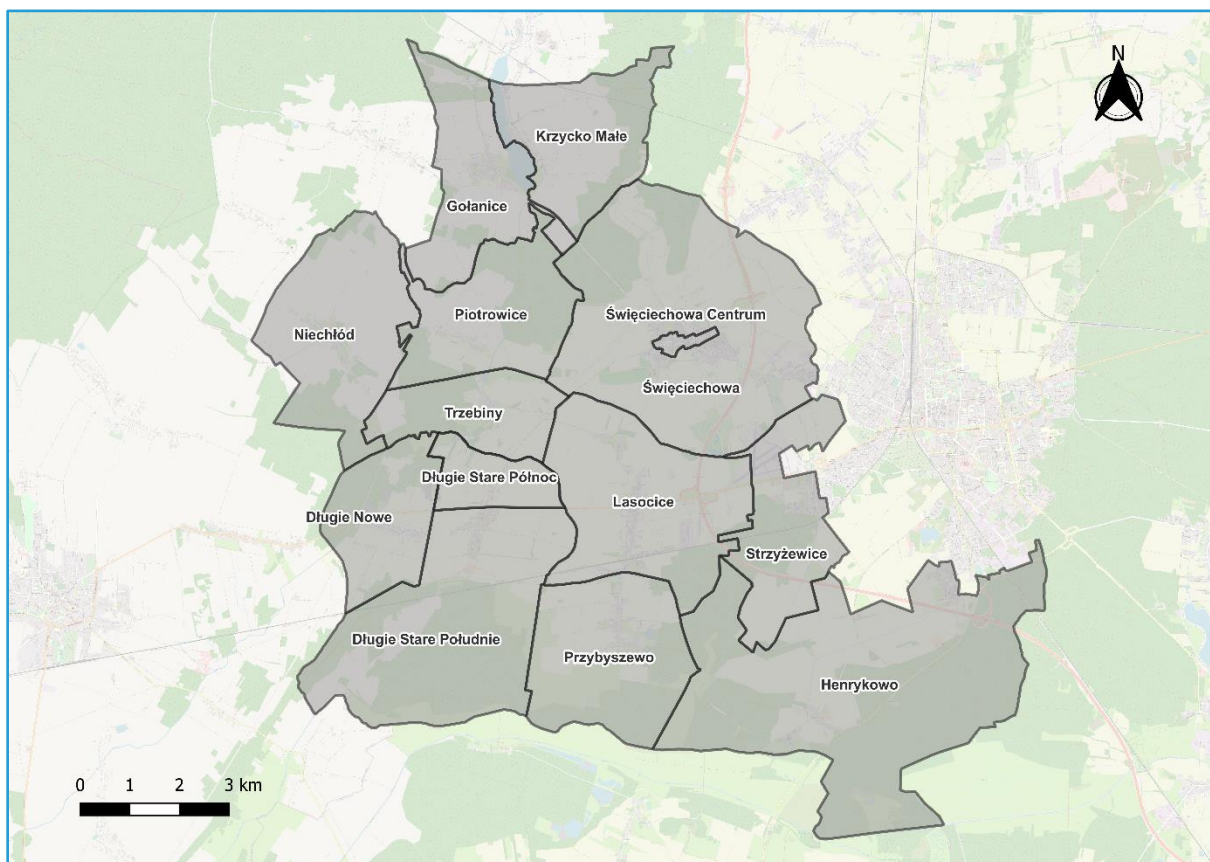
Źródło: opracowanie własne.

Na skutek podziału Gminy powstało zatem 14 jednostek analitycznych: Świąciechowa, Świąciechowa Centrum, Długie Stare Południe, Długie Stare Północ, Lasocice, Długie Nowe, Gołanice, Henrykowo, Krzycko Małe, Niechłód, Piotrowice, Przybyszewo, Strzyżewice, Trzebiny. Szczegółowy podział na jednostki analityczne oraz ich zakres przestrzenny przedstawiono poniżej.

Tabela 2 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Święciechowa

Jednostka analityczna		Powierzchnia jednostki (km ²)	Udział w całkowitej powierzchni Gminy (%)	Liczba mieszkańców	Udział w całkowitej liczbie mieszkańców Gminy (%)
Lp.	Nazwa jednostki				
1	Święciechowa	20,81	15,4%	2 452	29,6%
2	Święciechowa Centrum	0,33	0,2%	761	9,2%
3	Długie Stare Południe	15,36	11,4%	642	7,7%
4	Długie Stare Północ	2,76	2,0%	255	3,1%
5	Lasocice	11,6	8,6%	851	10,3%
6	Długie Nowe	5,67	4,2%	250	3,0%
7	Gołanice	7,34	5,4%	514	6,2%
8	Henrykowo	24,85	18,4%	401	4,8%
9	Krzycko Małe	7,32	5,4%	386	4,7%
10	Niechłód	10,05	7,4%	403	4,9%
11	Piotrowice	7,77	5,8%	158	1,9%
12	Przybyszewo	9,28	6,9%	583	7,0%
13	Strzyżewice	6,82	5,1%	457	5,5%
14	Trzebiny	4,98	3,7%	173	2,1%

Źródło: opracowanie własne.

Rycina 2 Jednostki analityczne na terenie Gminy Święciechowa

Źródło: opracowanie własne.

Obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji Gminy Świąciechowa zostały wyznaczone za pomocą przeprowadzonej analizy wskaźnikowej, w oparciu o katalog wskaźników odnoszących się do 5 sfer – społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Wskaźniki dotyczyły sytuacji społecznej Gminy z zakresu bezrobocia, alkoholizmu, ubóstwa, przestępczości, osób ze szczególnymi potrzebami, w tym zapewnienia dostępności obiektów komunalnych, kapitału społecznego, poziomu uczestnictwa w życiu publicznym, sytuacji gospodarczej w zakresie aktywności gospodarczej, sytuacji środowiskowej w zakresie pokrycia azbestem, jakości powietrza, natężenia ruchu drogowego, sytuacji przestrzenno-funkcjonalnej w zakresie dostępności terenów zieleni, dostępności infrastruktury publicznej, dostępności komunikacyjnej, poziomu ładu przestrzennego, jakości terenów publicznych oraz sytuacji technicznej w zakresie stanu technicznego przestrzeni publicznej, oraz efektywności energetycznej.

Na podstawie danych zastanych wyznaczono wskaźniki syntetyczne, które posłużyły do określenia natężenia zjawisk kryzysowych dla każdej ze sfer. W celu zebrania informacji niezbędnych do zbadania stopnia występowania negatywnych zjawisk w badanych jednostkach analitycznych, zwrócono się z wnioskiem o przekazanie danych do poszczególnych jednostek Urzędu Gminy w Świąciechowie, ale również do: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świąciechowie, Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie oraz Komendy Miejskiej Policji w Lesznie.

Poniższa tabela przedstawia zbiorcze wyniki przeprowadzonej analizy wskaźnikowej sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego dla wszystkich badanych jednostek analitycznych.

Tabela 3 Analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego – zestawienie zbiorcze

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
Świąciechowa Centrum	-0,335	0,426	-0,958	-0,467	-1,983
Długie Stare Północ	-0,315	0,763	0,413	-0,449	-0,508
Niechtód	-0,306	-0,481	0,391	0,039	0,126
Lasocice	-0,276	0,051	-0,447	-0,484	-0,044
Henrykowo	-0,034	0,060	0,912	0,324	0,020
Świąciechowa	0,003	0,260	0,387	-0,352	0,716
Długie Nowe	0,042	0,403	-0,751	0,219	0,568
Długie Stare Południe	0,101	0,034	0,225	-0,005	0,755
Przybyszewo	0,135	0,628	0,187	-0,205	-1,069
Strzyżewice	0,136	0,299	-0,169	0,004	0,215
Gołanice	0,163	0,329	0,304	0,046	0,288
Piotrowice	0,204	-0,959	-0,050	-0,099	0,391

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
Krzycko Małe	0,213	-0,348	0,183	0,446	0,093
Trzebiny	0,268	-1,464	-0,629	0,984	0,432

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Świąciechowa.

Zgodnie z przyjętą metodyką, do obszaru zdegradowanego włączone mogły zostać jednostki analityczne, których wskaźnik syntetyczny w sferze społecznej był niższy niż 0 oraz dla których zidentyfikowano nagromadzenie negatywnych zjawisk w przynajmniej jednej z pozostałych sfer. Poniższa tabela przedstawia jednostki analityczne, które spełniały kryteria zakwalifikowania do obszaru zdegradowanego. W tabeli wskazano wartość wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej w każdej jednostce analitycznej, a także oznaczono występowanie negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej (gdzie „-” oznacza występowanie negatywnych zjawisk, a „+” ich brak). Jednostkami, które na podstawie diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zakwalifikowano do obszaru zdegradowanego były: Świąciechowa Centrum, Niechłód, Długie Stare Północ i Lasocice.

Tabela 4 Obszary zdegradowane na terenie Gminy Świąciechowa, tj. jednostki, dla których wskaźnik syntetyczny przyjął w sferze społecznej wartości poniżej 0 oraz dla których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
Świąciechowa Centrum	-0,335	+	-	-	-
Niechłód	-0,306	-	+	+	+
Długie Stare Północ	-0,315	+	+	-	-
Lasocice	-0,276	+	-	-	-

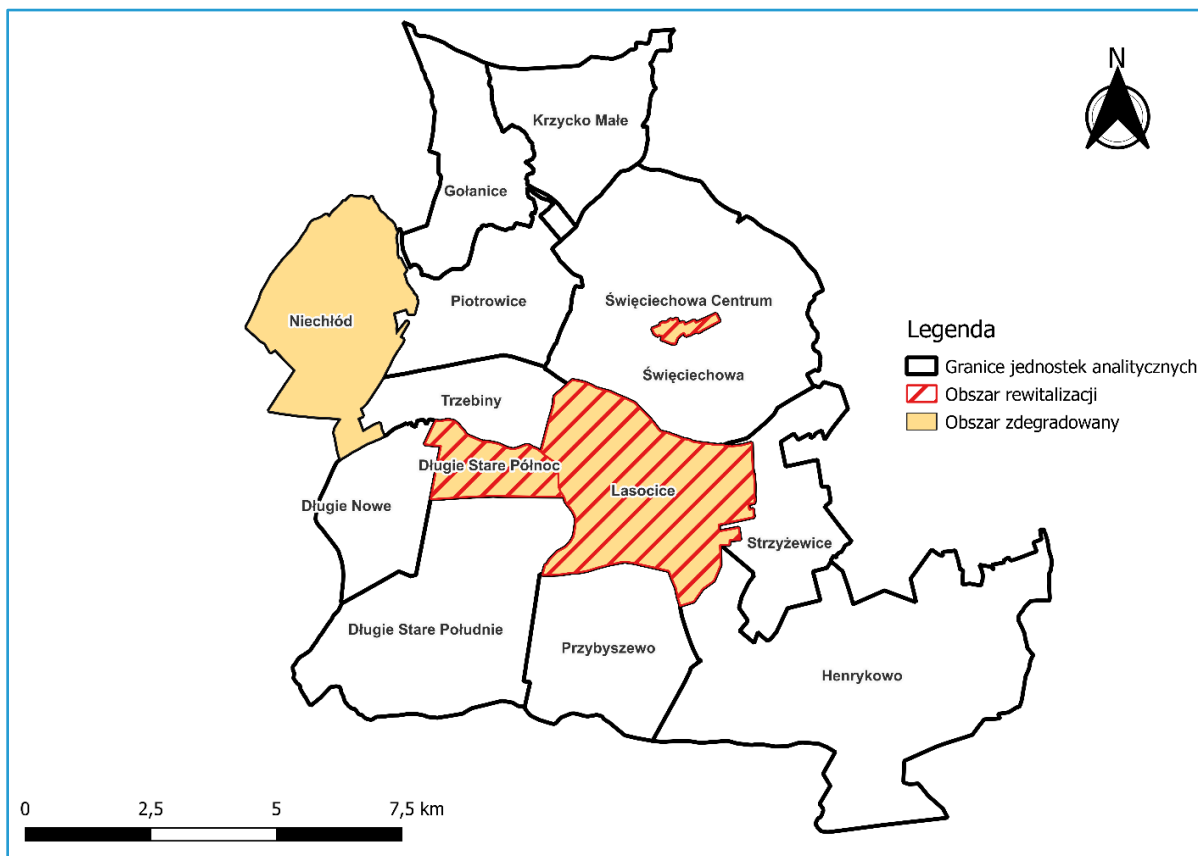
Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Świąciechowa.

Na podstawie danych zawartych w Diagnozie służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji stwierdzono, że obszar zdegradowany objął swym zakresem 4 jednostki analityczne, które łącznie zajęły 24,8 km², co stanowiło 18,2% powierzchni całej Gminy, a zamieszkiwało je łącznie 2 270 osób, które stanowiły 27,5% wszystkich mieszkańców Gminy Świąciechowa.

Dalsze działania dotyczyły wyznaczenia obszaru o szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, zmagającego się z problemami w pozostałych sferach oraz będącego kluczowym dla rozwoju lokalnego. W związku z tym, iż nagromadzenie negatywnych zjawisk w jednostce Niechłód (oprócz sfery społecznej) zdiagnozowano jedynie w sferze gospodarczej, dla której obecnie nie planuje się znaczących działań związanych z rewitalizacją, nie stwierdzono potrzeby włączania tego obszaru do obszaru rewitalizacji. Dlatego jako obszar rewitalizacji w Gminie

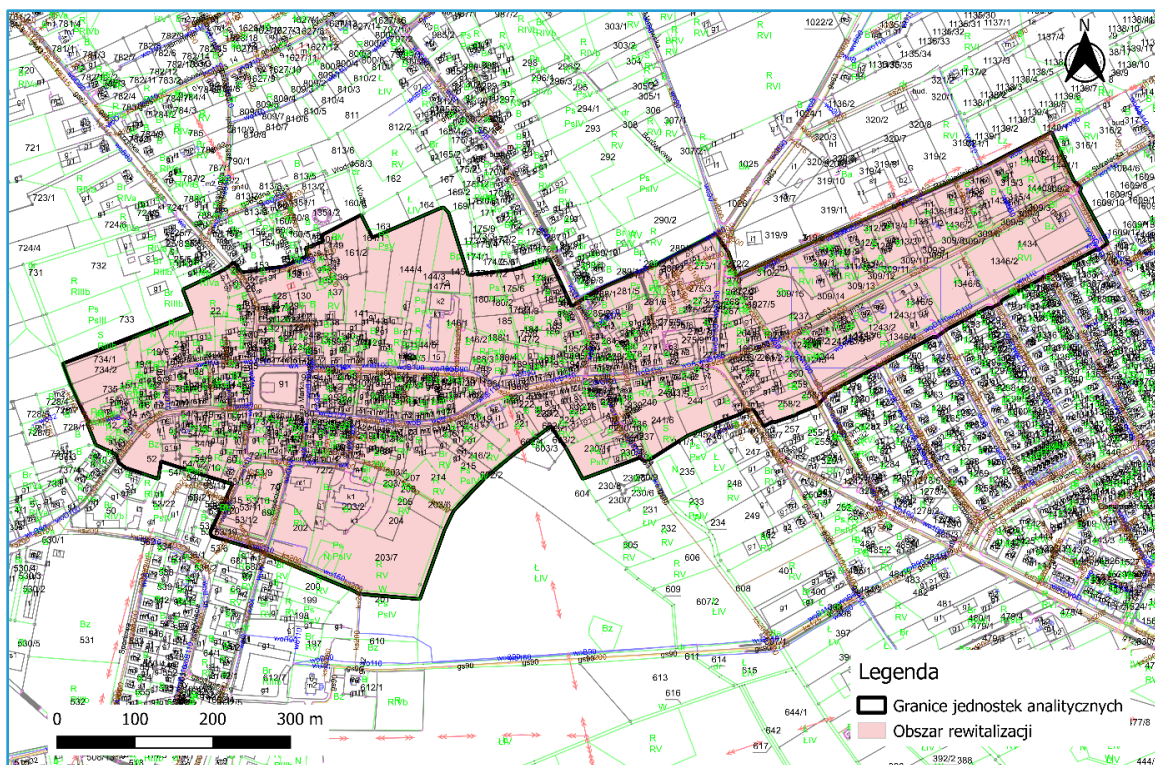
Święciechowa wyznaczono następujące jednostki analityczne: Święciechowa Centrum, Długie Stare Północ oraz Lasocice.

Zatem na obszar rewitalizacji składają się 3 podobszary, których łączna powierzchnia wynosiła 14,7 km², co stanowiło 10,8% powierzchni Gminy, a zamieszkiwało go 1 867 osób, czyli 22,6% ludności całej Gminy.

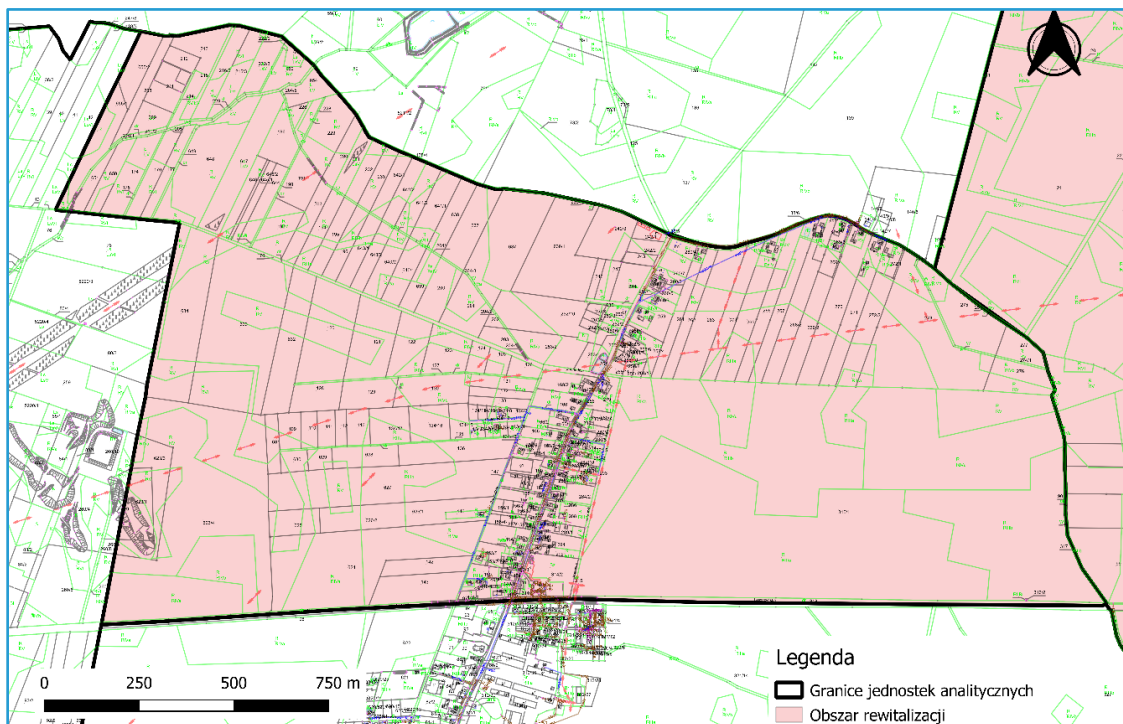
Rycina 3 Uproszczona mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

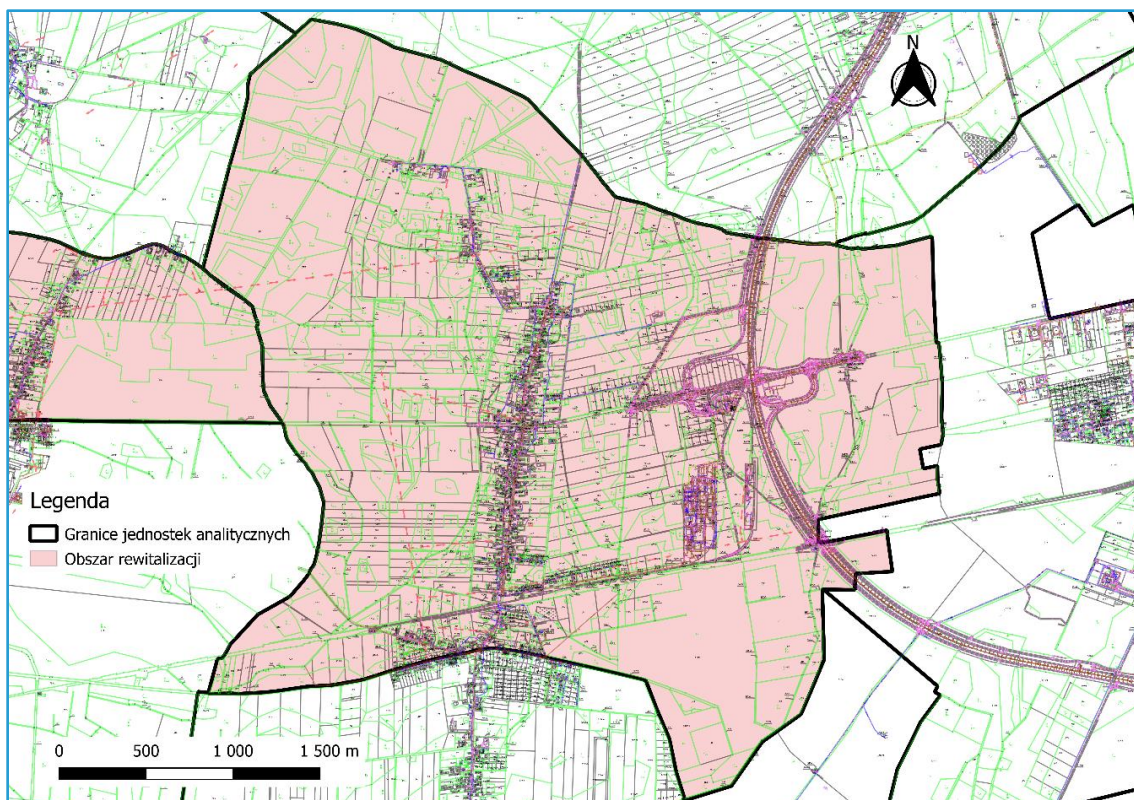
Rycina 4 Uproszczona mapa obszaru rewitalizacji – jednostka Świąciechowa Centrum

Źródło: opracowanie własne.

Rycina 5 Uproszczona mapa obszaru rewitalizacji – jednostka Długie Stare Północ

Źródło: opracowanie własne.

Rycina 6 Rycina 17 Uproszczona mapa obszaru rewitalizacji – jednostka Lasocice

Źródło: opracowanie własne.

Pierwszym podobszarem rewitalizacji Gminy Święciechowa jednostka **Święciechowa Centrum**, która z punktu widzenia rozwoju lokalnego całej Gminy odgrywa kluczową rolę, będąc jednocześnie miejscem nagromadzenia określonych funkcji zaspokajających potrzeby mieszkańców również z obszarów otaczających, w tym wyznaczonych we wcześniejszym etapie diagnozy. **Święciechowa Centrum** to podobszar rewitalizacji znajdujący się w centrum wsi Święciechowa, w północno-wschodniej części Gminy. Jego powierzchnia wynosi 0,3 km², co daje 0,2% powierzchni całej Gminy, a w 2021 roku zamieszkiwany był przez 761 mieszkańców, którzy stanowili 9,2% ludności Gminy.

Następnym podobszarem rewitalizacji jest **Długie Stare Północ** powstałe z podzielenia obrębu Długie Stare na dwie części – Długie Stare Północ i Długie Stare Południe – znajduje się w centralnej części Gminy. Powierzchnia tego podobszaru wynosi 2,8 km², co stanowi 2,0% całej Gminy, a w 2021 roku zamieszkiwany był przez 255 mieszkańców, czyli 3,1% ludności Gminy.

Ostatni podobszar rewitalizacji stanowi obręb ewidencyjny **Lasocice**, w którego skład wchodzi dwie miejscowości **Lasocice** oraz **Ogrody** – zlokalizowany w centralno-wschodniej części Gminy. Jego powierzchnia wynosi 11,6 km², co stanowi 7,9% całej Gminy, a w 2021 roku zamieszkiwany był przez 851 mieszkańców, czyli 10,3% ludności Gminy.

3. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

3.1. Wprowadzenie

Niniejszy rozdział przedstawia szczegółową diagnozę, dotyczącą wyznaczonego na terenie Gminy Świąciechowa, obszaru rewitalizacji. Za obszar rewitalizacji przyjęto trzy odrębne jednostki analityczne: **Lasocice, Długie Stare Północ oraz Świąciechowę Centrum**.

Diagnoza szczegółowa stanowi kluczowy element Programu Rewitalizacji, jej celem jest zbadanie i przedstawienie występujących na obszarze rewitalizacji zjawisk kryzysowych wraz ze wskazaniem ich przyczyn. Oprócz tego zawiera ona także lokalne potencjały obszaru, które mogą przyczynić się do wyprowadzenia obszaru ze stanu kryzysowego.

Podczas opracowywania diagnozy szczegółowej, zaistniałe problemy i zjawiska kryzysowe, a także powiązania między nimi oraz ich lokalizację przedstawia się w podziale na sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, funkcjonalno-przestrzenną i techniczną. Pogłębieniem wiedzy o obszarze rewitalizacji jest również wskazanie **lokalnych potencjałów**, które mogą zostać wykorzystane do zminimalizowania lub całkowitego zlikwidowania zaistniałego problemu. Dzięki tak opracowanej diagnozie szczegółowej można uzyskać pełen obraz obszaru rewitalizacji.

Warto także zaznaczyć, że do opracowania tej części dokumentu wykorzystano nie tylko problemy, trendy i tendencje opisane za pomocą twardych danych ilościowych, ale uszczegółowiono je analizą jakościową, w której wykorzystano szeroko rozumiane metody diagnostyczne (w tym wywiady, dyskusje, rozmowy, warsztaty) zapewniając tym samym **włączenie interesariuszy rewitalizacji** już na etapie diagnozowania.

3.2. Struktura przestrzenno-funkcjonalna

Układ osadniczy całej Gminy Świąciechowa ukształtowany został w wyniku wielowiekowych procesów społecznych i gospodarczych. Na obszar rewitalizacji składają się trzy jednostki – dwie z nich (Lasocice i Długie Stare Północ) znajdują się po południowej stronie Gminy, a Świąciechowa Centrum po północnej, dlatego ich strukturę przestrzenno-funkcjonalną należy analizować z osobna dla każdej jednostki. Warto także zaznaczyć, że zgodnie z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Świąciechowa zmienionego uchwałą nr XXI/190/2020 z dnia 23 lipca 2020 roku przez Radę Gminy Świąciechowa, Świąciechowę Centrum charakteryzuje strefa rolno-leśna, a Lasocice i Długie Stare Północ leśno-rolna.

Podobszar rewitalizacji Świąciechowa Centrum wydzielony został z najbardziej zaludnionej miejscowości Gminy – Świąciechowy. W 2021 roku całą wieś zamieszkiwało 3 213

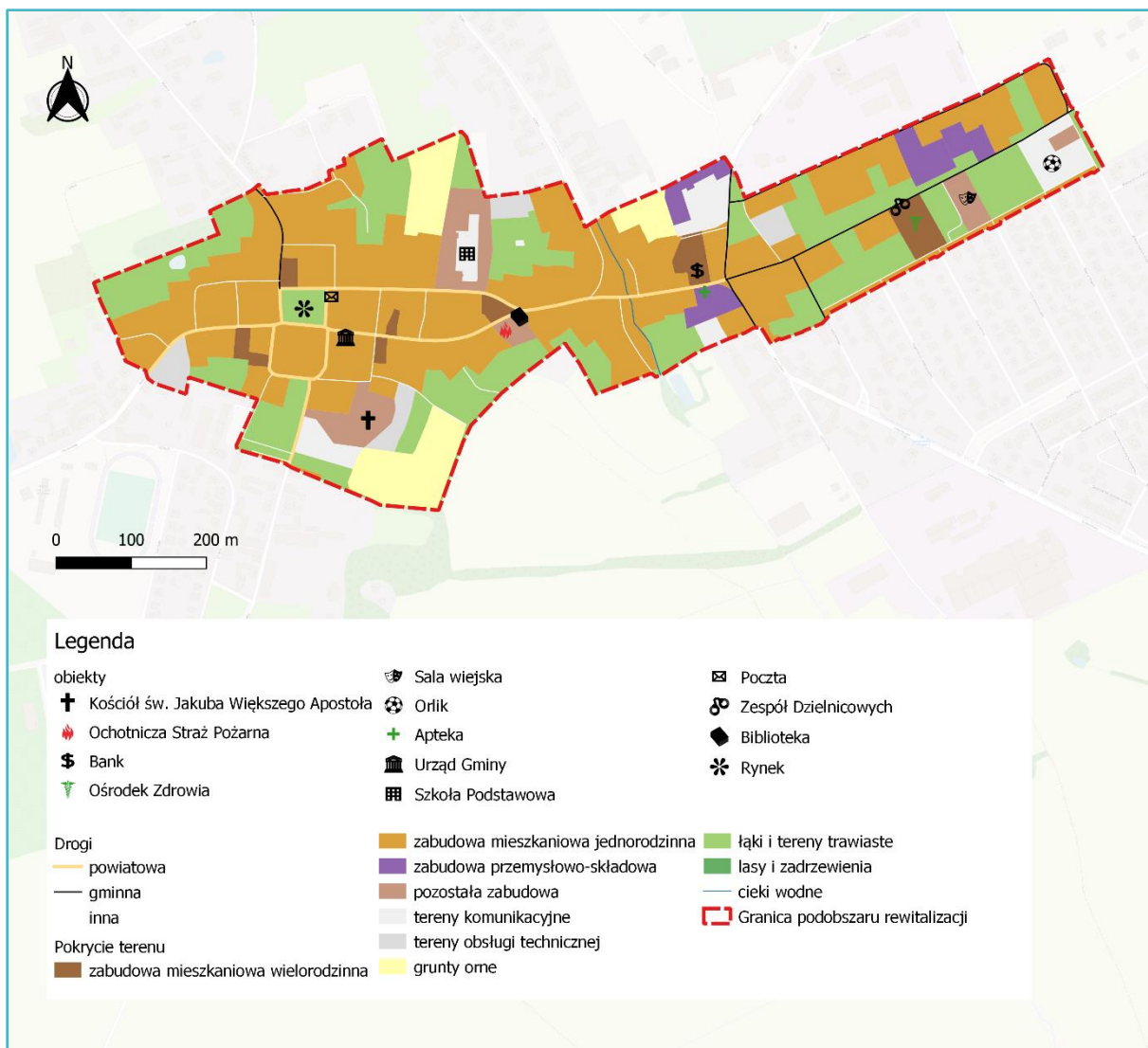

mieszkańców, z czego 761 osób mieszkało w Świąteczowie Centrum. Jest to jednostka, która na tle pozostałych odznaczała się bogatszym poziomem wyposażenia w podstawowe usługi. Świąteczowa jest także lokalnym ośrodkiem rolnictwa, pełniącym funkcje ośrodka administracyjnego, kulturalnego, oświatowego oraz podstawowej opieki zdrowotnej. Warto zwrócić uwagę, że stolica Gminy, Świąteczowa była przez wiele lat miastem. Miejscowość utraciła prawa miejskie 21 lipca 1934 roku.

W strukturze zabudowy, podobszar Świąteczowa Centrum odznacza wielofunkcyjna zabudowa wiejska, w której skład wchodzi przede wszystkim zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa zagrodowa, usługowa oraz zabudowa związana z drobną działalnością produkcyjną i obsługi rolnictwa. Układ osadniczy podobszaru rewitalizacji Świąteczowa Centrum oparty jest o ulice Wschowską, Ułańską, Wolności oraz Strzelecką, stanowiące główne ciągi komunikacyjne tego podobszaru. Przy ulicy Ułańskiej 4 mieści się siedziba Urzędu Gminy, w której zapadają najważniejsze decyzje dotyczące Gminy. W omawianym podobszarze rewitalizacji znajdują się również: sklepy spożywcze i wielobranżowe, Szkoła Podstawowa, Klub Dziecięcy, Rynek, Kreoplaneta (zajęcia dla dzieci), Kościół św. Jakuba Większego Apostoła, Cmentarz parafialny, usługi stolarskie i ślusarskie, fryzjer, firmy handlowo-usługowe, Zakład chemiczny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Zdrowia, Biblioteka, Rewir dzielnicowych, Klub sportowy Kormoran, Ochotnicza Straż Pożarna, Orlik, Boisko do boule, a także inne usługi służące lokalnej społeczności.

Terenami zieleni urządzonej lub terenami rekreacyjnymi, znajdującymi się na tym podobszarze rewitalizacji są tereny: Rynku, gdzie rozmieszczone są ławeczki, na których można odpocząć, Parku rodzinnego znajdującego się za Kościołem św. Jakuba Większego Apostoła, gdzie wciąż trwają prace nad wzbogacaniem tej przestrzeni w nowe funkcje, plac zabaw i teren zieleni znajdujący się w okolicach wspomnianego Kościoła oraz plac zabaw i siłownia zewnętrzna, Orlik i boisko do boule zlokalizowane przy ul. Dojazdowej. Tereny zieleni znajdujące się w granicach tego podobszaru, to tereny otwarte i ogólnodostępne.

Przez Świąteczowę Centrum nie przepływają duże rzeki czy strumienie, jedynym ciekim wodnym zlokalizowanym w tej okolicy jest Świąteczowski Rów (kod: RW60001714886). W granicach tego podobszaru nie znajdują się także żadne formy ochrony przyrody.

Rycina 7 Struktura przestrzenno-funkcjonalna podobszaru rewitalizacji Święciechowa Centrum

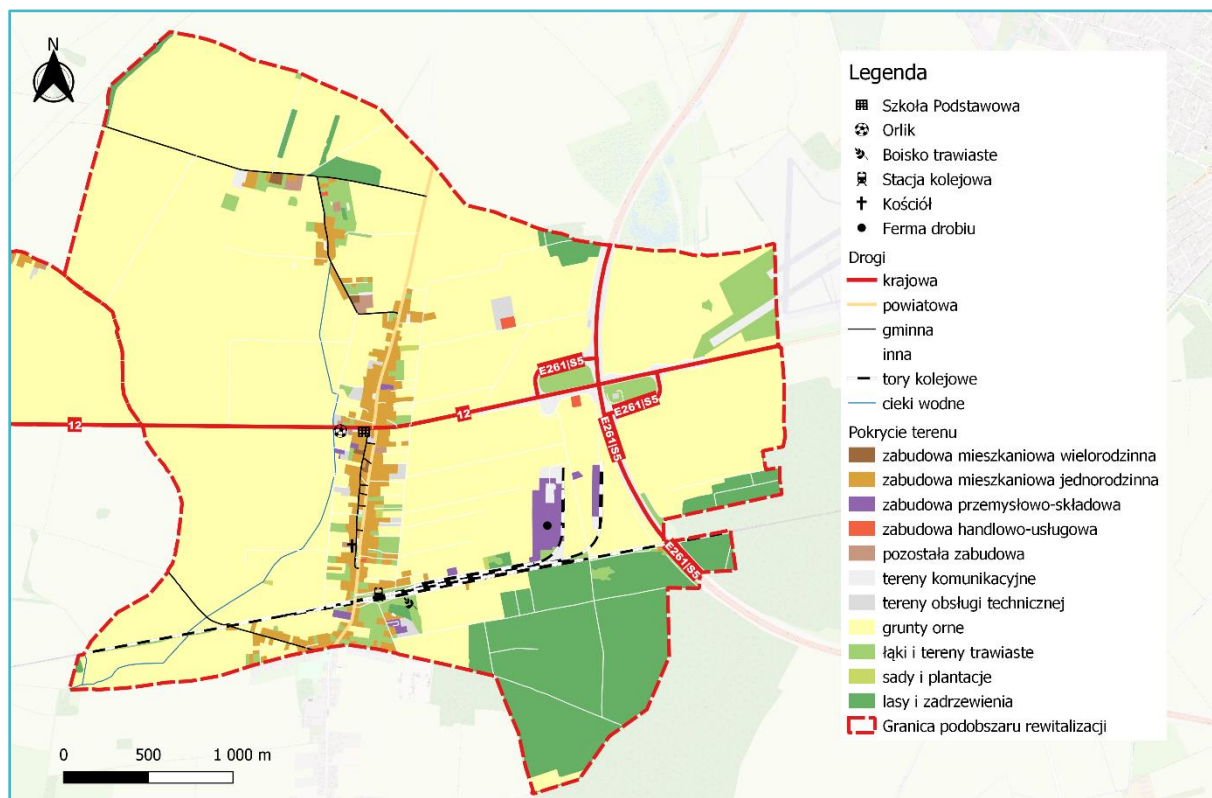
Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10k.

Podobszar rewitalizacji Lasocice stanowi cały obręb ewidencyjny Lasocice, na który składają się dwie miejscowości Lasocice oraz Ogrody. W 2021 roku jednostkę tę zamieszkiwało 851 mieszkańców, z czego 82 osoby mieszkały w Ogródach, a pozostałe 669 osób w Lasocicach. W 1920 roku część wsi Lasocice podlegała Gminie Święciechowa, a część Gminie Leszno, obecnie cała miejscowość wraz z przysiółkiem Ogrody znajduje się w Gminie Święciechowa.

Typ tej jednostki można określić jako ulicówkę, gdzie zwarta zabudowa mieszkaniowa lokalizowana jest po obu stronach głównej drogi (ul. Święciechowskiej). W strukturze zabudowy, podobszar rewitalizacji Lasocice odznacza wielofunkcyjna zabudowa wiejska, w której skład wchodzi, podobnie jak w podobszarze rewitalizacji Święciechowa, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa zagrodowa, usługowa oraz zabudowa związana z drobną działalnością produkcyjną i obsługi rolnictwa. Najważniejszym zakładem związanym z działalnością produkcyjną na tym podobszarze jest przedsiębiorstwo „Woźniak” Sp. z o.o. Fermy Drobiu, zlokalizowane przy ul. Szkolnej 3. W granicach tego podobszaru znajdują się

również m.in: firmy usługowe (branże takie jak instalacje sanitarne, malowanie proszkowe, cięcie stali strumieniem wody, ślusarstwo, złomowanie, usługi motoryzacyjne itp.), sklep wielobranżowy, skład kamienia naturalnego, Spa, McDonald, stajnia sportowa, Kościół pw. NMP, cmentarz, stacja kolejowa, Szkoła podstawowa oraz orlik.

Do terenów zieleni urządzonej lub terenów rekreacyjnych, znajdujących się na tym podobszarze rewitalizacji zaliczyć można: boiska sportowe typu „Orlik” zlokalizowane przy drodze krajowej nr 12, przy Szkole Podstawowej, boisko „Niemiec” zlokalizowane w pobliżu ul. Okrężnej. Są to tereny otwarte i ogólnodostępne dla mieszkańców i osób odwiedzających.

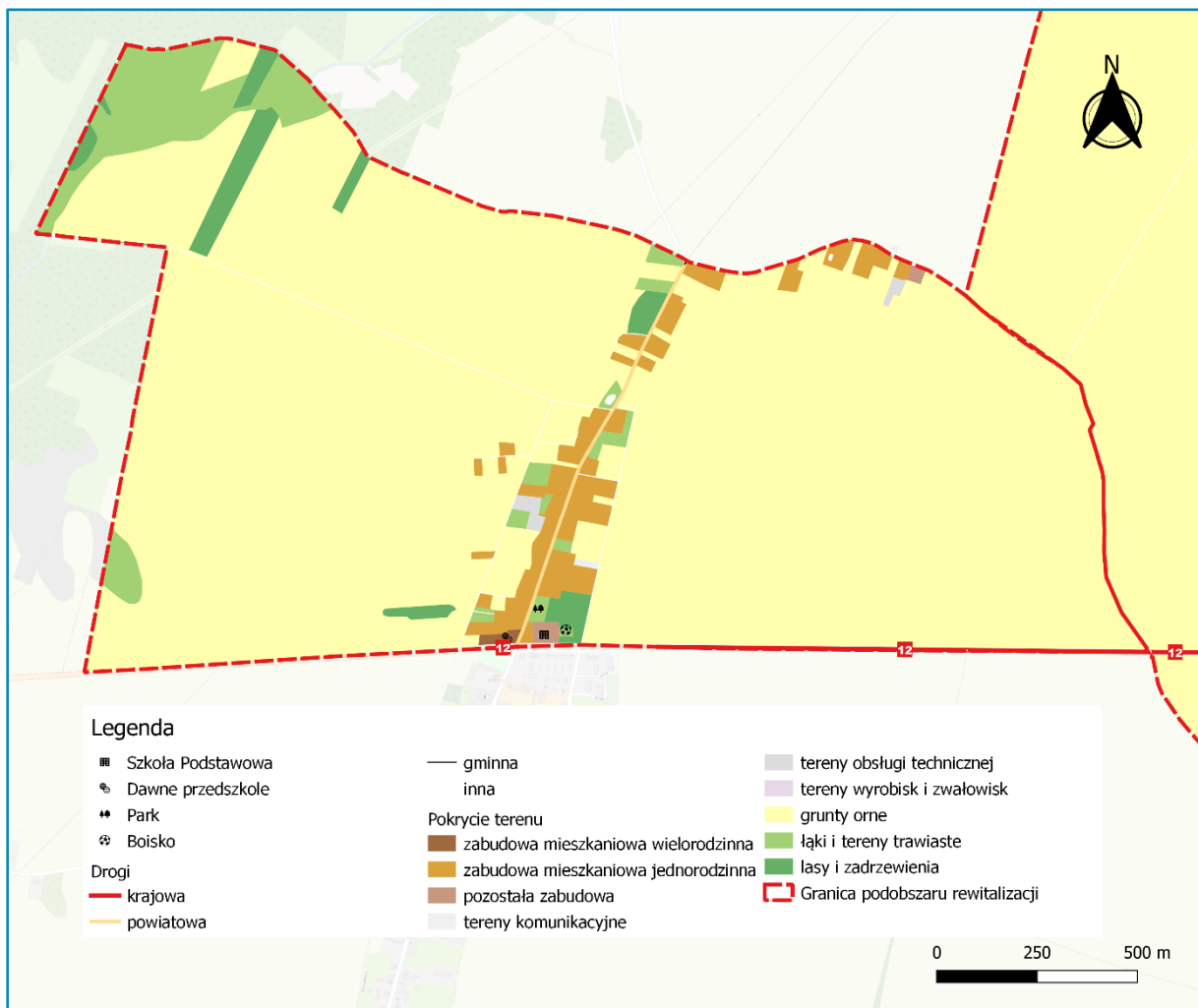

Rycina 8 Struktura przestrzenno-funkcjonalna podobszaru rewitalizacji Lasocice

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10k.

Podobszar rewitalizacji Długie Stare Północ powstał z podzielenia obrębu ewidencyjnego Długie Stare na dwie jednostki analityczne – Długie Stare Północ i Długie Stare Południe. Podziału dokonano wzdłuż drogi krajowej nr 12. W 2021 roku jednostkę Długie Stare Północ zamieszkiwało 255 mieszkańców. Podobnie jak w przypadku Lasocic typ tego podobszaru można określić jako ulicówkę, gdzie zwarta zabudowa mieszkaniowa lokalizowana jest po obu stronach głównej drogi (ul. Wiosennej i Jesiennej). W strukturze zabudowy, podobszar rewitalizacji Długie Stare Północ odznacza zabudowa wiejska, w której skład wchodzi zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa zagrodowa i usługowa. W granicach tego podobszaru znajdują się również m.in: Szkoła Podstawowa, sklep wielobranżowy, agroturystyka „u Donaty”.

Do terenów zieleni urządzonej lub terenów rekreacyjnych, znajdujących się na tym podobszarze rewitalizacji zaliczyć można: park, boiska sportowe i plac zabaw, zlokalizowane przy Szkole Podstawowej. Są to tereny otwarte i ogólnodostępne dla mieszkańców.

Rycina 9 Struktura przestrzenno-funkcjonalna podobszaru rewitalizacji Długie Stare Północ

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10k.

Ze względu na potencjalną lokalizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zasadnym jest zwrócenie uwagi na występowanie w całej Gminie Świąciechowa, a zwłaszcza w granicach podobszarów rewitalizacji, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. W żadnych z trzech podobszarów rewitalizacji (Świąciechowa Centrum, Lasocice, Długie Stare Północ) nie występują obszary zagrożenia powodziowego dla rzek, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi rzecznej jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat) oraz na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi rzecznej jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat).

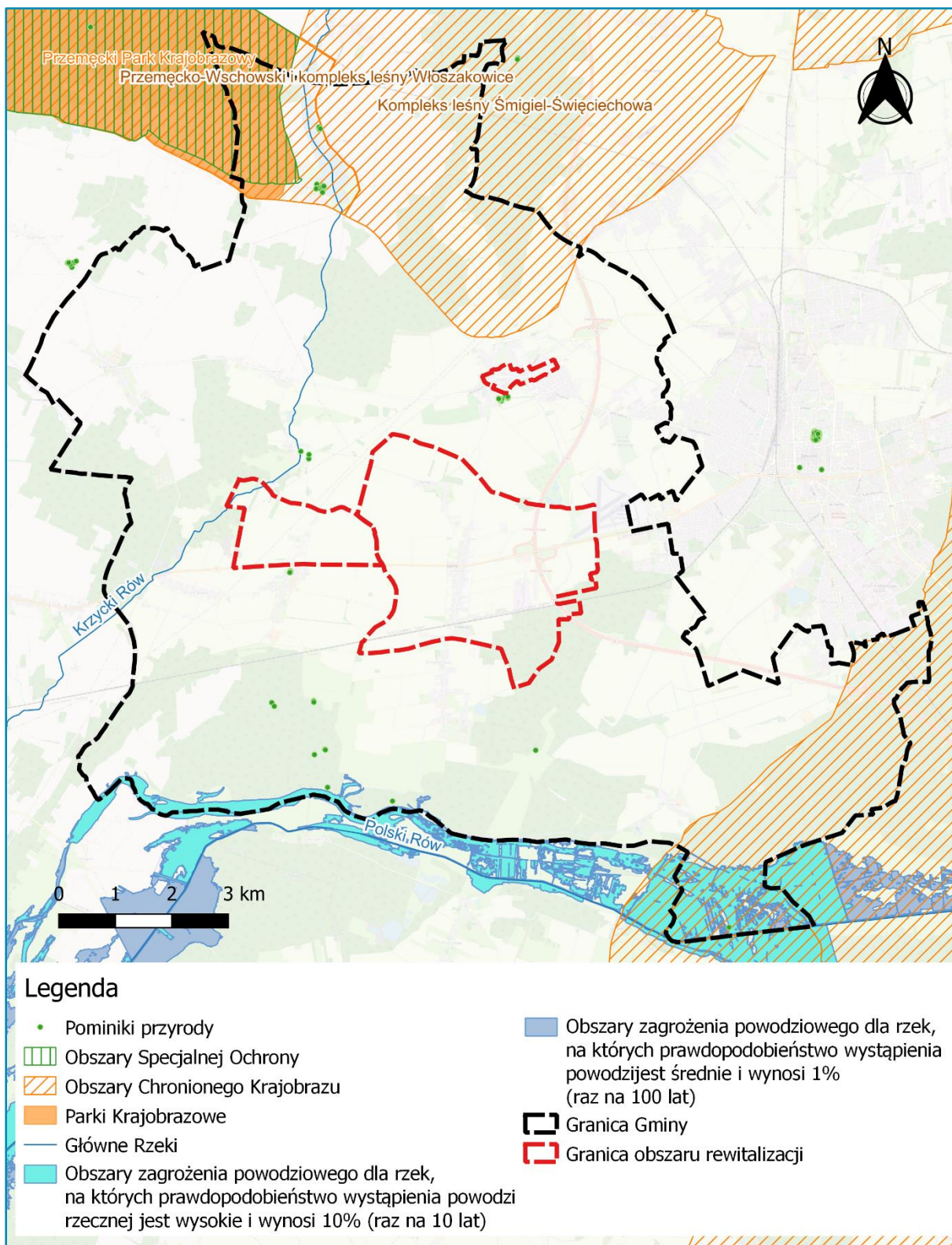
Tego typu zagrożenia naturalne zaobserwowano w południowej części Gminy Świąciechowa, wynikają one z ukształtowania terenu oraz położenia w zasięgu cieków wodnych, w tym w szczególności Polskiego Rowu. Z uwagi na tą sytuację, w przypadku lokalizacji potencjalnych

przedsięwzięć rewitalizacyjnych, nie stwierdza się konieczności zachowania szczególnej ostrożności w tym zakresie.

Należy także zaznaczyć, że w granicach całego obszaru rewitalizacji nie znajdują się żadne formy ochrony przyrody. Natomiast w granicach Gminy Święciechowa wyróżnić możemy: fragmenty Przemęckiego Parku Krajobrazowego (północna część Gminy), obszar specjalnej ochrony Pojezierze Sławskie (północna część Gminy) oraz Obszary Chronionego Krajobrazu – Kompleks leśny Śmigiel-Święciechowa (północna część Gminy), Przemęcko-Wschowski i kompleks leśny Włoszakowice (północna część Gminy) i Krzywińsko-Osiecki wraz z zadrzewieniami generała Dezyderego Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna-Góra.

Poniższa mapa przedstawia lokalizację form ochrony przyrody w granicach Gminy Święciechowa wraz z przedstawieniem zagrożenia powodziowego w ujęciu całościowym.

Rycina 10 Przedstawienie form ochrony przyrody oraz obszarów zagrożenia powodziowego w granicach Gminy Święciechowa

Źródło: opracowanie własne.

Na obszarze rewitalizacji koncentruje się także znaczna część dziedzictwa historycznego Gminy Święciechowa. Poniższe tabele przedstawiają zestawienie zabytków nieruchomych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji Gminy Święciechowa oraz stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków. Zabytki zlokalizowane są we wszystkich podobszarach rewitalizacji, najwięcej z nich znajduje się w Święciechowie Centrum, natomiast stanowiska archeologiczne znajdują się w dwóch spośród trzech podobszarów rewitalizacji, w Długim Starem Północ i Lasocicach.

Tabela 5 Lista obiektów zabytkowych na obszarze rewitalizacji

Zabytek	Czas powstania	Lokalizacja	Forma ochrony
ZESPÓŁ PAŁACOWO-FOLWARCZNY	pałac, ob. Szkoła - mur., 2 poł. XIX w.	ul. Leszczyńska nr 1 Długie Stare	Rejestr zabytków nr 1209/A z dnia 20.06.1991 r. Gminna Ewidencja Zabytków
	park - 2 poł. XIX w.		Rejestr zabytków nr 1209/A z dnia 20.06.1991 r. Gminna Ewidencja Zabytków
	obora - mur., pocz. XX w.		Rejestr zabytków nr 1403/A z dnia 13.04.1993 r. Gminna Ewidencja Zabytków
	spichlerz, mur., 1903 r.		Rejestr zabytków nr 1401/A z dnia 13.04.1993 r. Gminna Ewidencja Zabytków
	obora (owczarnia), mur., 1896 r.		Rejestr zabytków nr 1402/A z dnia 13.04.1993 r. Gminna Ewidencja Zabytków
	oficyna ze stajnią mur. k. XIX w.		Gminna Ewidencja Zabytków
	ogrodzenie mur. pocz. XX w.		Gminna Ewidencja Zabytków
ZESPÓŁ BUDOWLANY I ZAŁOŻENIE URBANISTYCZNE, 1333–1936 r	1333–1936 r.	Święciechowa	Rejestr zabytków nr 1210/A z dnia 16.07.1991 r. Gminna Ewidencja Zabytków
KOŚCIÓŁ PAR. P.W. ŚW. JAKUBA AP	mur., 1 poł. XV w., przebudowany 1730 -1750 r., zniszczony pożarem	Święciechowa	Rejestr zabytków nr 54 z dnia 12.12.1932 r. Gminna Ewidencja Zabytków

	1780 r., odbud. 1781–1798 r.		
KAPLICZKA	mur., 2 poł. XIX w.	Rynek, Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
KAPLICZKA Z FIGURĄ MB	mur. k. XIX w.	W zespole kościoła par. pw. Św. Jakuba Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
KAPLICZKA Z FIGURĄ MB Z DZIECIATKIEM	mur. (kam). XVIII w.	W zespole kościoła par. pw. Św. Jakuba Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
ZESPÓŁ CMENTARZA KATOLICKIEGO	cmentarz, k. XIX w., ogrodzenie z bramą, mur., XIX w	ul. Wschowska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
SZKOŁA, ob. przedszkole	mur., k. XIX w.	ul. Kościelna 4 Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
REMIZA STRAŻACKA	mur. drewn., l. 30 XX w.	ul. Szkolna Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 1	mur. ok. poł. XIX w.	Rynek, Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 2	mur. 4 ćw. XIX w.	Rynek, Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 3	mur. k. XIX w.	Rynek, Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 4	mur. 4 ćw. XIX w.	Rynek, Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 6	mur. Pocz. XX w.	Rynek, Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 7	mur. 4 ćw. XIX w.	Rynek, Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 8	mur. 4 ćw. XIX w.	Rynek, Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 9	mur. ok. poł. XIX w.	Rynek, Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 10	mur. ok. poł. XIX w.	Rynek, Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 12	mur. XIX/XX w.	Rynek, Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 14	mur. ok. poł. XIX w	Rynek, Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 16	mur. 2 poł. XIX w.	Rynek, Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 17	mur. ok. poł. XIX w	Rynek, Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 18	mur. ok. poł. XIX w	Rynek, Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 4	mur., 2 poł. XIX w.	ul. Boczna 4 Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków

DOM NR 3	mur., k. XIX w.	ul. Kościelna Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 1	mur., 4 ćw. XIX w.	ul. Krzycka Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 7	mur., 2 poł. XIX w.	ul. Krzycka Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 9	mur., 4 ćw. XIX w.	ul. Krzycka Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 6	mur., k. XIX w.	ul. Paderewskiego Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 10	mur., 1 ćw. XX w.	ul. Paderewskiego Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 1	mur., ok. poł. XIX w.	ul. Paderewskiego Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 2	mur., 4 ćw. XIX w.	ul. Paderewskiego Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 3	mur., k. XIX w.	ul. Paderewskiego Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 4	mur., 4 ćw. XIX w.	ul. Paderewskiego Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 6	mur., pocz. XX w.	ul. Paderewskiego Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 7	mur., 4 ćw. XIX w.	ul. Paderewskiego Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 8	mur., 4 ćw. XIX w.	ul. Paderewskiego Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 9	mur., ok. poł. XIX w.	ul. Paderewskiego Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
ZAGRODA NR 10	dom, mur., ok. poł. XIX w., stodoła, mur., XIX/XX w.	ul. Paderewskiego Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 12	mur., XIX/XX w.	ul. Paderewskiego Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 14	mur., ok. poł. XIX w.	ul. Paderewskiego Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 16	mur., 2 poł. XIX w.	ul. Paderewskiego Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 17	mur., ok. poł. XIX w.	ul. Paderewskiego Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 18	mur., ok. poł. XIX w.	ul. Paderewskiego Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 1	mur., 4 ćw. XIX w.	ul. Szkolna Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 4	mur., k. XIX w.	ul. Szkolna Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 5	mur., k. XIX w.	ul. Szkolna Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków

DOM NR 7	mur., k. XIX w.	ul. Szkolna Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 1	mur. XIX/XX w.	ul. Ułańska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 2	mur., k. XIX w.	ul. Ułańska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 3	mur., k. XIX w.	ul. Ułańska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 4	ob. Urząd Gminy, mur., 1 ćw. XX w.	ul. Ułańska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 6	mur., k. XIX w.	ul. Ułańska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 7	mur., 1 ćw. XX w.	ul. Ułańska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 8	mur., k. XIX w.	ul. Ułańska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 9	mur., 1 ćw. XX w.	ul. Ułańska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 10	mur., k. XIX w.	ul. Ułańska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 12	mur., k. XIX w.	ul. Ułańska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 15	mur., XIX/XX w.	ul. Ułańska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 17	mur., XIX/XX w.	ul. Ułańska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 18	mur., k. XIX w.	ul. Ułańska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 22	mur., k. XIX w.	ul. Ułańska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 23	mur., XIX/XX w.	ul. Ułańska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 24	mur., k. XIX w.	ul. Ułańska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 26	mur., XIX/XX w.	ul. Ułańska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 30	mur., XIX/XX w.	ul. Ułańska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 3	mur., 2 poł. XIX w.	ul. Wolności Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 5	mur., 4 ćw. XIX w.	ul. Wolności Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 13	mur., 4 ćw. XIX w.	ul. Wolności Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 16	mur., XIX/XX w.	ul. Wolności Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków

DOM NR 18	mur., 4 ćw. XIX w.	ul. Wolności Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 5	mur., pocz. XX w.	ul. Wschowska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 7	mur., k. XIX w.	ul. Wschowska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 9	mur., k. XIX w.	ul. Wschowska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 20	mur., pocz. XX w.	ul. Wschowska Święciechowa	Gminna Ewidencja Zabytków
KAPLICZKA	mur., 2 poł. XIX w.	ul. Jesienna Długie Stare	Gminna Ewidencja Zabytków
KAPLICZKA	mur., XIX/XX w.	ul. Nowa	Gminna Ewidencja Zabytków
SZKOŁA ob. przedszkole,	mur., pocz. XX w.	ul. Wschowska 2 Długie Stare	Gminna Ewidencja Zabytków
BUDYNEK GOSPODARCZY W ZAGRODZIE NR 11	szach.-mur., pocz. XX w.	ul. Jesienna Długie Stare	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 13	mur., pocz. XX w.	ul. Jesienna Długie Stare	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 16	mur., pocz. XX w.	ul. Jesienna Długie Stare	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 19	mur., ok. poł. XIX w.	ul. Jesienna Długie Stare	Gminna Ewidencja Zabytków
ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. NIEPOKALANEGO POCZĘCIA NMP	kościół, mur., 1930 r. b. plebania nr 44, mur., pocz. XX w.	ul. Kościelna Lasocice	Gminna Ewidencja Zabytków
CMENTARZ KATOLICKI	pocz. XX w.	ul. Słoneczna Lasocice	Gminna Ewidencja Zabytków
CMENTARZ EWANGELICKI	ok. poł. XIX w.	ul. Okrężna Lasocice	Gminna Ewidencja Zabytków
SZKOŁA	mur., pocz. XX w.	ul. Szkolna 13 Lasocice	Gminna Ewidencja Zabytków
DWORZEC KOLEJOWY	mur., 2 poł. XIX w.	ul. Kolejowa 1 Lasocice	Gminna Ewidencja Zabytków
BUDYNEK GOSPODARCZY w zagrodzie nr 38	mur., pocz. XX w.	ul. Kościelna Lasocice	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM Z CZĘŚCIĄ GOSPODARCZĄ NR 17	mur., pocz. XX w.	ul. Słoneczna Lasocice	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 42	mur., pocz. XX w.	ul. Słoneczna Lasocice	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 43	mur., pocz. XX w.	ul. Słoneczna Lasocice	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 46	pocz. XX w.	ul. Słoneczna Lasocice	Gminna Ewidencja Zabytków

DOM NR 49	mur., 1916 r.	ul. Słoneczna Lasocice	Gminna Ewidencja Zabytków
STODOŁA W ZAGRODZIE NR 30	mur., I. 30 XX w.	ul. Święciechowska Lasocice	Gminna Ewidencja Zabytków
BUDYNEK GOSPODARCZY W ZAGRODZIE NR 38	mur., 1913 r.	ul. Święciechowska Lasocice	Gminna Ewidencja Zabytków
DOM NR 50	mur., pocz. XX w.	ul. Święciechowska Lasocice	Gminna Ewidencja Zabytków

Źródło: Program opieki nad zabytkami Gminy Święciechowa na lata 2021-2024.

Tabela 6 Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków na obszarze rewitalizacji

Nr rejestru zabytków	Funkcja – chronologia	Miejscowość Nr AZP, nr stanowiska
1503/A z dnia 16.11.1994	Osada kultura łużycka, kultura przeworska, wczesne średniowiecze	Długie Stare AZP 64-23 18/17
1502/A z dnia 16.11.1994	Osada kultura łużycka, wczesne średniowiecze	Długie Stare AZP 64-23 19/18
1508/A z dnia 17.11.1994	Cmentarzysko kultura przeworska	Lasocice AZP 64-23 18/23

Źródło: Program opieki nad zabytkami Gminy Święciechowa na lata 2021-2024.

W związku z występowaniem dużej ilości zabytków na obszarze rewitalizacji, wszelkie prace związane z realizacją przedsięwzięć rewitalizacyjnych będą prowadzone nie naruszając autentyczności i wartości historycznej danego obiektu, we współpracy z właściwym konserwatorem zabytków. Dzięki takiemu podejściu możliwe będzie osiągnięcie harmonijnego połączenia między nowoczesnością, a zachowaniem dziedzictwa historycznego. Rewitalizacja zabytków może przyczynić się do odnowy i ożywienia dawnych miejsc, a jednocześnie chronić je dla przyszłych pokoleń.

3.3. Przyczyny degradacji obszaru

Analiza wskaźnikowa wykonana na potrzeby delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wykazała szczególnie problemy w poszczególnych podobszarach:

Święciechowa Centrum

Na podobszarze rewitalizacji Święciechowa Centrum zdiagnozowano szczególne nagromadzenie negatywnych zjawisk w 4 z 5 badanych sfer: społecznej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Problemy w sferze społecznej występowały w obszarach: kapitału społecznego, bezrobocia, alkoholizmu, ubóstwa, osób ze szczególnymi

potrzebami, poziomu uczestnictwa w życiu publicznym. Natomiast w sferze środowiskowej zdiagnozowano je w obszarach: występowania azbestu, jakości powietrza oraz natężenia ruchu drogowego. Z kolei w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej zjawiska kryzysowe występowały w obszarze: dostępności infrastruktury publicznej, dostępności komunikacyjnej, jakości terenów publicznych oraz stanie technicznym przestrzeni publicznej, efektywności energetycznej i zapewnieniu dostępności obiektów komunalnych osobom ze szczególnymi potrzebami.

Lasocice (Lasocice i Ogrody)

Na podobszarze rewitalizacji Lasocice zaobserwowano szczególne **nagromadzenie negatywnych zjawisk w 4 z 5 badanych sfer**: społecznej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej

i technicznej. Problemy w sferze społecznej występowały w obszarach: kapitału społecznego, bezrobocia, ubóstwa, osób ze szczególnymi potrzebami, poziomu uczestnictwa w życiu publicznym. Natomiast w sferze środowiskowej zdiagnozowano je w obszarach: jakości powietrza oraz natężenia ruchu drogowego. Z kolei w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej zjawiska kryzysowe występowały w obszarze: dostępności terenów zieleni, dostępności infrastruktury publicznej, dostępności komunikacyjnej, ład przestrzenny, jakości terenów publicznych oraz stanie technicznym przestrzeni publicznej, efektywności energetycznej i zapewnieniu dostępności obiektów komunalnych osobom ze szczególnymi potrzebami.

Długie Stare Północ

Na podobszarze rewitalizacji Długie Stare Północ zdiagnozowano szczególne **nagromadzenie negatywnych zjawisk w 3 z 5 badanych sfer**: społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Problemy z zakresu sfery społecznej dotyczyły obszarów: bezrobocia, ubóstwa, osób ze szczególnymi potrzebami i poziomu uczestnictwa w życiu publicznym. W sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej były to obszary: jakość powietrza, dostępność terenów zieleni, dostępność infrastruktury publicznej, ład przestrzenny, jakość terenów publicznych oraz stan techniczny przestrzeni publicznej, efektywność energetyczna i zapewnienie dostępności obiektów komunalnych osobom ze szczególnymi potrzebami.

3.3.1. Sfera społeczna

Wyznaczony obszar rewitalizacji, do którego przynależą 3 podobszary (Święciechowa Centrum, Lasocice i Długie Stare Północ) charakteryzuje się nagromadzeniem negatywnych zjawisk w sferze społecznej. Poniższa tabela przedstawia porównanie przeanalizowanych wskaźników dotyczących sfery społecznej pomiędzy podobszarami rewitalizacji, a średnią gminną.

Tabela 7 Zestawienie wskaźników obrazujących sferę społeczną w Gminie Świąciechowa, na obszarze rewitalizacji

SFERA SPOŁECZNA				
Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji			Wartość średnia dla gminy
	Świąciechowa Centrum	Lasocice (Lasocice i Ogrody)	Długie Stare Północ	
Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	1,51	1,34	1,80	1,56
Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	49,3%	71,4%	50,0%	36,19%
Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych	32,9%	42,9%	35,7%	14,40%
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie bezrobotnych	35,6%	14,3%	71,4%	35,41%
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	18,1%	7,1%	66,7%	27,60%
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	13,9%	0,0%	0,0%	7,22%
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	55,6%	28,6%	66,7%	38,87%
Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na 100 mieszkańców	7479,61	13588,43	16885,38	6264,68
Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej	3954,84	8259,83	14363,83	3890,29
Liczba uczniów korzystających z posiłków finansowanych przez OPS w przeliczeniu na 100 uczniów	3,70	2,70	0,00	0,64
Liczba stwierdzonych przestępstw na 1000 mieszkańców	5,38	3,53	0,78	5,51
Liczba stwierdzonych przestępstw i wykroczeń (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców	2,23	2,35	0,78	3,27
Liczba osób objętych procedurą "Niebieskiej Karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,26	0,35	0,00	0,42
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	43,8%	64,3%	100,0%	52,06%

Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	18,1%	20,0%	22,6%	22,09%
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	29,02	30,21	27,16	29,15
Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	18,4%	18,6%	16,5%	17,45%
Dynamika zmiany liczby mieszkańców 2021/2015	94,3%	103,5%	111,8%	104,14%
Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców	0,46	0,47	0,16	0,44
Liczba kół gospodyń wiejskich na 100 mieszkańców	0,00	0,12	0,00	0,08
Frekwencja w ostatnich wyborach samorządowych (I tura)	47,33%	43,28%	48,90%	46,75%

Źródło: opracowanie własne.

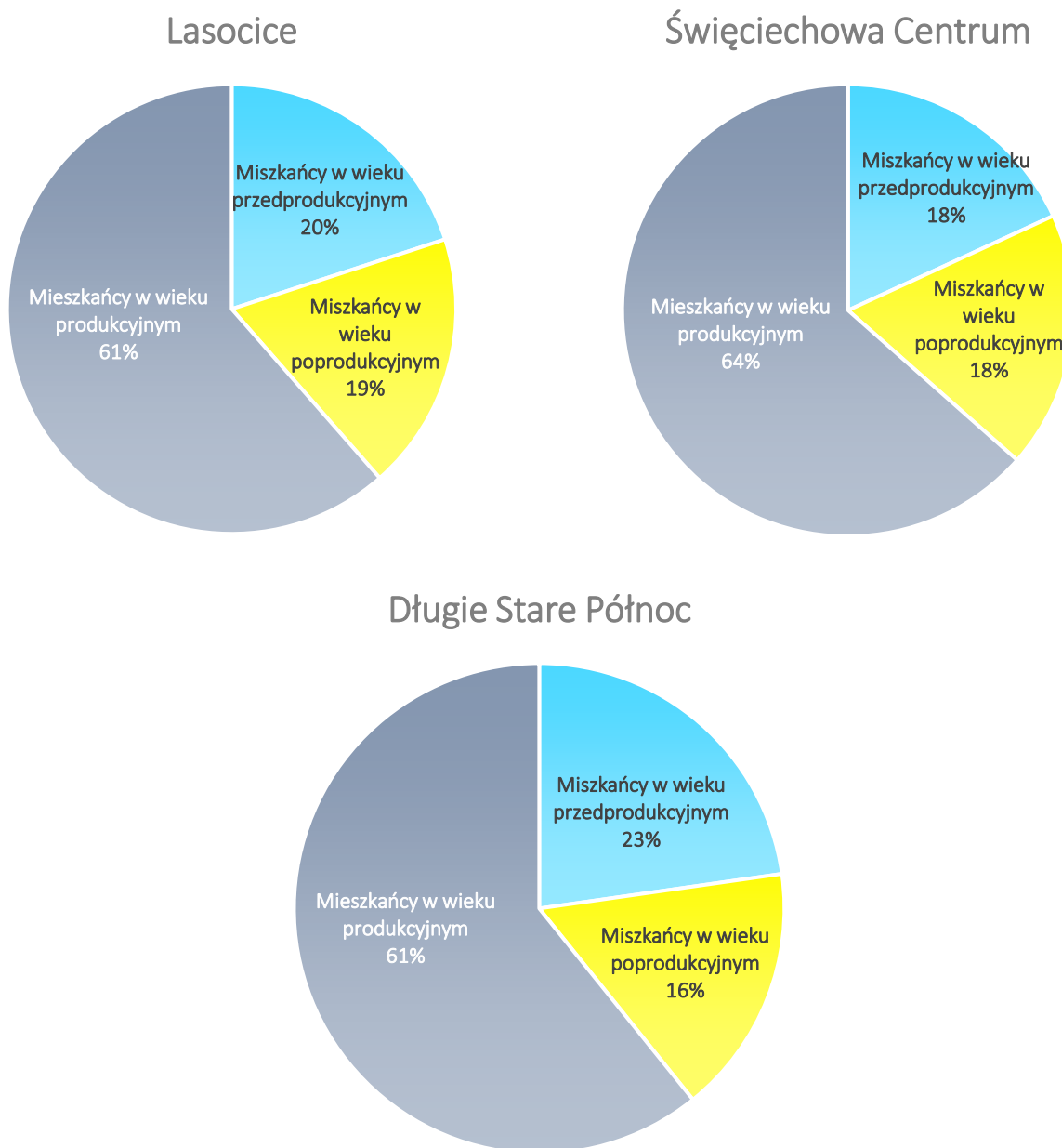
Wyznaczając obszar rewitalizacji na terenie Gminy Świąciechowa kierowano się zasadą nieprzekraczalności ustawowych wartości 20% powierzchni Gminy oraz 30% liczby mieszkańców. Obszar rewitalizacji, składający się z trzech podobszarów (Świąciechowa Centrum, Lasocice, Długie Stare Północ) zamieszkiwało w 2021 roku łącznie 1 867 osób – 761 osób mieszkało w Świąciechowie Centrum, 255 osób w Długim Starem Północ oraz 851 osób w Lasocicach. Cały obszar rewitalizacji zamieszkiwało zatem 20,6% ludności całej Gminy. Natomiast powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosiła łącznie 14,7 km², co stanowiło 10,8% powierzchni Gminy. Największym powierzchniowo podobszarem rewitalizacji były Lasocice o powierzchni 11,6 km², następnie Długie Stare Północ obejmujące obszar 10,1 km². Z kolei najmniejszym podobszarem rewitalizacji była Świąciechowa Centrum, powierzchnia tej jednostki wynosiła 0,3 km².

Analizując udział poszczególnych grup wiekowych wśród populacji obszaru rewitalizacji, można zauważyć, że we wszystkich podobszarach rewitalizacji zdecydowaną większość stanowią osoby w wieku produkcyjnym – 483 osoby (64,0%) w Świąciechowie Centrum, 155 osób (61,0%) w Długim Starem Północ oraz 523 osoby (61,0%) w Lasocicach. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym i przedprodukcyjnym we wszystkich podobszarach rewitalizacji jest bardzo zbliżona. Długie Stare Północ i Lasocice charakteryzuje większa liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym niż poprodukcyjnym, taka sytuacja wiąże się zarówno z korzyściami jak i wyzwaniem. Z jednej strony wysoka liczba osób w wieku przedprodukcyjnym jest potencjałem do wzrostu gospodarczego, zapewnia większy dostęp do młodej siły roboczej w przyszłości, przyczynia się do możliwości kontynuacji systemów emerytalnych i opieki zdrowotnej, z drugiej skutkuje większym obciążeniem systemu edukacyjnego i opiekuńczego. Należy jednak zaznaczyć, że różnice pomiędzy liczbą ludności w omawianych grupach są niewielkie. W 2021 roku Lasocice zamieszkiwało 170 osób (20,0%) w wieku przedprodukcyjnym oraz 158 mieszkańców (19,0%) w wieku poprodukcyjnym, w Długim Starem Północ było to 58 (23,0%) osób w wieku przedprodukcyjnym oraz 42 osoby (16,0%) w wieku poprodukcyjnym. Tylko w podobszarze rewitalizacji Świąciechowa Centrum liczba osób w wieku poprodukcyjnym przewyższyła liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym, była to jednak niewielka różnica wartości – 138 osób w wieku przedprodukcyjnym oraz 140 osób w wieku poprodukcyjnym.

Taka sytuacja może sprzyjać bardziej stabilnej strukturze demograficznej. W przypadku, gdy liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym jest zbliżona do liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, istnieje większa szansa na płynne przekazywanie wiedzy, doświadczenia i umiejętności między pokoleniami. Oprócz tego wiąże się to ze zrównoważoną sytuacją na rynku pracy, młodzi ludzie mają większe szanse na podjęcie aktywności zawodowej i znalezienie wymarzonej pracy, z kolei osoby starsze także nie muszą czuć się zagrożone, jeśli chodzi o miejsca pracy. Taka równowaga wpływa także na system opieki społecznej, ponieważ wpływy z podatków od osób pracujących mogą równoważyć wydatki na obsługę emerytur i innych świadczeń. Warto jednak pamiętać, że aby poprawnie zdiagnozować sytuację, należy także wziąć pod uwagę inne czynniki, takie jak migracje, zmiany w strukturze ekonomicznej itd.

Podobna sytuacja demograficzna kształtuje się na obszarze całej Gminy Świąciechowa – z 8286 osób, 1804 osoby (22,0%) stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym, natomiast 1428 osób (17,0%) to mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym.

Rycina 11 Struktura wieku ludności na obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Względna równowaga struktury wiekowej mieszkańców obszaru rewitalizacji nie oznacza jednak, że nie występują tu problemy społeczne z zakresu świadczenia usług dla osób starszych, czy znalezienia pracy dla ludzi młodych. Wciąż widnieje konieczność podejmowania odpowiednich kroków zarówno w zakresie usług społecznych, jak i dostosowania infrastruktury i przestrzeni do potrzeb starszych mieszkańców oraz innych osób ze szczególnymi potrzebami, takich jak: osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi, intelektualnymi, fizycznymi, rodzin z dziećmi, osób podróżnych itd. Niezbędne jest zatem podjęcie działań wychodzących naprzeciw potrzebom wszystkim mieszkańcom m.in. dostosowanie przestrzeni, obiektów publicznych i miejsc wypoczynku dla osób ze szczególnymi potrzebami.

W odniesieniu do ogólnej liczby ludności, spośród trzech podobszarów rewitalizacji, największy udział osób w wieku przedprodukcyjnym odnotowano w podobszarze Długie Stare Północ – wartość wskaźnika 22,6%, a najmniejszą w Świąciechowie Centrum – wartość wskaźnika 18,1%. Z kolei w jednostce Lasocice udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności kształtował się na poziomie 20,0%, przy czym średnia dla Gminy wynosiła 22,09%. Tylko podobszar rewitalizacji Długie Stare Północ odznaczał się wyższą średnią niż średnia dla Gminy. Odwrotną sytuację odnotowano w przypadku udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności. W tym przypadku Długie Stare Północ odznaczały się najniższą wartością wskaźnika – 16,5%. Co świadczy o tym, iż w tej jednostce nie zdiagnozowano problemów z zakresu struktury demograficznej. Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w pozostałych podobszarach kształtował się na podobnym poziomie – w Świąciechowie Centrum było to 18,4% natomiast w Lasocicach 18,6%. Obie wartości były wyższe niż średnia dla Gminy, która wynosiła 17,45%. W przeliczeniu tego wskaźnika na 100 osób w wieku produkcyjnym, w podobszarze rewitalizacji Świąciechowa Centrum przypadało 29 mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, w Lasocicach 30 mieszkańców, a w Długim Starem Północ 27 mieszkańców (średnia dla Gminy wynosiła 29 mieszkańców na 100 osób w wieku produkcyjnym). Pozytywne wartości w podobszarze rewitalizacji Długie Stare Północ odnotowano także w przypadku zmian liczby ludności. Dynamika liczby mieszkańców zamieszkujących podobszar w roku 2015 w porównaniu z rokiem 2021 wynosiła 111,8%. W przypadku podobszaru Lasocice było to 103,5%, a w przypadku podobszaru Świąciechowa Centrum 94,3%. Oznacza to, że w Świąciechowie Centrum odnotowano spadek liczby ludności w badanym okresie. Warto także zaznaczyć, że w przypadku całej Gminy Świąciechowa dynamika zmiany liczby ludności w roku 2021/2015 wynosiła 104,14%.

Wysoki udział osób zmagających się z bezrobociem wpływa na wzrost zasobów dla placówek edukacyjnych, szkoleń, warsztatów, zapewnienie odpowiedniego wsparcia edukacyjnego oraz zwiększenie liczby miejsc promujących integrację zawodową, dostosowanie miejsc pracy, poprawę dostępności architektonicznej, a także zwiększenie zaangażowania społeczeństwa w promowanie ich włączenia i pełnego uczestnictwa w życiu publicznym. Nie należy przy tym zapominać o problemach pozostałych mieszkańców jakimi są np.: trudności w znalezieniu pracy, zdobycie odpowiednich kwalifikacji, niski poziom wykształcenia, brak uczestnictwa w życiu społecznym, walka z uzależnieniami itp. Zapewnienie odpowiednich miejsc pracy oraz

infrastruktury do spędzania czasu wolnego, a także miejsc umożliwiających zdobycie nowych kwalifikacji, może spowodować napływ i zwiększenie udziału osób w wieku produkcyjnym lub zachęcenie do pozostania w Gminie. Szczególnie atrakcyjne do zamieszkania dla młodych ludzi są obecnie miejsca, gdzie w niewielkiej odległości można zaspokoić potrzeby związane m.in.: pracą o odpowiednim wynagrodzeniu, ale również miejsca, gdzie można realizować swoje pasje, rozwijać się oraz spędzać aktywnie czas. Takimi miejscami na obszarze Gminy są miejscowości Świąciechowa i Strzyżewice, które położone są bliżej Leszna i w których zauważa się szybki rozwój nowej zabudowy. Analizując ogłoszenia na popularnych portalach z ofertami pracy można zaobserwować, że niewiele z nich dotyczy Gminy Świąciechowa i są to zwykle ogłoszenia dla osób o niższych kwalifikacjach i doświadczeniu, co dodatkowo zniechęca osoby młode do pozostania w Gminie. Najwięcej ofert pracy w bliskiej odległości od Gminy ogłaszanych jest dla miasta Leszno.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie, w 2021 roku na podobszarze rewitalizacji Świąciechowa Centrum 7 mieszkańców nie posiadało pracy zarobkowej, a 49,3% z nich (4 osoby) stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, pozostające bez zatrudnienia powyżej 12 miesięcy. Wśród mieszkańców bezrobotnych 32,9% (2 osoby) posiadały jedynie wykształcenie podstawowe. Jednak odnosząc liczbę osób bezrobotnych tego podobszaru do średniej dla Gminy Świąciechowa w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym (wartość wskaźnika 1,51), podobszar Świąciechowa Centrum odznaczał się pozytywnie, ponieważ wartość tego wskaźnika była niższa od średniej dla Gminy, która wynosiła 1,56.

Z kolei podobszar rewitalizacji Długie Stare Północ w 2021 r. zamieszkiwały 3 osoby pozostające bezrobotnymi z czego 1 osoba pozostawała bez pracy powyżej 12 miesięcy. Spośród tych osób 1 zakończyła nauczanie na poziomie podstawowym. Odnosząc liczbę osób bezrobotnych podobszaru Długie Stare Północ do średniej Gminy Świąciechowa zarówno w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym (wartość wskaźnika 1,80), podobszar ten odznaczał się negatywnie. Zjawiska kryzysowe zaobserwowano także w przypadku udziału osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych (wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji 50,0%, średnia Gminy 36,19%). W porównaniu do pozostałych podobszarów Długie Stare Północ charakteryzowało się najniższą liczbą osób bezrobotnych.

Ostatnim analizowanym podobszarem były Lasocice, które w 2021 r., podobnie jak podobszar Świąciechowa Centrum zamieszkiwało 7 mieszkańców nieposiadających pracy zarobkowej. Spośród nich 71,4% (5 osób) pozostawało w bezrobociu długotrwałym.

Badając zjawisko bezrobocia w odniesieniu do osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia przeanalizowano dwa wskaźniki: odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie bezrobotnych oraz w przeliczeniu na ogólną liczbę osób korzystających z pomocy społecznej. W przypadku obu wskaźników najwyższe wartości odnotowano w podobszarze rewitalizacji Długie Stare Północ.

Uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych oraz osoby ankietowane zwrócili jednak uwagę, że osoby pozostające w długotrwałym bezrobociu zarówno nie posiadają wymaganych kwalifikacji

do pracy, ale także nie czują potrzeby podjęcia pracy etatowej i zdobywania wymaganych kwalifikacji. Może to wynikać z braku dostępu do odpowiednich szkoleń i edukacji, braku motywacji do podjęcia pracy etatowej, barier psychologicznych i emocjonalnych, a także braku wsparcia społecznego. W przypadku osób zmagających się z problemem bezrobocia, istotne jest podejście holistyczne, uwzględniające zarówno aspekty kwalifikacyjne, jak i psychospołeczne. Wspieranie tych mieszkańców może wymagać działań takich jak zapewnienie miejsca odbywania szkoleń, opracowania programów wsparcia i organizacji spotkań warsztatowych, zapewnienia wsparcia psychologicznego oraz rozwijania sieci kontaktów zawodowych.

Problem ubóstwa jest kolejnym negatywnym zjawiskiem zdiagnozowanym na podobszarach rewitalizacji Gminy Świąciechowa. Nadmierne rozpiętości w poziomie zaspokojenia potrzeb w społeczeństwie zaobserwowano przede wszystkim w podobszarze rewitalizacji Długie Stare Północ oraz Świąciechowa Centrum, gdzie odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa wśród wszystkich korzystających z pomocy społecznej wyniósł odpowiednio 66,7% i 55,6%, a średnia dla Gminy stanowiła 38,8%. Przyczyn ubóstwa jest wiele, a za te najbardziej powszechne uznaje się trzy. Pierwszym jest zupełny brak motywacji lub niedostateczna motywacja do poszukiwania pracy i rozwoju osobistego. Drugim, ograniczony dostęp do rynku pracy, ale także edukacji czy opieki zdrowotnej. Natomiast trzecim, system świadczeń socjalnych zniechęcających do samodzielności. Analizując sytuację Gminy Świąciechowa pod tym kątem, stwierdzono, że w 2021 roku z pomocy społecznej oferowanej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej na całym obszarze rewitalizacji skorzystało łącznie 31 osób. Na terenie podobszaru rewitalizacji Świąciechowa Centrum i Lasocice było to po 14 osób dla każdego podobszaru, z kolei na terenie podobszaru Długie Stare Północ były to 3 osoby. W 2021 roku na wypłacone mieszkańcom zasiłki przeznaczono kwotę 56 950 zł w podobszarze rewitalizacji Świąciechowa Centrum, 43 091 zł w podobszarze rewitalizacji Długie Stare Północ oraz 115 638 zł w podobszarze rewitalizacji Lasocice. Najwyższą kwotę przeznaczonych zasiłków, w przeliczeniu na 100 mieszkańców, odnotowano w jednostce Długie Stare Północ – 16 885,38 zł. W przypadku przeliczenia tego wskaźnika na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej odnotowano analogiczną sytuację. O poziomie ubóstwa może także świadczyć konieczność dofinansowywania przez GOPS posiłków dla uczniów szkół. W przypadku obszaru rewitalizacji wyznaczonego dla Gminy Świąciechowa, posiłki dla uczniów finansowane były w dwóch podobszarach rewitalizacji – Świąciechowice Centrum (wartość wskaźnika liczby uczniów korzystających z posiłków finansowanych przez GOPS w przeliczeniu na 100 uczniów wynosiła 3,7) oraz w Lasocicach (wartość wskaźnika liczby uczniów korzystających z posiłków finansowanych przez GOPS w przeliczeniu na 100 uczniów wynosiła 2,7). Wartości te były znacząco wyższe od średniej gminnej, która wynosiła 0,64. Taka sytuacja wskazuje na zwiększony poziom ubóstwa na obszarze rewitalizacji.

Zjawiska bezrobocia oraz ubóstwa nierzadko są także powiązane z powstawaniem lub pogłębianiem się alkoholizmu. Z rekomendacji wskazanych przez Światową Organizację Zdrowia do sposobów niwelowania problemów alkoholowych wynika, że „dostępność alkoholu

ma wpływ na wielkość konsumpcji, a ta z kolei ma wpływ na rozpowszechnienie problemów. Wzrost liczby punktów sprzedaży, przedłużenie godzin otwarcia, samoobsługa prowadzą do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie dostępności – do jej spadku”. W uzasadnieniu podaje między innymi, że istotne w tych działaniach są również: kontrola sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przez przedsiębiorców nimi handlujących, zwłaszcza w trosce o dzieci i młodzież. Zgodnie z danymi Urzędu Gminy w Świąciechowie, w 2021 roku w całej gminie, istniały 24 punkty sprzedaży alkoholu, z czego 8 na obszarze rewitalizacji (5 w Świąciechowie Centrum, 1 w Długim Starem Północ oraz 2 w Lasocicach). Dodatkowo analiza wskaźnikowa wykazała, że w Świąciechowie Centrum mieszkało najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej. W pozostałych podobszarach rewitalizacji nie odnotowano ani jednego takiego mieszkańca.

Skutkiem pogłębiającego się zjawiska ubóstwa jest także często wykluczenie społeczne, czyli nieuczestniczenie w ważnych sferach i aktywnościach lokalnej społeczności. Osoby wykluczone mają znacznie większe problemy ze znalezieniem zatrudnienia, często również charakteryzują się izolacją społeczną, co prowadzi także do bierności w życiu społecznym. Często grupą osób narażoną na pogłębiające się zjawisko wykluczenia społecznego są osoby ze szczególnymi potrzebami, ale także nowe osoby napływowe, które osiedlając się w Gminie Świąciechowa nie zdążyły jeszcze zintegrować się z lokalną społecznością.

Problem z niskim poziomem integracji wśród mieszkańców oraz niskim poziomem uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym został wskazany zarówno podczas ankietowanych, jak i osoby uczestniczące w warsztatach. Interesariusze warsztatów zwrócili uwagę na szczególny brak integracji wśród dzieci i młodzieży, za przyczynę tego zjawiska podawano uzależnienie od ekranów telefonów, tabletów oraz telewizorów. Obecnie na całym świecie obserwuje się wzrost korzystania z urządzeń mobilnych wśród dzieci i młodzieży – gry mobilne, komputerowe oraz media społecznościowe kształtują trendy, których nie sposób jest ograniczyć. Dlatego warto jest promować ofertę spędzania czasu wolnego dla młodych mieszkańców skierowaną na zajęcia organizowane na świeżym powietrzu.

O budowę spójnego, zaangażowanego i aktywnego społeczeństwa w Gminie dbają często fundacje i stowarzyszenia. To te jednostki skupiają się nad organizacją czasu wolnego dla mieszkańców w formie wydarzeń kulturalnych takich jak: festyny, warsztaty, imprezy plenerowe, spotkania literackie itd. Mimo, że na obszarze rewitalizacji funkcjonuje kilka organizacji pozarządowych, to ze względu na brak odpowiedniego zaplecza czy miejsca do organizowania spotkań, ich działalność często nie jest rozwijana na szeroką skalę, co sprowadza się do nieregularnych spotkań i braku większego zaangażowania, przez co pogłębia się problem z aktywnością społeczną. Należy jednak zauważyć, że funkcjonujące na podobszarach rewitalizacji stowarzyszenia odznaczają się dużym potencjałem, szczególnie ze względu na ich nakierowanie na różne grupy mieszkańców. Zaangażowanie stowarzyszeń i innych organizacji w życie publiczne jest szczególnie ważne dla całej Gminy, ponieważ sprowadzają się tutaj mieszkańcy spoza jej granic, którzy nie czują się od razu związani z Gminą. Działania prowadzone

przez wspomniane podmioty pomagają w zawiązywaniu nowych więzi społecznych oraz sprawiają, że napływowi mieszkańcy czują się częścią lokalnej społeczności. Pomóc w zaklimatyzowaniu się nowych mieszkańców w nowym miejscu zamieszkania, mogą także organizowane w ramach działalności różnych podmiotów wydarzenia historyczne nawiązujące do lokalnych tradycji. Podczas warsztatów rewitalizacyjnych wskazano na problem z zakresu organizowania wydarzeń nawiązujących do dawnych dziejów Gminy. Poniższa tabela przedstawia listę stowarzyszeń i innych organizacji funkcjonujących na całym obszarze rewitalizacji Gminy Święciechowa.

Tabela 8 Stowarzyszenia i inne organizacje funkcjonujące na podobozarach rewitalizacji Gminy Święciechowa

Nazwa	Miejscowość
Ochotnicza Straż Pożarna w Lasocicach	Lasocice
Stowarzyszenie "Lasocice Z Pasją"	Lasocice
Stowarzyszenie Ronin Kindai Ju Jitsu	Lasocice
Ochotnicza Straż Pożarna w Długiem Starem	Długie Stare
Stowarzyszenie "Przyjaciół Szkoły i Rozwoju Wsi Długie Stare"	Długie Stare
KS Iskra Długie Stare	Długie Stare
UKS Dragon Długie Stare	Długie Stare
Ochotnicza Straż Pożarna w Święciechowie	Święciechowa
Stowarzyszenie "Strzelcy Święciechowscy"	Święciechowa
Fundacja Sztuka	Święciechowa
KS Kormoran Święciechowa	Święciechowa

Źródło: opracowanie na podstawie danych Urzędu Gminy w Święciechowie.

Na podstawie przeprowadzanych warsztatów rewitalizacyjnych oraz ankiet, zwrócono także uwagę, że na wszystkich podobozarach rewitalizacji występował problem z niskim poziomem uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym, brakiem miejsc integracji. W Święciechowie Centrum miejscami integracji (poza siedzibami organizacji pozarządowych) są zaniedbany plac zabaw, boisko sportowe, sala wiejska oraz Biblioteka. Natomiast w Długiem Starem do takich miejsc zaliczyć można park i boisko przy Szkole Podstawowej. Z kolei w Lasocicach, miejscami przeznaczonymi do integrowania mieszkańców są sala wiejska (obecnie w remoncie), orlik oraz niezagospodarowany teren/boisko zwane „niemcem”. Brak odpowiednich miejsc spotkań i przestrzeni do wspólnego spędzania czasu jest głównym powodem ograniczania interakcji między mieszkańcami. W celu włączenia wszystkich mieszkańców w życie publiczne konieczne jest także organizowanie wydarzeń kulturalnych skierowanych do jak najszerszej grupy

odbiorców. Pomóc mogą tutaj także warsztaty czy spotkania mające na celu budowanie świadomości i akceptacji sąsiedzkich różnic. W Gminie działa Młodzieżowa Rada Gminy Świąciechowa, której członkowie zachęcają do różnego rodzaju aktywności i integracji organizując różne wydarzenia jak np. „Dni młodzieży”, sprzątanie Gminy, „Paczka pod choinkę”, „Pobawmy się jak za dawnych lat” itp.

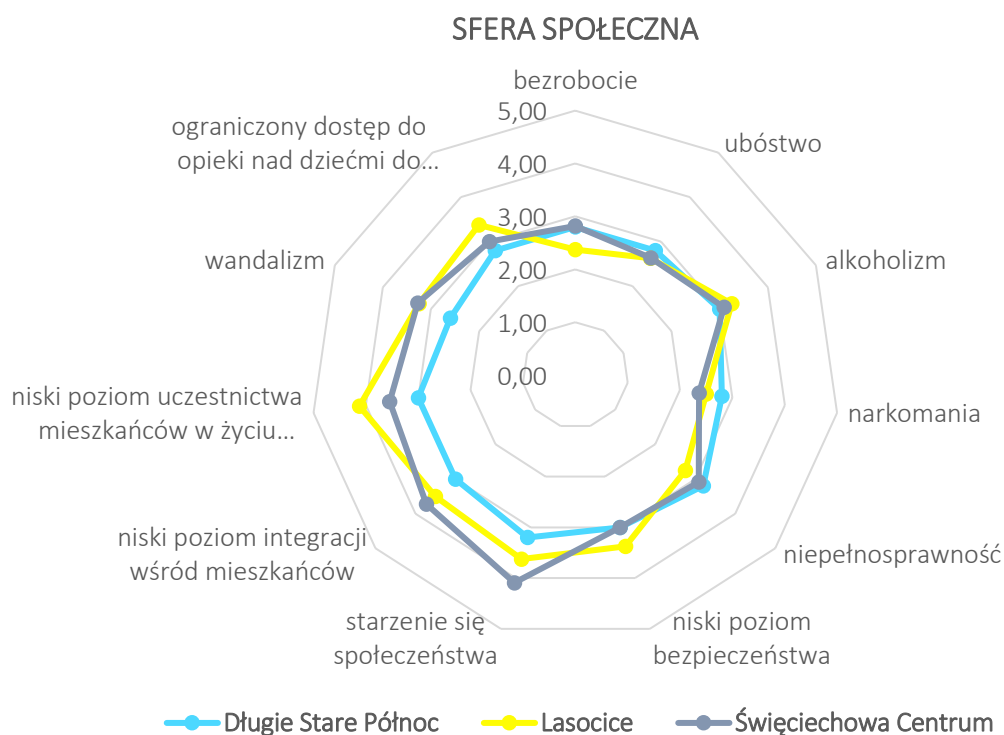
Rozwiązaniem wspomnianych wyżej problemów związanych z brakiem zaangażowania w życie publiczne mieszkańców oraz brakiem odpowiedniej przestrzeni do nawiązywania relacji i przyjaźni, jest utworzenie przestrzeni dostosowanej do pełnienia nowych funkcji społecznych, dzięki której mieszkańcy będą mogli wymieniać się doświadczeniami i przeżyciami i zacząć budować poczucie tożsamości ze swoim miejscem zamieszkania. Do realizacji tych założeń konieczne będzie uwzględnienie w projektach potencjałów zlokalizowanych w granicach obszaru rewitalizacji jakimi są m.in.: budynek po byłym przedszkolu w Długim Starem, teren pomiędzy Ośrodkiem Zdrowia a salą wiejską oraz teren placu zabaw i biblioteka w Świąciechowie Centrum, boisko trawiaste „niemiec” i sala wiejska w Lasocicach.

Problemem związanym z brakiem alternatywnych miejsc i form spędzania czasu wolnego często jest nadmierne spożywanie alkoholu wśród młodzieży i dorosłych oraz związane z tym nasilenie agresywnych zachowań i akty dewastacji przestrzeni oraz budynków. Jednak na całym obszarze rewitalizacji nie stwierdzono problemów związanych ani z wandalizmem, ani ze wzmożoną przestępczością.

Poziom uczestnictwa w życiu publicznym został także zbadany na podstawie analizy wskaźnikowej, która wykazała, że na dwóch z trzech podobszarów rewitalizacji – w Świąciechowie Centrum oraz Lasocicach na 100 mieszkańców przypadało odpowiednio po 0,46 i 0,47 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych, wyniki te były porównywalne ze średnią dla Gminy wynoszącą 0,44. Jedynie w podobszarze Długie Stare Północ odnotowano znacznie niższą wartość wskaźnika – 0,16. Warto także wspomnieć, że na podobszarze rewitalizacji Lasocice funkcjonowało Koło Gospodyń Wiejskich XXI wieku. Oprócz tego, na podstawie frekwencji w ostatnich wyborach samorządowych, zbadano również poziom poczucia obywatelskiej odpowiedzialności. Analiza wskaźnikowa wykazała, że w Świąciechowie Centrum (47,33% oddanych głosów) oraz Długim Starem Północ (48,90% oddanych głosów) frekwencja była wyższa niż średnia dla Gminy (46,75% oddanych głosów). Oznacza to, że mieszkańcy tej części Gminy zwracają większą uwagę na znaczenie oddanego głosu. Z kolei w podobszarze rewitalizacji Lasocice frekwencja w ostatnich wyborach samorządowych była najniższa i wynosiła 43,28%.

Wspomniane badania ankietowe zostały przeprowadzone w celu włączenia interesariuszy oraz pogłębienia tematu występujących zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji. Badania odbywały się w dniach od 17 stycznia do 17 lutego 2023 r. Na poniższym wykresie przedstawiono podsumowanie wyników badań w sferze społecznej, w której to przeanalizowano, jakie zjawiska wymagają pilnej interwencji. Mieszkańcy oceniali dane obszary w skali od 1 do 5, gdzie 1 – oznaczało, że problem jest mało istotny, natomiast 5 – oznaczało

bardzo istotny problem. Według mieszkańców do najistotniejszych problemów na terenie całego obszaru rewitalizacji należały: starzenie się społeczeństwa, niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym oraz niski poziom integracji wśród mieszkańców.

Rycina 12 Ocena negatywnych zjawisk w sferze społecznej zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji z uwagi na istotę występujących problemów

Uwaga: 1 – oznacza mało istotny problem, 5 – oznacza bardzo istotny problem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

3.3.2. Sfera gospodarcza

W granicach obszaru rewitalizacji, koncentrację negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej zdiagnozowano przede wszystkim w podobszarach rewitalizacji Święciechowa Centrum oraz Lasocice.

W 2021 roku w granicach całego obszaru rewitalizacji zarejestrowało się 5 nowych podmiotów gospodarczych w Święciechowie Centrum oraz po 2 w Długim Starem Północ i Lasocicach. Łącznie na obszarze rewitalizacji funkcjonowało w tym samym roku 170 podmiotów gospodarczych. Zatem na obszarze rewitalizacji zaobserwowano niewielki przyrost nowych jednostek działających w gospodarce, równocześnie nie zaobserwowano tu trendu wyrejestrowywania przedsiębiorstw – w 2021 r. z całego obszaru rewitalizacji nie wyrejestrowało się żadne przedsiębiorstwo. Taka sytuacja wskazuje na minimalny trend wzrostu firm działających na obszarze rewitalizacji. Odnosząc wartości nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw z 2021 roku do liczby ludności poszczególnych podobszarów rewitalizacji również zaobserwowano pozytywne wartości wskaźników, z wyjątkiem podobszaru rewitalizacji Lasocice.

Na podstawie analizowanych wskaźników zaobserwowano, że w przypadku podobszaru Lasowice liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021, na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym była niższa niż średnia dla całej Gminy (wartość wskaźnika 0,91) i wynosiła 0,38. Najbardziej korzystną sytuację odnotowano w przypadku jednostki Długie Stare Północ, gdzie wartość wskaźnika wynosiła 1,42. Zestawienie wskaźników obrazujących sytuację gospodarczą na obszarze rewitalizacji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9 Zestawienie wskaźników obrazujących sferę gospodarczą w Gminie Święciechowa, na obszarze rewitalizacji

SFERA GOSPODARCZA				
Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji			Wartość średnia dla gminy
	Święciechowa Centrum	Lasocice (Lasocice i Ogrody)	Długie Stare Północ	
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym	15,63	13,58	15,06	13,57
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym	0,95	0,38	1,42	0,91
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 roku w stosunku do podmiotów gospodarczych ogółem	6,1%	2,8%	9,4%	6,39%

Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym	0,04	0,00	0,00	0,33
Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 roku w stosunku do podmiotów gospodarczych ogółem	0,00	0,00	0,00	0,03
Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 roku w stosunku do podmiotów zarejestrowanych w 2021 roku	0,04	0,00	0,00	0,22

Źródło: opracowanie własne.

Część lokalnych przedsiębiorstw funkcjonujących na obszarze rewitalizacji Gminy Święciechowa odznacza się słabą kondycją. Wiele lokali pozostaje pustych, przez co z upływem czasu niszczeją i nie są atrakcyjne dla potencjalnych nowych najemców lub nabywców. Wizja lokalna uwidoczniała obiekty, które są wystawione na sprzedaż, szczególnie w okolicy Rynku w Święciechowie Centrum.

Rycina 13 Przykłady opuszczonych lokali użytkowych w okolicy Rynku.

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 15.05.2023 r.

Powody opuszczania lokali (głównie usługowo-handlowych) mogą być różne. Częstym powodem jest niedostosowanie oferty usługowej do lokalnej klienteli (coraz mniejsza liczba klientów skutkuje brakiem opłacalności biznesu i decyzją o zamknięciu punktu) oraz położenie Gminy w pobliżu większego ośrodka miejskiego – Leszna, który stanowi rynek konkurencyjny dla lokalnej gospodarki i przyciągania nowych przedsiębiorstw. Istotny wpływ na zmniejszanie się liczby lokali handlowych i usługowych zwłaszcza w Święciechowie Centrum mogą mieć również sklepy wielkopowierzchniowe zlokalizowane na jego obrzeżach. Podmioty te w dużym stopniu zaspakajają część potrzeb mieszkańców, a także dostarczają ofertę pracy minimalizując chęć prowadzenia działalności na własny rachunek. Z kolei do największych pracodawców zlokalizowanych na terenie Gminy zalicza się:

Tabela 10 Najwięksi pracodawcy w Gminie Świąciechowa

Nazwa podmiotu	Rodzaj branży, przedmiot działalności
Kaminiaz Sp. z o.o.	producent boczku wieprzowego, wędlin, wędzonek, kielbas
SMAKMAK Sp. z o.o.	nowoczesny producent dań obiadowych i przekąsek convenience.
Zakłady Chemiczne P. Paprocki Sp. J.	jeden z największych polskich producentów klejów przemysłowych i budowlanych oraz wodnych dyspersji wykorzystywanych m. in. do produkcji farb i klejów

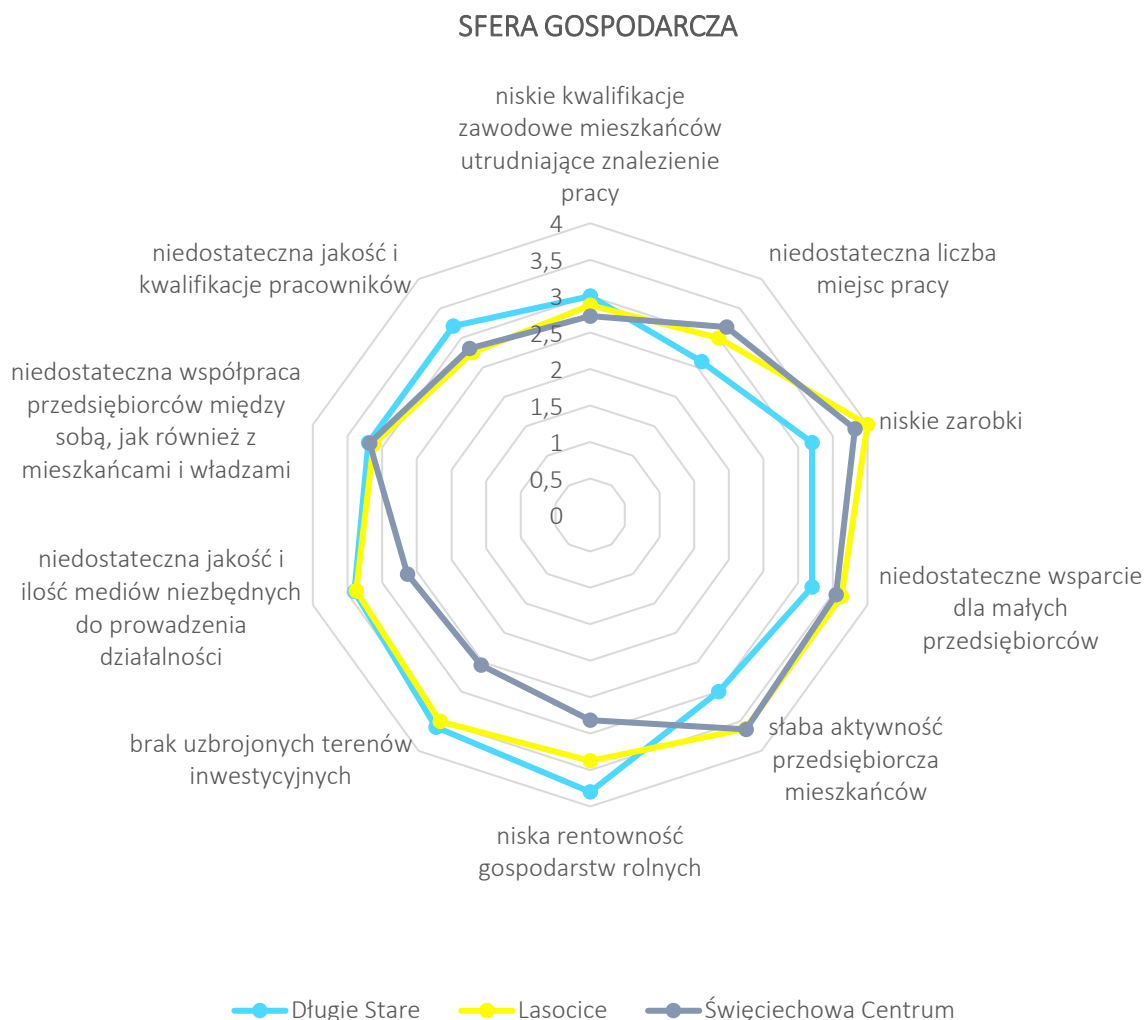
Źródło: Dane Urzędu Gminy w Świąciechowie.

Biorąc pod uwagę cały obszar rewitalizacji składający się z trzech podobszarów, uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych wskazali szereg problemów sugerujących, iż przedsiębiorczość nie odznaczała się w nich najlepszą kondycją. Zdaniem interesariuszy, przyczyną problemów była niechęć oraz strach przed otwarciem własnego biznesu, w tym usług gastronomicznych. Otwarcie własnej firmy wiąże się z obawą utraty zainwestowanych pieniędzy, niepewności co do jej przyszłości, lękiem przed porażką, strachem przed złymi inwestycjami, a także popełnieniem błędów w wyborze samego pomysłu na biznes. Innym zagrożeniem dla lokalnych przedsiębiorców jest bliskie sąsiedztwo miasta Leszna, które ze względu na bardzo bliską odległość jest chętniej odwiedzane centrum usługowym niż te znajdujące się w małych miejscowościach wiejskich. Jednostki takie jak Leszno odwiedzane są zarówno przez mieszkańców jak i osoby przyjezdne, dlatego ryzyko z związane z niepowodzeniem jest niższe niż otwarcie firmy w małej miejscowości. W strukturze Gminy Świąciechowa najchętniej odwiedzanymi ośrodkami pełniącymi różne funkcje są: Świąciechowa oraz Strzyżewice.

Zdiagnozowany na podstawie przeprowadzonego badania ankietowanego problem, związany z niedostateczną współpracą przedsiębiorców między sobą i władzami, może przekładać się na brak osiągnięcia celów i potrzeb lokalnej społeczności, brak chęci rozwoju przedsiębiorstw, chęć przeniesienia firmy w inne miejsce, nikłe zainteresowanie zakładaniem nowej działalności gospodarczej, które wynika m.in. z niedostatecznej wiedzy na temat jej założenia, prowadzenia i możliwości wsparcia, przede wszystkim finansowego itp.

Sytuacja gospodarcza całego obszaru rewitalizacji ściśle związana jest także ze sferą społeczną. Podczas warsztatów rewitalizacyjnych najczęściej poruszonym problemem były także niskie kwalifikacje zawodowe mieszkańców utrudniające znalezienie pracy. Przedsiębiorcy szukają zazwyczaj pracowników, posiadających już doświadczenie w danej branży, co staje się barierą dla osób chętnych do pracy, jednak nieposiadających odpowiednich kwalifikacji. Bywa także, iż pracodawca chcąc zwiększyć liczbę pracowników jak najniższym kosztem, zatrudnia osoby nie dostosowując odpowiednio poziomu wynagrodzenia do wykonywanego przez nich zakresu obowiązków.

Na niekorzystną sytuację gospodarczą całego obszaru rewitalizacji niewątpliwie wpłynęła także pandemia Covid-19, panująca od 2020 roku. W obecnych czasach największym zagrożeniem jest niestabilna sytuacja na rynku oraz inflacja, która uderza głównie w małych i średnich przedsiębiorców. Coraz wyższe ceny prądu, gazu, ale także surowców, komponentów, żywności, paliwa, czynszu i składek na ZUS mocno obciążają prowadzone biznesy.

Rycina 14 Ocena negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji z uwagi na istotę występujących problemów

Uwaga: 1 – oznacza mało istotny problem, 5 – oznacza bardzo istotny problem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Powyższy wykres przedstawia wyniki ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Święciechowa, na temat sytuacji gospodarczej poszczególnych podobszarów rewitalizacji. Analizując sytuację gospodarczą na terenie podobszarów rewitalizacji Lasocice oraz Święciechowa Centrum, ankietowani zwrócili szczególną uwagę na problemy takie jak: niskie zarobki, niedostateczne wsparcie dla małych przedsiębiorców oraz słabą aktywność przedsiębiorczą mieszkańców. Z kolei na podobszarze rewitalizacji Długie Stare Północ,

głównymi problemami były niska rentowność gospodarstw rolnych oraz brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych.

3.3.3. Sfera środowiskowa

Sferę środowiskową przeanalizowano na podstawie wskaźników dotyczących pokrycia azbestem, jakości powietrza oraz natężenia ruchu drogowego. Na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźnikowej stwierdzono, że największe nagromadzenie negatywnych zjawisk w tej sferze, występowało w podobszarze rewitalizacji Świąciechowa Centrum – wszystkie badane wskaźniki charakteryzowały negatywne wartości.

W Świąciechowie Centrum występowała największa liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wartość wskaźnika wynosiła 1,35 przy średniej dla Gminy 0,74), oprócz tego na tym podobszarze odnotowano także wysoką liczbę indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe na 100 mieszkańców (wartość wskaźnika 23,44 przy średniej dla Gminy 18,82) oraz najwięcej zdarzeń drogowych na 100 mieszkańców obrazujących natężenie ruchu drogowego, a przy tym emisję hałasu i zanieczyszczeń do atmosfery spowodowane przez ruch samochodowy (wartość wskaźnika 1,01 przy średniej dla Gminy 0,37). W 2021 roku, na podobszarze rewitalizacji Świąciechowa Centrum znajdowało się 10 budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi, co stanowiło 17,54% takich budynków na terenie całej Gminy. Łączna powierzchnia materiałów zawierających azbest na tym podobszarze wyniosła ok. 4640 m². Z uwagi na kancerogenność azbestu oraz inne choroby i schorzenia układu oddechowego jakie powoduje, zwraca się uwagę na podjęcie działań mających na celu usunięcie jak największej powierzchni azbestowej. Pokrycie budynków takim materiałem wiąże się także z trudnościami jak problemy z modernizacją i odnową budynku – uwolnione podczas remontu włókna azbestowe mogą dostać się do środowiska, przez co konieczne jest zastosowanie odpowiednich procedur ochrony i środków ostrożności, a to z kolei wiąże się z kolejnymi kosztami, które należy wziąć pod uwagę przy pracach remontowo-budowlanych.

Problem z wysoką ilością materiałów zawierających azbest zaobserwowano także w przypadku podobszaru rewitalizacji Lasocice, gdzie liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi na 100 mieszkańców wynosiła 0,59. W podobszarze rewitalizacji Długie Stare Północ nie odnotowano negatywnych zjawisk dotyczących pokrycia azbestem. Warto zaznaczyć, że co roku Gmina Świąciechowa przeznacza środki własne i aplikuje o środki zewnętrzne na działania związane z usuwaniem azbestu z obszarów i budynków na terenie całej Gminy.

Spalanie paliw stałych, takich jak węgiel, miał i ekogroszek, w niskiej jakości piecach i kotłach, często powoduje emisję szkodliwych substancji, takich jak dwutlenek siarki, tlenki azotu, i tlenki węgla. Powstałe w ten sposób zanieczyszczenia prowadzą do powstawania smogu lub

kwasowego deszczu, a także wpływają negatywnie na zdrowie ludzi i zwierząt. W 2021 roku na podobszarze rewitalizacji Święciechowa Centrum 179 gospodarstw domowych ogrzewanych było przez indywidualne źródła ciepła na paliwa stałe. Na terenie całej Gminy Święciechowa funkcjonowały wówczas 1504 takie piece. Jednak najwyższą wartość wskaźnika dotyczącego liczby indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe na 100 mieszkańców odnotowano w podobszarze rewitalizacji Lasocice (wartość wskaźnika 23,74) – składały się na to 202 indywidualne źródła ciepła na paliwa stałe. Z kolei w Długim Starem Północ takich pieców odnotowano znacznie mniej, bo 50, a wartość badanego wskaźnika dla tego podobszaru wynosiła 19,67. Warto pamiętać, że indywidualne źródła ciepła, zwłaszcza starsze modele pieców na paliwa stałe, mogą mieć niższą efektywność energetyczną w porównaniu do bardziej zaawansowanych technologii grzewczych. Z kolei niższa efektywność energetyczna prowadzi do większego zużycia surowców i większej emisji zanieczyszczeń.

Ostatnim badanym w sferze środowiskowej wskaźnikiem była liczba stwierdzonych zdarzeń drogowych na 100 mieszkańców. Tak jak wspomniano, najwyższe wartości badanego wskaźnika odnotowano w Święciechowie Centrum (1,01), natomiast dalej w kolejności znajdował się podobszar rewitalizacji Lasocice z wartością wskaźnika na poziomie 0,71. Z kolei w Długim Starem Północ nie stwierdzono problemów związanych ze środowiskiem, w odniesieniu do liczby zdarzeń drogowych – wartość wskaźnika dla tego podobszaru wynosiła 0,16. Wysokie natężenie ruchu drogowego i związana z tym większa liczba zdarzeń drogowych przyczynia się do degradacji środowiska poprzez: wzmożoną emisję gazów cieplarnianych, zanieczyszczenie powietrza i utratę ekosystemów i siedlisk – w przypadku pożarów po wypadkach. W 2021 roku, stwierdzono 8 zdarzeń drogowych w podobszarze rewitalizacji Święciechowa Centrum oraz 6 zdarzeń drogowych w podobszarze rewitalizacji Lasocice. Natomiast w Długim Starem Północ nie odnotowano żadnego takiego zdarzenia. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane dotyczące analizy wskaźnikowej sfery środowiskowej.

Tabela 11 Zestawienie wskaźników obrazujących sferę środowiskową w Gminie Święciechowa, na obszarze rewitalizacji

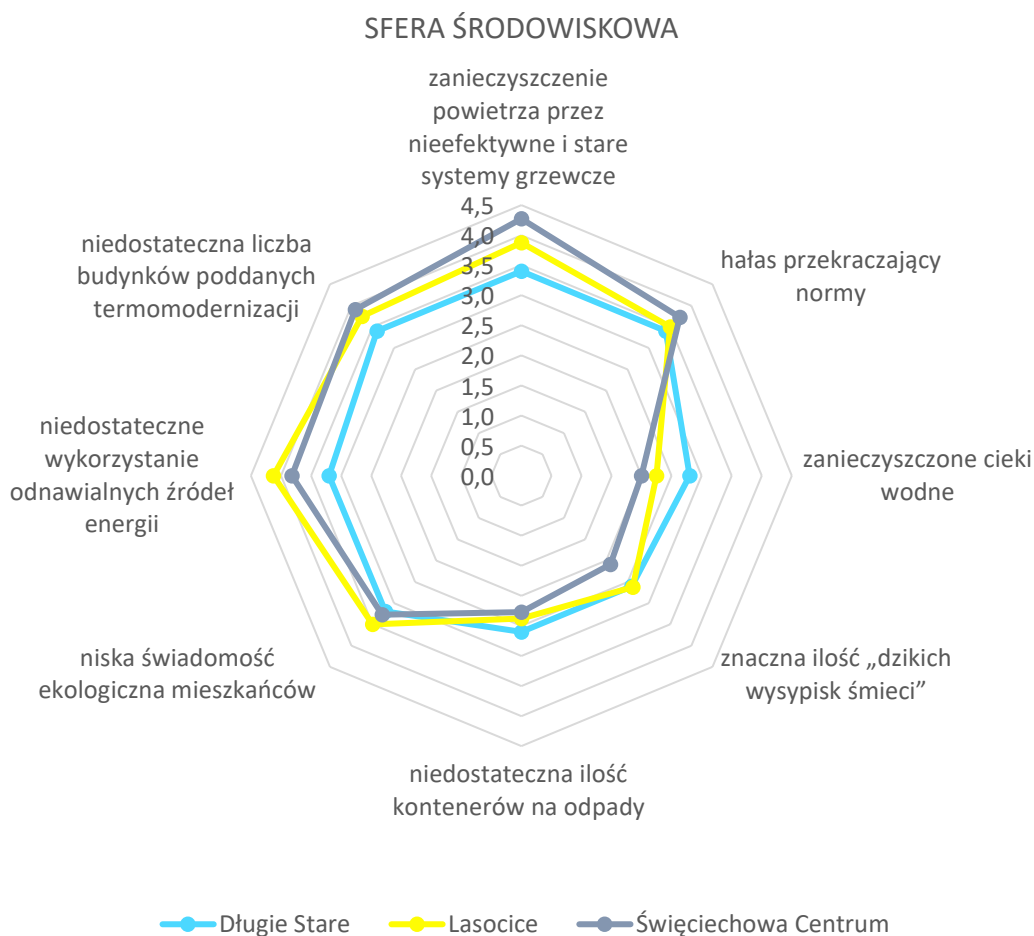
SFERA ŚRODOWISKOWA				
Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji			Wartość średnia dla gminy
	Święciechowa Centrum	Lasocice (Lasocice i Ogrody)	Długie Stare Północ	
Liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi na 100 mieszkańców	1,35	0,59	0,00	0,74
Liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miął, ekogroszek) na 100 mieszkańców	23,44	23,74	19,67	18,82
Liczba stwierdzonych zdarzeń drogowych na 100 mieszkańców	1,01	0,71	0,16	0,37

Źródło: opracowanie własne.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, Gmina Świąciechowa znajduje się w strefie wielkopolskiej – dla celów oceny jakości powietrza pod kątem zawartości: ozonu, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu, tlenku węgla i benzenu, pyłu zawieszony PM10 i PM2,5 oraz zawartego w tym pyłu ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu. Podczas analizy wyników badań stwierdzono, że w Gminie Świąciechowa, w 2021 roku przekroczenie nastąpiło w przypadku poziomu dopuszczalnego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 (B(a)P(PM10)) oraz w kryterium dotrzymania poziomu celu długoterminowego ozonu (O₃). Poziom dopuszczalny według definicji zawartej w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy, oznacza poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym terminie i który po tym terminie nie powinien być przekraczany; poziom dopuszczalny jest standardem jakości powietrza. Poziomy dopuszczalne są określone pod kątem ochrony zdrowia ludzi i ochrony roślin. Z kolei poziom celu długoterminowego oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie – z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków – w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

Dodatkowo, podczas warsztatów rewitalizacyjnych mieszkańcy zwrócili uwagę na problemy środowiskowe takie jak: niska świadomość ekologiczna (Długie Stare Północ), której przyczyną jest niska świadomość szkodliwości dymu, niska zaradność mieszkańców w tym zakresie, brak odpowiedniej wiedzy, a także brak gazu ziemnego na tym podobszarze. W Świąciechowie Centrum mieszkańcy skupili się na złej jakości powietrza spowodowanej wspomnianą wcześniej wysoką liczbą indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe, brakiem dostępu do gazu ziemnego oraz problemami ekonomicznymi. Z kolei w podobszarze rewitalizacji Lasocice, za najbardziej uciążliwe w sferze środowiskowej, mieszkańcy wskazali niską świadomość ekologiczną spowodowaną brakiem poczucia odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze i otoczenie, a także ubóstwo i brak środków na odpowiednie dostosowanie systemów ogrzewania.

Poniższy wykres przedstawia wyniki ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Świąciechowa, na temat sytuacji środowiskowej poszczególnych podobszarów rewitalizacji. Wyniki badania ankietowego pokrywają się z głosem interesariuszy rewitalizacji, w na całym obszarze rewitalizacji za najbardziej uciążliwe ankietowani wskazali zanieczyszczenie powietrza przez nieefektywne i stare systemy grzewcze oraz niewystarczające wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, a także niedostateczną liczbę budynków poddanych termomodernizacji oraz hałas przekraczający normy (głównie w Świąciechowie Centrum i Lasocicach).

Rycina 15 Ocena negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji z uwagi na istotę występujących problemów

Uwaga: 1 – oznacza mało istotny problem, 5 – oznacza bardzo istotny problem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

W celu wsparcia działań podnoszących jakość środowiska, takich jak tworzenie warunków niezbędnych do utrzymania czystości i porządku – Gmina Święciechowa jest członkiem Komunalnego Związku Regionu Leszczyńskiego, który istnieje od 2012 roku i od tamtej pory w porozumieniu z gminami wykonuje zadania publiczne na terenach gmin uczestników Związku, w dziedzinie gospodarki odpadami komunalnymi.

Przekroczenie standardów jakości środowiska może wiązać się również ze zjawiskiem nasilenia hałasu. Zgodnie z Ustawą Prawo ochrony środowiska hałasem jest dźwięk o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Głównym źródłem hałasu może być: ruch samochodowy na szlakach komunikacyjnych, linie kolejowe, zakłady produkcyjne, zakłady usługowe itd. Na terenie całej Gminy Święciechowa stwierdza się głównie hałas komunikacyjny – drogowy. Jego największe nasilenie obejmuje obszar drogi krajowej nr 12, drogi powiatowej nr 4760P, a także drogi ekspresowej S5. Hałas towarzyszący trasie S5, najbardziej uciążliwy staje się szczególnie przy trakcie wiaduktowym (podobszar rewitalizacji Lasocice), gdzie umiejscowione osłony dźwiękowo-chłonne nie do końca spełniają swoją rolę.

3.3.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Analizy sfery przestrzenno-funkcjonalnej dla obszaru rewitalizacji Gminy Świąciechowa dokonano na podstawie wskaźników z obszaru: dostępności terenów zieleni (powierzchni ogólnodostępnych terenów zieleni na 100 mieszkańców), dostępności infrastruktury publicznej (liczby obiektów infrastruktury sportowej na 100 mieszkańców, liczby ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, liczby centrów aktywności mieszkańców na 100 mieszkańców), dostępności komunikacyjnej (liczby czynnych przystanków autobusowych na 100 mieszkańców), ładu przestrzennego (liczby wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 mieszkańców, liczby wydanych decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego na 100 mieszkańców) oraz jakości terenów publicznych (liczby punktów sprzedaży alkoholu na 100 mieszkańców, liczby podmiotów działających w podsekcji 64.92.Z PKD 2007 na 100 mieszkańców i liczby podmiotów działających w podsekcji 92.00.Z PKD 2007 na 100 mieszkańców). Analiza wskaźnikowa wykazała, że w każdym podobszarze rewitalizacji występują problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej. Zestawienie wskaźników obrazujących sferę przestrzenno-funkcjonalną na obszarze rewitalizacji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12 Zestawienie wskaźników obrazujących sferę przestrzenno-funkcjonalną w Gminie Świąciechowa, na obszarze rewitalizacji

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA				
Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji			Wartość średnia dla gminy
	Świąciechowa Centrum	Lasocice (Lasocice i Ogrody)	Długie Stare Północ	
Powierzchnia ogólnodostępnych terenów zieleni na 100 mieszkańców	1902,01	1417,16	1055,64	1536,99
Liczba obiektów infrastruktury sportowej (boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne, place sportowe, orliki, sale gimnastyczne, hale widowiskowe, baseny itp.) na 100 mieszkańców	0,16	0,12	0,00	0,23
Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	0,80	1,18	0,35	1,43
Liczba centrów aktywności mieszkańców (świetlice, domy kultury, biblioteki, filie, remizy, itp.) na 100 mieszkańców	0,26	0,12	0,00	0,17
Liczba czynnych przystanków autobusowych na 100 mieszkańców	0,34	0,71	1,25	0,78
Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 mieszkańców	0,50	3,06	2,82	2,51

Liczba wydanych decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego na 100 mieszkańców	0,07	0,71	1,96	0,54
Liczba punktów sprzedaży alkoholu na 100 mieszkańców	0,68	0,24	0,39	0,29
Liczba podmiotów działających w podsekcji 64.92.Z PKD 2007 na 100 mieszkańców	0,41	0,47	0,00	0,16
Liczba podmiotów działających w podsekcji 92.00.Z PKD 2007 na 100 mieszkańców	0,53	0,35	0,00	0,12

Źródło: opracowanie własne.

Dostępność terenów zieleni mieszkańców obszaru rewitalizacji określono na podstawie wskaźnika powierzchni ogólnodostępnych terenów zieleni w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Najwyższe wartości przypadają na podobszar Święciechowa Centrum – 1902,01, wartość ta była dużo wyższa niż średnia dla Gminy (1536,99), w związku z czym stwierdzono, że Święciechowę Centrum charakteryzuje relatywnie duża ilość terenów zieleni. W przypadku podobszaru Lasocice zaobserwowano nieco niższy wynik niż w Święciechowie Centrum, jednak wciąż wskazuje on na istnienie znacznej ilości terenów zieleni na mieszkańca w tym podobszarze rewitalizacji. W porównaniu do Święciechowy Centrum i Lasocic, Długie Stare Północ w badanym okresie charakteryzowało się najmniejszą ilością dostępnych terenów zieleni na mieszkańca.

Następne przeanalizowane wskaźniki wykorzystano do analizy dostępności infrastruktury publicznej. Jednym z trzech badanych wskaźników w tym obszarze była liczba obiektów infrastruktury sportowej na 100 mieszkańców. W Święciechowie Centrum oraz Lasocicach znajduje się po jednym obiekcie infrastruktury sportowej, natomiast w Długim Starem Północ poza szkolnym boiskiem nie odnotowano żadnego takiego obiektu. Przeliczając liczbę tych obiektów na 100 mieszkańców stwierdzono, iż na całym obszarze rewitalizacji brakuje obiektów infrastruktury sportowej – wszystkie podobszary rewitalizacji narażone są na potencjalne ograniczenia w dostępności obiektów sportowych. Podobnie sytuacja kształtowała się w przypadku wyników wskaźnika przedstawiającego liczbę ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym – w Święciechowie wartość wskaźnika wynosiła 0,80, w Lasocicach 1,18, a w Długim Starem 0,35, przy czym średnia dla Gminy wynosiła 1,43. W podobszarze rewitalizacji Lasocice zlokalizowanych było najwięcej placów zabaw (bez szkolnych) – 2, w Święciechowie Centrum znajduje się 1 taki plac, a w Długim Starem Północ 0. Takie wyniki mogą sugerować potrzebę rozwoju i inwestycji w infrastrukturę sportową, aby zapewnić społeczności większe możliwości aktywności fizycznej i rekreacji. Kolejnym badanym wskaźnikiem była liczba centrów aktywności mieszkańców (świetlice, domy kultury, biblioteki, filie, remizy, itp.) na 100 mieszkańców. W przypadku Święciechowy Centrum wartość wskaźnika wynosiła 0,26, dla Lasocic było to 0,12, a dla Długich

Starych 0,00 – przy czym średnia dla Gminy wynosiła 0,17. Tylko w Świąciechowie Centrum wartości wskaźnika były wyższe niż średnia dla Gminy. Na podstawie tego wskaźnika stwierdzono, że na całym obszarze rewitalizacji mieszkańcy nie mają odpowiedniego dostępu do miejsc, gdzie mogliby rozwijać swoje umiejętności, pasje i zainteresowania.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej na podstawie wskaźnika czynnych przystanków autobusowych na 100 mieszkańców zbadano także dostępność komunikacyjną. Po przeanalizowaniu wyników stwierdzono, że na podobszarze rewitalizacji Długie Stare Północ zlokalizowanych jest najwięcej przystanków, z kolei w Świąciechowie centrum na 100 mieszkańców przypadało ich najmniej. Warto wspomnieć, że niska liczba przystanków nie wynika z niskiego zapotrzebowania na transport publiczny, jest wręcz odwrotnie, mieszkańcy Lasocic i Długich Starych Północ zmagają się z brakiem organizacji odpowiednich środków komunikacji między miejscowościami. Brak wystarczających środków finansowych na budowę przystanków oraz organizację transportu znacznie utrudnia dostępność komunikacyjną obszaru rewitalizacji.

Na podstawie liczby wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 mieszkańców oraz liczby wydanych decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego na 100 mieszkańców zbadano także poziom ładu przestrzennego. Ład przestrzenny jest kompleksowym podejściem do organizacji i kształtowania przestrzeni, obejmuje zarządzanie i projektowanie otoczenia w taki sposób, aby zapewnić harmonijny rozwój społeczności, ochronę środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów. Ład przestrzenny ma na celu stworzenie odpowiedniego układu urbanistycznego (w tym zieleni, budynków i innych elementów) wpływającego pozytywnie na jakość życia i funkcjonowanie społeczności w danym obszarze. Decyzje o warunkach zabudowy wydawane są dla określonego terenu – bez szerszego spojrzenia na całość przestrzeni. Bez spójnej wizji przestrzennej istnieje ryzyko, że nowa zabudowa nie będzie wpisywać się w istniejący kontekst urbanistyczny, co prowadzić będzie do zaburzenia harmonii całego obszaru. Oprócz tego decyzje te pozwalają na rozwój tylko określonego obszaru, prowadząc tym samym do różnic w poziomie rozwoju przestrzeni w ujęciu całościowym. Oprócz tego decyzje o warunkach zabudowy często skupiają się głównie na technicznych parametrach budynków (wysokość, kształt, dopuszczalna powierzchnia itp.). Brakuje w nich uwzględniania aspektów społecznych, takich jak potrzeby i preferencje mieszkańców, dostępność do usług publicznych czy tworzenie przestrzeni publicznych. Najwięcej decyzji o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz najwięcej decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego na 100 mieszkańców wydano dla podobszaru rewitalizacji Lasocice (wartości wskaźników wynosiły kolejno 3,06 oraz 0,71) oraz dla podobszaru rewitalizacji Długie Stare Północ (wartości wskaźników wynosiły kolejno 2,82 i 1,96). Najmniej takich decyzji wydano dla Świąciechowy Centrum (wartości wskaźników kształtowały się na poziomie 0,50 i 0,07). W badanym roku Gmina prowadziła mniej inwestycji celu publicznego, dlatego wartości badanych wskaźników dla tego podobszaru kształtowały się na niskim poziomie. Średnia dla Gminy Świąciechowa wynosiła 2,51 wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 mieszkańców oraz 0,54 wydanych decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego na 100 mieszkańców.

Do zbadania jakości terenów publicznych wykorzystano trzy wskaźniki: liczbę punktów sprzedaży alkoholu na 100 mieszkańców, liczbę podmiotów działających w podsekcji 64.92.Z PKD 2007 na 100 mieszkańców oraz liczbę podmiotów działających w podsekcji 92.00.Z PKD 2007 na 100 mieszkańców. W przypadku pierwszego badanego wskaźnika najwyższe wartości odnotowano w Świąciechowie Centrum, nie jest to jednak nic dziwnego, ponieważ najwięcej punktów sprzedaży alkoholu otwiera się właśnie tam, gdzie jest największy popyt, czyli na terenach bardziej zaludnionych. Łatwa dostępność alkoholu może zwiększać ryzyko nadużywania i problemów związanych z konsumpcją alkoholu. Osoby szczególnie podatne na uzależnienie mogą mieć przez to większe trudności w kontrolowaniu swojej konsumpcji. Większą niż w pozostałych jednostkach na terenie Gminy Świąciechowa dostępność do punktów sprzedaży alkoholu odnotowano także w Długim Starem Północ. Natomiast w Lasocicach wartości wskaźnika utrzymywały się na poziomie niższym niż średnia dla Gminy, co wskazuje, że w ten jednostce ciężiej jest znaleźć sklep oferujący sprzedaż alkoholu. PKD 64.92.Z to pozostałe formy udzielania kredytów, sekcja ta obejmuje: działalność związaną z usługami finansowymi, włączając ubezpieczenia, reasekurację, działalność związaną z funduszami emerytalnymi oraz działalność pomocniczą w stosunku do usług finansowych, a także działalność spółek holdingowych, trustów, funduszy i podobnych instytucji finansowych. Badając liczbę podmiotów działających w wymienionej podsekcji w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyższe od średniej dla Gminy wartości odnotowano w jednostce Lasocice oraz Świąciechowa Centrum, co może sugerować, że wśród tamtejszych mieszkańców istnieje większe zapotrzebowanie na zaciągnięcie tego typu pożyczek. Z kolei w jednostce Długie Stare Północ nie odnotowano pozostałych form udzielania kredytów na 100 mieszkańców. Podsekcja 92.00.Z PKD 2007 odnosi się do działalności związanej z grami losowymi i zakładami wzajemnymi. Obejmuje ona: sprzedaż losów na loterie, eksploatację automatów do gier hazardowych na monety, obsługę stron internetowych z wirtualnymi grami losowymi, działalność bukmacherską oraz pozostałą działalność w zakresie zakładów wzajemnych, zakłady wyścigów konnych oraz działalność kasyn, włączając "pływające kasyna". Na podstawie przeliczenia liczby podmiotów działających w tej podsekcji na 100 mieszkańców stwierdzono, że najbardziej narażonymi na uzależnienie się od tego rodzaju rozrywki są mieszkańcy Świąciechowy Centrum, ponieważ w tej jednostce odnotowano najwyższe wartości wskaźnika (0,53). Wysokie zagrożenie odnotowano także w przypadku podobszaru rewitalizacji Lasocice (wartość wskaźnika 0,35) – średnia dla Gminy wynosiła 0,12. W przypadku podobszaru Długie Stare Północ nie stwierdzono w tym obszarze problemu. Warto pamiętać, że w przypadku problemów związanych z hazardem, istnieją organizacje i instytucje, które oferują wsparcie i pomoc dla osób uzależnionych oraz ich rodzin.

Opisując sferę przestrzenno-funkcjonalną nie można zapomnieć także o lokalizacji ważnych dla społeczeństwa przestrzeni publicznych. W Świąciechowie Centrum zlokalizowany jest Rynek, kreujący tożsamość Gminy, będący jednocześnie społecznym i kulturalnym centrum całej Gminy. To przy nim zlokalizowana jest siedziba władz Gminy – Urząd Gminy, a także Urząd Stanu Cywilnego. To tutaj z uwagi na lokalizację sklepów wielobranżowych mieszkańcy spotykają się w celu sprzedaży i zakupu różnorodnych produktów. Na Rynku umiejscowiony jest także

pomnik ku czci ofiar wojennych – Obelisk Pamięci Żołnierzy Polskich. W górnej części pomnika znajduje się sylwetka orła w koronie, a na samym obelisku mieszczą się dwie tablice pamiątkowe.

Rycina 16 Rynek w Święciechowie.

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 15.05.2023 r.

Na podstawie przeprowadzonych warsztatów z interesariuszami rewitalizacji stwierdzono, że przestrzeń ta traci swoje dotychczasowe funkcje i coraz mniej osób chętnie korzysta z przestrzeni rynku. Mieszkańców odpychają także gromadzące się na Rynku osoby nietrzeźwe. Na niekorzyść odbioru tej przestrzeni wpływają również zlokalizowane wokół Rynku obiekty o niszczącej elewacji, a także jak wspomniane we wcześniejszej części dokumentu, lokale wystawione na sprzedaż, często zmieniające swoich właścicieli oraz przeznaczenie. Poczucie opuszczenia tego miejsca przez właścicieli i najemców budynków prowadzi do utraty żywiołowości i atrakcyjności okolicy. Nieużytkowane lokale mogą tworzyć także wrażenie pustki i ogólnego zaniedbania przestrzeni, a mieszkańcy mogą zostać narażeni na utrudniony dostęp do produktów lub usług, do których nabywania byli dotąd przyzwyczajeni. To z kolei przekłada się na ich jakość życia codziennego. Problem z wysoką liczbą pustostanów zdiagnozowano nie tylko w obrębie Rynku, ale i na całym podobszarze rewitalizacji Święciechowa Centrum oraz w podobszarze rewitalizacji Długie Stare Północ. Przykłady nieużytkowanych obiektów przedstawiają poniższe fotografie.

Rycina 17 Przykłady nieużytkowanych przestrzeni na podobszarze rewitalizacji Świąciechowa Centrum oraz Długie Stare Północ

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 15.05.2023 r.

Przeprowadzona wizja lokalna obszaru rewitalizacji, a także wywiady pogłębione i rozmowy z uczestnikami warsztatów diagnostycznych wykazały, że ważnymi dla mieszkańców przestrzeniami są również wszelkie obszary zieleni takie jak: teren pomiędzy Ośrodkiem Zdrowia a Salą wiejską, a także plac zabaw przy ul. Lasockiej i Park rodzinny w Świąciechowie, Park przy Szkole Podstawowej w Długim Starem oraz przestrzeń zwana boiskiem „niemiec” w Lasocicach. Z informacji pozyskanych od interesariuszy wynika także, że miejsca te pełnią zróżnicowane funkcje, są inaczej zagospodarowane, a także występują na nich swoiste problemy. Szczegółową charakterystykę poszczególnych przestrzeni przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13 Ważne przestrzenie zlokalizowane na obszarze rewitalizacji

Nazwa	Aktualne przeznaczenie, zagospodarowanie, odbywające się wydarzenia	Aktualne problemy pojawiające się w przestrzeni (techniczne i społeczne)
Rynek w Świąciechowie Centrum	parking dla samochodów, tereny zieleni urządzonej z ławkami i miejscami do odpoczynku, sklepy i usługi znajdujące się w obrębie rynku	mała powierzchnia biologicznie czynna, duże natężenie ruchu drogowego, częste kolizje drogowe, wąskie ulice i chodniki prowadzące do rynku, przestrzeń mało uczęszczana przez mieszkańców, występowanie pustostanów, zmieniające się często przeznaczenie wynajmowanych lokali, zły stan nawierzchni utwardzonych oraz elewacji budynków, gromadzenie się osób w stanie nietrzeźwości
Teren pomiędzy Ośrodkiem Zdrowia a Salą wiejską w Świąciechowie Centrum	przestrzeń trawiasta, niepełniąca żadnych funkcji poza oddzieleniem budynku Ośrodka Zdrowia od Sali wiejskiej	Nieużytkowany teren o wysokim potencjale ponownego zagospodarowania i przeznaczenia na cele społeczne
Plac zabaw przy ul. Lasocickiej w Świąciechowie Centrum	przestrzeń zabawowa przeznaczona dla najmłodszych mieszkańców, mało uczęszczana	zanikanie korzystania z placu zabaw, zniszczone lub zaniedbane elementy zabawowe zniechęcające do użytkowania
Park rodzinny w Świąciechowie (poza obszarem rewitalizacji)	park spacerowy dla okolicznych mieszkańców, tereny zieleni urządzonej z ławkami i koszami, placem zabaw, ogrodem sensorycznym i siłownią zewnętrzną	brak promocji parku jako przestrzeni przeznaczonej do spędzania czasu wolnego, niedokończone prace modernizacyjne
Park przy Szkole Podstawowej w Długim Starem	nieurządzona przestrzeń parkowa, w której dzieci spędzają czas podczas przerw w zajęciach lekcyjnych	brak infrastruktury dostosowanej do spędzania czasu – ławeczek, stolików, ciągów pieszych, oświetlenia oraz innych elementów małej architektury, zaniedbana przestrzeń parkowa
Przestrzeń zwana boiskiem „niemiec” w Lasocicach	park/trawiaste boisko sportowe pełniące funkcje rekreacyjne	brak całkowitego zagospodarowania przestrzeni

Źródło: opracowanie własne na podstawie wizji lokalnej oraz warsztatów z interesariuszami rewitalizacji.

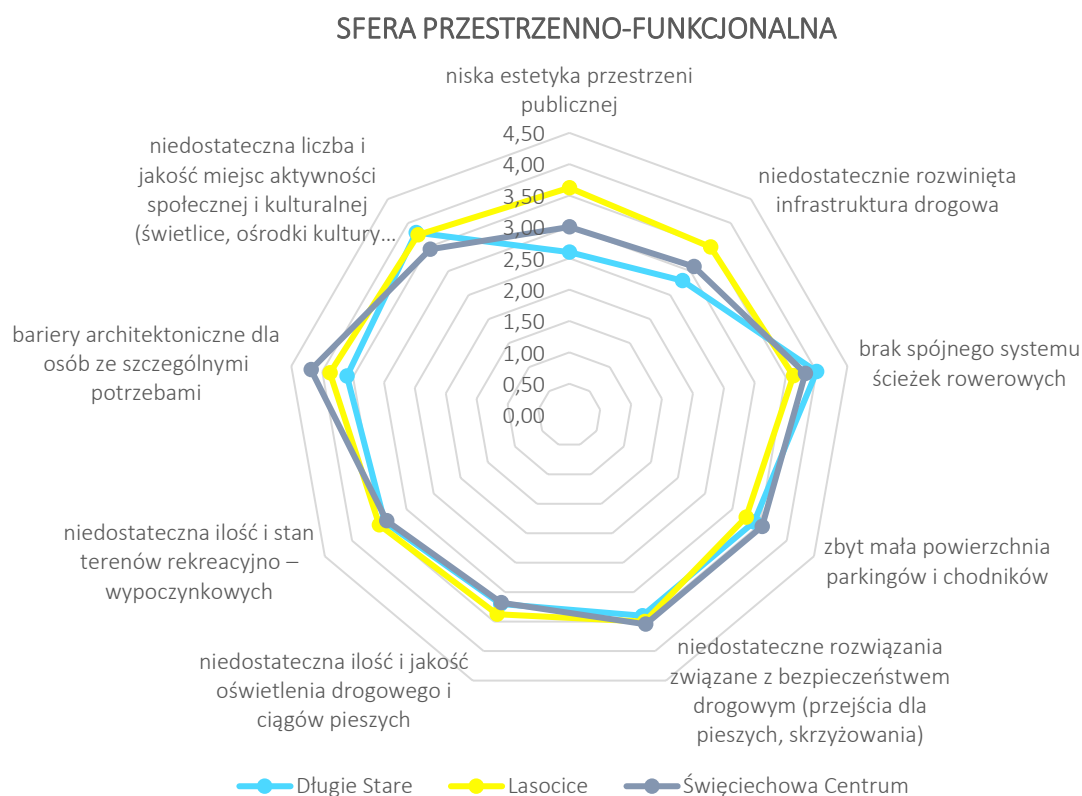
Na podstawie informacji zgromadzonych za pomocą ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy oraz wywiadów przeprowadzonych na wizji lokalnej wynika, że na obszarze rewitalizacji za najbardziej problematyczne w sferze przestrzenno-funkcjonalnej uznaje się: brak spójnego systemu ścieżek rowerowych, zbyt małą powierzchnię parkingów i chodników, niedostateczne rozwiązania związane z bezpieczeństwem drogowym (przejścia dla pieszych, skrzyżowania), niedostateczną ilość i stan terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, bariery architektoniczne dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz niedostateczną liczbę i jakość miejsc aktywności społecznej i kulturalnej (świetlice, ośrodki kultury itp.).

Problemy związane z brakiem spójnego systemu ścieżek rowerowych, niedostatecznymi rozwiązaniami związanymi z bezpieczeństwem drogowym, barierami architektonicznymi dla osób ze szczególnymi potrzebami i niedostateczną liczbą i jakością miejsc aktywności społecznej

i kulturalnej dotyczy całego obszaru rewitalizacji. Z kolei problem z zbyt małą powierzchnią parkingów i chodników zdiagnozowano przede wszystkim w podobszarach rewitalizacji Długie Stare Północ oraz Święciechowa Centrum, gdzie brakuje chodników lub poboczy umożliwiających swobodne przemieszczanie się w sposób pieszy oraz gdzie drogi dojazdowe często pozostają nieutwardzone lub są zbyt wąskie.

Na całym obszarze rewitalizacji zdiagnozowano także problem z dostosowaniem przestrzeni publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, przejawia się on najczęściej w postaci barier architektonicznych obecnych w budynkach użyteczności publicznej.

Poniższa rycina przedstawia szczegółowe wyniki ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Święciechowa, potwierdzające występowanie problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej na obszarze rewitalizacji Gminy Święciechowa.

Rycina 18 Ocena negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji z uwagi na istotę występujących problemów

Uwaga: 1 – oznacza mało istotny problem, 5 – oznacza bardzo istotny problem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

3.3.5. Sfera techniczna

Problemy w sferze technicznej występujące w obszarze rewitalizacji są ściśle powiązane z problemami w sferze przestrzenno-funkcjonalnej. Analizy sfery technicznej dokonano na podstawie wskaźników badających stan techniczny przestrzeni publicznej (liczba obiektów komunalnych wymagających remontów z wyłączeniem urządzeń sieciowych na 100 mieszkańców oraz liczba obiektów przestrzeni publicznej w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców), wskaźnika badającego efektywność energetyczną – liczba obiektów przestrzeni publicznej w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców oraz na podstawie danych o zapewnieniu dostępności – liczba obiektów komunalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, itp.) na 100 mieszkańców. Szczegółowe wyniki analizy wskaźnikowej w zakresie wymienionych wskaźników przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14 Zestawienie wskaźników obrazujących sferę techniczną w Gminie Święciechowa, na obszarze rewitalizacji

SFERA TECHNICZNA				
Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji			Wartość średnia dla gminy
	Święciechowa Centrum	Lasocice (Lasocice i Ogrody)	Długie Stare Północ	
Liczba obiektów komunalnych wymagających remontów z wyłączeniem urządzeń sieciowych (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) na 100 mieszkańców	1,86	0,71	1,18	0,39
Liczba obiektów przestrzeni publicznej (plac zabaw, skwery, zieleńce, place, inne ogólnodostępne przestrzenie publiczne) w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców	0,13	0,00	0,00	0,09
Liczba obiektów komunalnych wymagających termomodernizacji (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) na 100 mieszkańców	2,15	0,82	1,18	0,65
Liczba obiektów komunalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, itp.) na 100 mieszkańców	2,56	0,82	1,18	0,67

Źródło: opracowanie własne.

Na podobszarze rewitalizacji Świąteczowa Centrum zlokalizowane są łącznie 22 obiekty komunalne, z kolei w podobszarze rewitalizacji Lasocice znajduje się 7 takich obiektów, a w podobszarze Długie Stare Północ tylko 3. Przeprowadzona analiza wskaźnikowa pozwoliła wykazać, iż w przypadku podobszaru rewitalizacji Długie Stare Północ wszystkie obiekty komunalne wymagały remontu. Podobna sytuacja występowała w przypadku podobszaru Lasocice i Świąteczowa Centrum. W przypadku podobszaru Lasocice remontu wymagało 85,7%, a w przypadku Świąteczowy Centrum 87,5% obiektów. Porównując wyniki wskaźników do średniej dla całej Gminy (70,0% takich obiektów) zauważyć można, że na całym obszarze rewitalizacji występują problemy z wysoką ilością obiektów komunalnych wymagających naprawy lub renowacji. W przeliczeniu tego wskaźnika na 100 mieszkańców najgorszą sytuację odnotowano w podobszarze Świąteczowa Centrum, gdzie wartość wskaźnika wynosiła 1,86 oraz w podobszarze Długie Stare Północ – wartość wskaźnika 1,18. Warto również zaznaczyć, że negatywne wartości badanego wskaźnika odnotowano także w przypadku Lasocic, choć tu przyjął on znacznie niższe wartości, niż w przypadku pozostałych podobszarów – 0,71. Wartość omawianego wskaźnika w uśrednieniu dla całej Gminy Świąteczowa kształtowała się na poziomie 0,39.

W Długim Starem Północ, w złej kondycji znajduje się budynek po dawnym przedszkolu, zlokalizowany przy ul. Wschowskiej 2, który obecnie pełni funkcje mieszkaniowe (parter), a piętro pozostaje nieużytkowane. Niegdyś na piętrze mieściło się przedszkole. Innym przykładem budynku wymagającego interwencji w sferze technicznej jest Biblioteka w Świąteczowie Centrum. Głównymi problemami budynku jest brak udogodnień dla osób ze szczególnymi potrzebami (brak wind, podjazdów czy podnośników ułatwiających wejście do budynku), powoduje to konieczność udzielania pomocy przy poruszaniu się w budynku osobom ze szczególnymi potrzebami przez inne osoby, co w znaczący sposób wpływa na komfort życia tej grupy mieszkańców.

Kolejną przestrzenią, którą charakteryzują negatywne zjawiska w sferze technicznej jest budynek Sali wiejskiej oraz Sali fitness w Lasocicach. Obecnie trwa remont sali fitness, która znajduje się na parterze, natomiast na piętrze mieści się sala wiejska, która wykorzystywana jest zgodnie z potrzebami mieszkańców, na wydarzenia lokalne. Jednak cały budynek charakteryzuje niska efektywność energetyczna, której skutkiem jest wykorzystywanie większej ilości energii niż jest to konieczne. Problemy z niską efektywnością energetyczną budynku Sali wiejskiej w Lasocicach wynikają z zastosowania niskiej izolacji termicznej oraz przestarzałej technologii ogrzewającej budynek. Lepsza izolacja pozwoliłaby zatrzymać ciepło w zimie i chłód w lecie, zmniejszając zużycie energii potrzebnej do utrzymania komfortu wewnątrz budynku. Z kolei modernizacja systemów ogrzewania przyczyniłaby się do zmniejszenia zużycia energii i kosztów eksploatacyjnych. W zakresie obiektów komunalnych wymagających termomodernizacji na 100 mieszkańców najwięcej przypadało ich na podobszar rewitalizacji Świąteczowa Centrum (wartość wskaźnika 2,15) oraz Długie Stare Północ (wartość wskaźnika 1,18). Najmniej takich obiektów na 100 mieszkańców przypadało w Lasocicach (wartość wskaźnika wynosiła 0,82). Porównując wyniki wskaźników do średniej dla wszystkich badanych

jednostek (wartość wskaźnika 0,65) zauważono, iż w całym obszarze rewitalizacji występowały problemy z wysoką liczbą obiektów komunalnych wymagających termomodernizacji na 100 mieszkańców. Poniżej przedstawiono budynki wymagające interwencji w zakresie stanu technicznego zlokalizowane na obszarze rewitalizacji.

Budynek dawnego przedszkola
w Długiem Starem Pólnoc

Biblioteka w Świąciechowie Centrum

Rycina 19 Przykłady budynków w złym stanie technicznym zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 15.05.2023 r.

Kolejnym zbadanym w tej sferze był wskaźnik odnoszący się do liczby obiektów komunalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, itp.) na 100 mieszkańców. Najwięcej takich obiektów znajdowało się na podobszarze rewitalizacji Świąteczowa Centrum – 20 obiektów komunalnych niedostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami, następnie w Lasocicach – 7 takich obiektów oraz w Długim Starem Północ – 3 obiekty komunalne. W przeliczeniu tego wskaźnika na 100 mieszkańców najgorsza sytuacja wystąpiła w Świąteczowie Centrum – wartość wskaźnika wyniosła 2,56, następnie w Długim Starem Północ – wartość wskaźnika 1,18 oraz Lasocicach – wartość wskaźnika 0,82. Jak wspomniano wcześniej, na podobszarze rewitalizacji Świąteczowa Centrum obiektem wymagającym dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami jest przede wszystkim Biblioteka, ale także m.in. budynek Urzędu Gminy oraz teren za Szkołą Podstawową (boisko trawiaste). W Długim Starem Północ do takich obiektów zaliczyć można przede wszystkim budynek po dawnym przedszkolu zlokalizowany przy ul. Wschowskiej 2 oraz teren za Szkołą Podstawową, z kolei w Lasocicach jest to wspomniana już Sala wiejska wraz z salą fitness.

Oprócz stanu obiektów komunalnych analizie w sferze technicznej poddano także liczbę obiektów przestrzeni publicznej (plac zabaw, skwery, zieleńce, place, inne ogólnodostępne przestrzenie publiczne) w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców. Na całym obszarze rewitalizacji jako takie obiekty wskazano plac zabaw zlokalizowany przy ul. Lasocickiej w Świąteczowie Centrum. Z uwagi na brak występowania takich obiektów w pozostałych podobszarach rewitalizacji, negatywne wartości wskaźnika odnotowano tylko w podobszarze

rewitalizacji Świąteczowa Centrum. Zużyte lub uszkodzone elementy zabawowe stanowią niebezpieczeństwo użytkownika – są zagrożeniem dla zdrowia i bezpieczeństwa zarówno dzieci, jak i ich opiekunów. Oprócz elementów zabawowych uwagę należy także zwrócić na nawierzchnię placu zabaw, jest to przestrzeń trawiasta, nieodpowiednia dla najmłodszych użytkowników. Niewłaściwe podłoże nie zapewnia odpowiedniej ochrony przed upadkami i urazami. W przypadku złego stanu technicznego placu zabaw ważne jest podjęcie działań naprawczych i konserwacyjnych umożliwiających dalsze korzystanie z tej przestrzeni. Poniższa fotografia obrazuje stan placu zabaw przy ul. Lasocickiej.

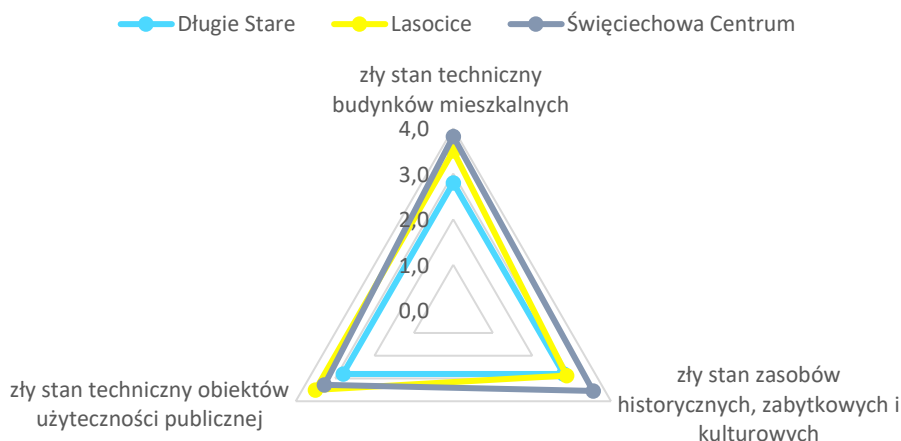

Rycina 20 Plac zabaw przy ul. Lasocickiej w Świąteczowie

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 15.05.2023 r.

Analizując wyniki przeprowadzonej ankiety, stwierdzono, iż w podobszarze Świąteczowa Centrum występowało szczególne nagromadzenie negatywnych zjawisk w sferze technicznej, do których zaliczyć można: zły stan techniczny budynków mieszkalnych, zły stan zasobów historycznych, zabytkowych i kulturowych, a także zły stan techniczny obiektów użyteczności publicznej. Podobną sytuację odnotowano w przypadku podobszaru rewitalizacji Lasocice, z kolei nieco lepszymi wynikami charakteryzowało się Długie Stare Północ. Zaznaczyć należy jednak, że występowanie zjawisk kryzysowych w sferze technicznej zostało potwierdzone na całym obszarze rewitalizacji. Poniższa rycina przedstawia szczegółowe wyniki ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Świąteczowa, dotyczących sfery technicznej obszaru rewitalizacji.

SFERA TECHNICZNA

Rycina 21 Ocena negatywnych zjawisk w sferze technicznej zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji z uwagi na istotę występujących problemów

Uwaga: 1 – oznacza mało istotny problem, 5 – oznacza bardzo istotny problem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

3.4. Lokalne potencjały obszaru

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji lokalne potencjały, czyli silne strony i możliwości danego obszaru powinny zostać zawarte w szczegółowej diagnozie obszaru rewitalizacji. Potencjały te widoczne są w różnych analizowanych sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Zidentyfikowane potencjały przyczyniają się do pobudzenia lokalnego rozwoju obszaru rewitalizacji, nie zawsze występując wyłącznie na jego obszarze.

Na terenie rewitalizacji wyznaczonym dla Gminy Święciechowa zlokalizowane są następujące jednostki, przestrzenie lub budynki, stanowiące potencjał do rozwiązywania problemów zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji lub poza nim:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – zlokalizowany przy ul. Strzeleckiej 6 w Święciechowie. Jest to jednostka organizacyjna działająca w formie jednostki budżetowej Gminy Święciechowa. Instytucja ta zajmuje się udzielaniem pomocy osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, materialnej lub społecznej. Konkretyzując, przedmiotem działalności ośrodka jest m.in.: pomoc społeczna, świadczenia rodzinne i zasiłki dla opiekunów, pomoc osobom uprawnionym do alimentów, karta dużej rodziny, wspieranie rodziny, system pieczy zastępczej itd. OPS działa na rzecz promowania równości społecznej oraz ochrony praw człowieka, stara się przy tym zapewnić dostęp do pomocy wszystkim potrzebującym, niezależnie od płci, wieku,

pochodzenia etnicznego czy orientacji seksualnej, dążąc przy tym do zapewnienia godności, szacunku i równych szans dla wszystkich osób.

Klub „Senior +” – Klub Seniora w Świąciechowie powstał z myślą o mieszkańcach Gminy, którzy przekroczyli 60 rok życia. Jego głównym celem jest zapobieganie wykluczeniu seniorów z lokalnej społeczności oraz zwalczanie poczucia samotności poprzez aktywizację. Osoby starsze, które są członkami Klubu "Senior+" mają możliwość uczestnictwa w różnych aktywnościach, takich jak warsztaty rękodzielnicze, zajęcia sportowe, nauka obsługi komputera, warsztaty kulinarne czy wykłady na różne tematy. Każdy senior, który odwiedzi Klub, może rozwijać swoje pasje i zainteresowania, a także nawiązywać nowe znajomości i przyjaźnie. Ważne jest, że uczestnictwo w Klubie "Senior+" w Świąciechowie jest bezpłatne. Członkowie Klubu są nieodzownym potencjałem całej Gminy.

Oprócz Klubu „Senior+”, na terenie Gminy Świąciechowa działa **Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów**. Zrzesza on około 350 osób, które zajmują się aktywizacją emerytów, rencistów i inwalidów w Gminie Świąciechowa. Związek organizuje różnego rodzaju spotkania towarzyskie, imprezy kulturalne oraz wycieczki. Od 16 lat przy związku śpiewa zespół „Razem Rażniej”. W ramach jego działalności działa także grupa „sportowy aktywny senior”, promująca zalety uprawiania aktywności fizycznej przez osoby starsze – seniorzy mają okazję uczestniczyć w zajęciach takich jak np. nordic walking.

Samorządowy Ośrodek Kultury w Świąciechowie – został on utworzony na mocy Uchwały Rady Gminy Świąciechowa z dnia 22 października 1992 r. – znajduje się przy ul. Śmigielskiej 1A w Świąciechowie. Obecnie Ośrodek zrzesza w ramach sekcji i zespołów ponad 300 osób. Przedmiotem działalności Ośrodka jest: zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców, tworzenie warunków do rozwijania amatorskiego ruchu artystycznego i popieranie inicjatyw społecznych, organizacja czasu wolnego mieszkańców gminy, organizowanie działalności rozrywkowej imprez rekreacyjno-sportowych, gromadzenie, opracowanie i udostępnianie materiałów bibliotecznych na miejscu i wypożyczanie do domu, prowadzenie działalności bibliograficzno-informacyjnej oraz popularyzacja książek i czytelnictwa, prowadzenie dokumentacji i archiwizacji wszelkich działań kulturalno-artystycznych organizowanych przez placówkę organizacja koncertów, spektakli, wystaw, konkursów, turniejów, festiwali, przeglądów o różnym zasięgu, współdziałanie z innymi instytucjami, szkołami, stowarzyszeniami, organizacjami w zakresie organizacji życia kulturalnego gminy.

Młodzieżowa Rada Gminy Świąciechowa – jest to reprezentacja młodzieży w wieku od 13 do 20 lat mieszkającej na terenie Gminy Świąciechowa. Jej głównym celem jest reprezentowanie interesów młodzieży i aktywne uczestnictwo w procesach decyzyjnych dotyczących spraw młodzieży oraz innych spraw społecznych. MRGŚ realizuje zadania z zakresu: reprezentacji młodzieży, inicjowania i koordynowania projektów (np. Dni młodzieży), organizowania konsultacji społecznych oraz współpracy z innymi organizacjami.

Biblioteka w Świąciechowie - W bibliotece znajduje się ponad 22 000 książek obejmujących literaturę piękną dla osób dorosłych i dzieci, a także popularnonaukową. Zbiory biblioteczne są regularnie uzupełniane o nowe publikacje. Biblioteka umożliwia wypożyczanie książek i czasopism zarówno na miejscu, jak i na zewnątrz, a także zapewnia dostęp do Internetu. Oprócz wersji papierowej do dyspozycji czytelnika jest także katalog książek on-line. Biblioteka jest organizatorem spotkań autorskich oraz konkursów cyklicznych dla czytelników, jej siedziba znajduje się przy ul. Ułańskiej 34 w Świąciechowie.

Mobilny Urzędnik – w Gminie Świąciechowa działa mobilny urzędnik, jest to osoba, która zajmuje się wykonywaniem swoich obowiązków urzędowych w terenie, poza stałym biurem. W celu zapewnienia usług administracyjnych, doradztwa lub zbierania informacji od mieszkańców lub przedsiębiorców mobilny urzędnik przemieszcza się po całej Gminie. Dzięki pracy w terenie taka osoba może łatwiej dotrzeć do osób, które mają trudności z dostępem do tradycyjnych biur urzędów.

Oprócz jednostek działających na terenie całej Gminy Świąciechowa lub wyłącznie na obszarze rewitalizacji istnieją także przestrzenie, które obecnie stanowią potencjał do dalszych działań z zakresu rewitalizacji. Po ponownym zagospodarowaniu będą one sprzyjać integracji mieszkańców, wzmocnieniu ich więzi lokalnych, a także pobudzaniu aktywności społecznej, należą do nich:

Park Rodzinny w Świąciechowie – w 2019 roku rozpoczął się pierwszy etap prac polegający na zagospodarowaniu terenu Parku Rodzinnym. Od tamtego czasu mieszkańcy wspólnymi siłami podejmują się różnych prac, aby w efekcie końcowym przestrzeń ta miała służyć całej lokalnej społeczności. W tworzeniu tej przestrzeni biorą udział m.in.: Stowarzyszenie „MOŻEMY”, Klub Sportowy KORMORAN, Zespół Śpiewaczy Wiola i Chór Cecylia, Zespół Pieśni i Tańca Marynia oraz Strzelcy Świąciechowa, Ochotnicza Straż Pożarna ze Świąciechowy oraz Radni Gminy Świąciechowa, Koło Gospodyń Wiejskich ze Świąciechowy oraz Rada Sołecka Świąciechowy. Przestrzeń parkowa podzielona jest na 5 stref: zdrowia, dźwięku, zapachowo-dotykowa, zapachu oraz smaku. Każda różni się od siebie i o każdą sferę dba inna grupa mieszkańców. Przestrzeń nie znajduje się na obszarze rewitalizacji, jednak graniczy z nim bezpośrednio.

Teren pomiędzy Salą wiejską a ośrodkiem zdrowia w Świąciechowie - jest to otwarta przestrzeń zielona, pokryta trawą i otoczona roślinnością krzewiastą, od strony północnej ograniczona przez szpaler drzew. Na placu znajduje się kilka pojedynczych drzew, a bezpośrednio obok niego zlokalizowane są miejsca parkingowe. Przestrzeń ta pełni rolę połączenia pomiędzy dwoma budynkami, ale nie jest w żaden sposób wykorzystywana przez lokalną społeczność. Brakuje ławeczek, ścieżek czy innych elementów małej architektury. Na środku placu znajdują się cztery flagi reprezentujące Polskę, Niemcy, Francję i Chorwację, symbolizujące współpracę Gminy Świąciechowa z trzema zagranicznymi gminami partnerskimi. Przy flagach znajduje się również pomnik z mapą tych gmin partnerskich. Na terenie zielonego placu znajduje się także tablica ogłoszeń.

Teren przy Szkole Podstawowej w Świąciechowie – jest to obszar, na którym aktualnie znajduje się boisko o nawierzchni trawiastej, jednak ma ono widoczne ślady zużycia (brak trawy) i brak dodatkowej infrastruktury sportowej oferującej różnorodność zajęć sportowych dla uczniów. Dodatkowo, teren ten charakteryzują liczne zagłębienia i dziury, co sprawia, że nie jest to w pełni bezpieczna przestrzeń. Stanowi ona jednak wart wykorzystania potencjał.

Plac zabaw przy ul. Lasocickiej w Świąciechowie – teren ten, który służył lokalnej społeczności przez kilka lat utracił swój dawny blask. Elementy zabawowe nie były odpowiednio odnawiane ani konserwowane, zamiast tego dodawano nowe elementy, które z biegiem czasu również uległy zużyciu. Na placu zabaw zlokalizowanych jest kilka pojedynczych drzew oraz roślinność krzewiasta i trawiasta. Ze względu na brak zainteresowania mieszkańców korzystaniem z zaniedbanego placu zabaw oraz jego pogarszający się stan techniczny, planuje się przywrócić tę przestrzeń do życia poprzez wyposażenie jej w nowe elementy zabawowe dla dzieci.

Budynek po byłym przedszkolu w Długim Starem Północ – w latach 1900-1902 w budynku funkcjonowała szkoła, później przekształcono ją na budynek mieszkalny. Do 2018 r. na piętrze budynku znajdowało się przedszkole. Obecnie przestrzeń po przedszkolu pozostaje niezagospodarowana, a pozostała część budynku stanowi część mieszkalna. Budynek stanowi potencjał warty wykorzystania w przyszłości w celu realizacji działań dostosowanych do potrzeb lokalnej społeczności.

Teren Parku przy Szkole Podstawowej w Długim Starem Północ – jest to zielona otwarta przestrzeń znajdująca się tuż przy Szkole Podstawowej w Długim Starem. Obszar parku jest z każdej strony ogrodzony, dzięki czemu w otoczeniu przyrody i spokoju, dzieci mogą rozwijać swoją wyobraźnię, odkrywać naturę i czerpać radość z zabawy na świeżym powietrzu. Należy jednak zaznaczyć, że park nie jest wyposażony w żadną infrastrukturę i w tym zakresie wymaga uzupełnienia.

Sala wiejska i sala fitness w Lasocicach – jest to budynek podzielony na dwie funkcje, na piętrze znajduje się sala wiejska, a na parterze sala fitness. Sala wiejska jest miejscem spotkań mieszkańców, stanowiącym potencjał jako miejsce realizacji wydarzeń społecznych. Ze względu na swoją wielkość sala pomieścić może do kilkudziesięciu mieszkańców. Jej powierzchnia wynosi 153,86 m², a mieszczą się tam: kuchnia, pomieszczenie na naczynia, magazyn, toalety i lokale użytkowe. Z kolei sala fitness obecnie jest remontowana, znajdą się tam szatnie, toalety i sala do ćwiczeń. Cały obiekt stanowi ogromny potencjał dla rozwoju społecznego, jednak brakuje w nim organizacji spotkań integrujących społeczność wiejską takich jak: konferencje, warsztaty, wydarzenia kulturalne itd.

Boisko trawiaste zwane „niemcem” w Lasocicach – jest to przestrzeń trawiasta, dla której sporządzono już koncepcję zagospodarowania przestrzennego, jednak do tej pory nie udało się jej do końca zrealizować. Od 2020 roku teren boiska został użyczony przez Gminę Świąciechowa dla Stowarzyszenia "Lasocice z Pasją " i Stowarzyszenia ZMW, od tamtej pory organizacje te mogą aplikować w różnych programach o fundusze zewnętrzne mające zapewnić dalszy rozwój tej przestrzeni.

Jako inne potencjały Gminy uczestnicy warsztatów wskazali również:

- działalność grupy wolontariackiej (Szkoła Podstawowa w Długim Starem),
- lokalne historie (legenda przecięcia osi kuli ziemskiej),
- czystość okolicy,
- baza lokalnych przedsiębiorców,
- parafia pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Lasocicach.

Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające na obszarze rewitalizacji wraz z zakresem ich działalności przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15 Charakterystyka stowarzyszeń i organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie obszaru rewitalizacji Gminy Święciechowa

Nazwa podmiotu:	Zakres działalności:
<p style="text-align: center;">STOWARZYSZENIE "ZMW" Przybyszewo</p>	<p>Celem stowarzyszenia jest podejmowanie działań na rzecz społecznego, kulturowego, gospodarczego rozwoju wsi Przybyszewo, Lasocice i Ogrody, Gminy Święciechowa oraz powiatu leszczyńskiego, ich promocja oraz wspieranie społecznej aktywności mieszkańców, w tym w szczególności działalności w zakresie: 1. pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób; 2. działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; 3. działalności charytatywnej; 4. podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej; 5. działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka, rozwoju regionalnego; 6. ochrony i promocji zdrowia, 7. działalności na rzecz osób niepełnosprawnych; 8. działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym; 9. działalności wspomagającej rozwój techniki; 10. działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych; 11. nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania; 12. działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży; 13. kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego; 14. wspierania i upowszechniania kultury fizycznej; 15. ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego; 16. turystyki i krajoznawstwa; 17. upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających; 18. rozwój demokracji; 19. ratownictwa i ochrony ludności; 20. działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami; 21. promocji i organizacji wolontariatu; 22. działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka; pozostałe cele działania stowarzyszenia określa zapis w §8 pkt od 23 do 30 statutu.</p>
<p style="text-align: center;">STOWARZYSZENIE MOŻEMY Święciechowa</p>	<p>Celem stowarzyszenia jest podejmowanie działań na rzecz rozwoju wsi w gminie Święciechowa oraz powiatu leszczyńskiego w tym w szczególności: a) wspieranie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju społecznego, kulturalnego i gospodarczego; b) integracja mieszkańców wsi,</p>

	<p>przeciwdziałanie bezradności i wykluczeniu społecznemu; c) realizacja interesów dzieci i młodzieży z terenów wiejskich; d) działalność edukacyjna, dobroczynna i charytatywno-opiekuńcza; e) promowanie zdrowego trybu życia oraz podejmowania inicjatywy w zakresie rozwoju kultury fizycznej i sportu; f) wspieranie inicjatyw społecznych i gospodarczych wsi; g) promowanie regionu, kultury ludowej, lokalnych tradycji i atrakcji; h) podejmowanie i wspieranie działań na rzecz integracji europejskiej; i) organizacja działań w zakresie oświaty i wychowania; j) organizacja działań w zakresie kultury i sztuki; k) organizacja działań w zakresie opieki i pomocy społecznej; l) organizacja działań w zakresie ochrony środowiska.</p>
<p>OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W LASOCICACH</p>	<p>Celem OSP jest: 1.prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z instytucjami i organizacjami społecznymi, 2.branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów i innych klęsk, 3.uświadamianie ludności o konieczności i sposobach ochrony przed pożarami oraz przygotowanie jej do udziału w ochronie przeciwpożarowej, 4.branie udziału w obronie cywilnej, 5.rozwijanie wśród członków osp zainteresowań w dziedzinie kultury, oświaty i sportu, 6.wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz niniejszego statutu.</p>
<p>STOWARZYSZENIE "LASOCICE Z PASJĄ"</p>	<p>Celem stowarzyszenia jest podejmowanie działań na rzecz społecznego, kulturowego, gospodarczego rozwoju sołectwa Lasocice oraz gminy Święciechowa, jej promocji oraz wspieranie społecznej aktywności mieszkańców, w tym w szczególności: 1. integracja mieszkańców sołectwa, przeciwdziałanie bezradności i wykluczeniu społecznemu; 2. realizacja interesów dzieci i młodzieży z terenów wiejskich; 3. działalność dobroczynna i charytatywno-opiekuńcza; 4. promowanie zdrowego trybu życia oraz podejmowania inicjatywy w zakresie rozwoju kultury fizycznej i sportu; 5. wspieranie inicjatyw społecznych i gospodarczych wsi; 6. odnowa i rozwój wsi; 7. promowanie regionu, kultury ludowej, lokalnych tradycji i atrakcji; 8. podejmowanie i wspieranie działań na rzecz integracji europejskiej; 9. organizacja działań w zakresie oświaty i wychowania; 10. organizacja działań w zakresie kultury i sztuki; 11. organizacja działań w zakresie opieki i pomocy społecznej; 12. organizacja działań w zakresie ochrony środowiska;13. promocja wolontariatu.</p>
<p>Stowarzyszenie RONIN KINDAI JU JITSU</p>	<p>Celem klubu jest: 1. dążenie do powszechnego rozwoju i popularyzacji: a) sztuk i sportów walki, a w szczególności judo i jujitsu(w tym modern jujitsu, ju Jitsu sportowe, Combat jujitsu, samoobrona, walka wręcz systemy opracowane na potrzeby wojska i policji) b) strzelectwa sportowego pneumatycznego, kulowego i śrutowego 2. propagowanie, organizowanie i stwarzanie odpowiednich warunków dla rozwoju i popularyzacji tych sztuk i sportów z uwzględnieniem dzieci i młodzieży 3. integrowanie środowisk uczniowskich, rodzicielskich i nauczycielskich na terenie swego działania, 4. prowadzenie działalności w sferze kultury fizycznej, w dziedzinie rekreacji i rehabilitacji ruchowej. 5. popularyzacja kultury fizycznej 6. organizowanie życia koleżeńskiego</p>

<p>OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W DŁUGIEM STAREM</p>	<p>Celem OSP jest: 1.prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z instytucjami i organizacjami społecznymi, 2.branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów i innych klęsk, 3.uświadamianie ludności o konieczności i sposobach ochrony przed pożarami oraz przygotowanie jej do udziału w ochronie przeciwpożarowej, 4.branie udziału w obronie cywilnej, 5.rozwijanie wśród członków osp zainteresowań w dziedzinie kultury, oświaty i sportu, 6.wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz niniejszego statutu.</p>
<p>STOWARZYSZENIE "PRZYJACIÓŁ SZKOŁY I ROZWOJU WSI DŁUGIE STARE"</p>	<p>Celem głównym działania stowarzyszenia jest rozwijanie i wspieranie działań edukacyjnych, kulturalnych, wychowawczych i zdrowotnych na rzecz dzieci oraz społeczności lokalnej, w tym w szczególności: 1. Podejmowanie działań na rzecz edukacji, oświaty i wychowania. 2. Prowadzenie działalności charytatywnej na rzecz uczniów w trudnej sytuacji życiowej lub materialnej. 3. Podejmowanie działań na rzecz uczniów niepełnosprawnych. 4. Wspomaganie organizacji zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych. 5. Wspomaganie działań na rzecz ochrony i promocji zdrowia oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym i wykluczeniu społecznemu. 6. Upowszechnianie: kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji w środowisku. 7. Upowszechnianie: turystyki, ekologii, ochrony środowiska, dziedzictwa przyrodniczego i historycznego. 8. Promowanie kreatywnych uczniów, nauczycieli, wychowanków, rodziców, działaczy społecznych, mieszkańców wsi. 9. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych. 10. Wypoczynek dzieci i młodzieży.</p>
<p>KS Iskra Długie Stare</p>	<p>Klub Iskra Długie Stare założony został w roku 1965. Obecnym prezesem jest Krzysztof Wróblewski.</p>
<p>UKS Dragon Długie Stare</p>	<p>Misją Uczniowskiego Klubu Sportowego „Dragon” jest popularyzacja kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży szkolnej.</p>
<p>OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W ŚWIĘCIECHOWIE</p>	<p>Celem OSP jest: 1.prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z instytucjami i organizacjami społecznymi, 2.branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów i innych klęsk, 3.uświadamianie ludności o konieczności i sposobach ochrony przed pożarami oraz przygotowanie jej do udziału w ochronie przeciwpożarowej, 4.branie udziału w obronie cywilnej, 5.rozwijanie wśród członków osp zainteresowań w dziedzinie kultury, oświaty i sportu, 6.wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz niniejszego statutu.</p>
<p>STOWARZYSZENIE "STRZELCY ŚWIĘCIECHOWSCY"</p>	<p>Celem stowarzyszenia jest propagowanie idei kolekcjonerstwa szczególnie broni i popularyzacja strzelectwa i sportu strzeleckiego</p>
<p>FUNDACJA SZTUKA</p>	<p>Celem działania fundacji jest: a. Działanie w zakresie kultury, sztuki, środowiska, ochrony zdrowia, oświaty, nauki, turystyki i sportu, gospodarki, opieki i pomocy społecznej, b. Propagowanie nowych technologii; C. Działanie na rzecz rozwoju postaw obywatelskich; D. Działanie na rzecz rozwoju kulturalnego i naukowego, e. Działanie na rzecz zapobiegania</p>

	<p>wykluczeniu społecznemu; F. Inicjowanie współpracy z krajowymi i zagranicznymi instytucjami kultury; G. Działanie na rzecz ochrony środowiska; H. Działanie na rzecz ochrony zdrowia i pomocy społecznej; I. Inicjowanie i aktywny udział w akcjach dobroczynnych; J. Integracja mieszkańców regionu leszczyńskiego; K. Przeciwdziałanie bezradności i wykluczeniu społecznemu; L. Realizacja interesów dzieci i młodzieży z terenów wiejskich i miejskich; M. Promowanie zdrowego trybu życia oraz podejmowania inicjatywy w zakresie rozwoju kultury fizycznej i sportu; N. Wspieranie inicjatyw społecznych i gospodarczych; O. Promowanie regionu, kultury, lokalnych tradycji i atrakcji; P. Podejmowanie i wspieranie działań na rzecz integracji europejskiej; Q. Promocja wolontariatu; R. Pomoc w realizacji działań artystycznych lokalnej społeczności; S. Promocja kultury i sztuki; T. Wspieranie działań związanych z ochroną dziedzictwa narodowego; U. Działanie na rzecz ochrony zwierząt i przyrody, v. Działanie na rzecz osób niepełnosprawnych, w. Działanie na rzecz osób bezdomnych, x. Działanie na rzecz odpowiedzialności społecznej.</p>
KS Kormoran Świąciechowa	Istniejący od 1949 roku Klub Sportowy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Świąciechowie.

3.5. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

Badania i prace przeprowadzone na różnych etapach opracowywania dokumentu takie jak określenie granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz analiza wskaźnikowa, warsztaty rewitalizacyjne, wizja lokalna, konsultacje społeczne wraz z ankietami, a także pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji potwierdziły koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych w granicach obszaru rewitalizacji. Zjawiska te znacznie hamują rozwój wszystkich podobszarów rewitalizacji oraz całej Gminy. W rezultacie, wyznaczenie obszaru rewitalizacji w jednostkach takich jak: Świąciechowa Centrum, Lasocice i Długie Stare Północ jest uzasadnione. Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji zidentyfikowano szereg istotnych kwestii. Przede wszystkim, stwierdzono niedostateczną ilość i jakość miejsc sprzyjających integracji społecznej i spędzaniu czasu wolnego, co prowadzi do ograniczonej aktywności społecznej i słabej integracji między mieszkańcami. Przyczynami tego zjawiska wskazanymi przez uczestników warsztatów były: brak bezpłatnej oferty spędzania czasu wolnego dostosowanej do potrzeb różnych grup wiekowych, uzależnienie dzieci od spędzania czasu przed ekranem telewizorów, komputerów i telefonów, brak chęci do zabawy na świeżym powietrzu, brak czasu rodziców lub opiekunów dla dzieci, brak miejsc ogólnodostępnych, inna mentalność (wysoka liczba mieszkańców napływowych), brak poczucia przynależności do lokalnej społeczności oraz brak informacji o lokalnej historii. Oprócz tego zwrócono również uwagę na niewykorzystane przestrzenie mogące posłużyć w przyszłości jako nowe miejsca integracji takie jak: Biblioteka, plac zabaw, teren pomiędzy Ośrodkiem Zdrowia a Salą wiejską i Park rodzinny w Świąciechowie,

park przy szkole podstawowej i budynek po dawnym przedszkolu w Długim Starem, a także boisko i salę wiejską w Lasocicach. Dodatkowo należy wskazać, iż przestrzeń publiczna i budynki nie są odpowiednio dostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami lub charakteryzuje je zły stan techniczny. W kwestii środowiskowej zwrócono uwagę na niską świadomość ekologiczną mieszkańców oraz zanieczyszczenie powietrza wynikające z używania przestarzałych, mało wydajnych systemów grzewczych.

Problemy zidentyfikowane w obszarze rewitalizacji były powszechne i często przenikały przez wszystkie podobszary rewitalizacji, występując z różnym natężeniem. Warto zauważyć, że nagromadzone problemy nie są izolowanymi incydentami, lecz wynikają z powiązanych ze sobą zdarzeń. Na przykład, problemy takie jak brak integracji mieszkańców i niski poziom zaangażowania społecznego często wynikają z innych zidentyfikowanych problemów, takich jak brak dostępnych miejsc do spędzania czasu wolnego lub niedostateczna oferta spędzania czasu wolnego zaproponowana dla mieszkańców. Z kolei brak dostosowania budynków i przestrzeni publicznych osób ze szczególnymi potrzebami lub ich zły stan techniczny przyczyniają się do niskiej jakości przestrzeni publicznej.

Po przeprowadzeniu szczegółowych analiz, skalę i charakter potrzeb związanych z rewitalizacją określono w następujący sposób:

1. W kontekście problemów związanych z niedostateczną liczbą miejsc integracji i spędzania czasu wolnego oraz niskim poziomem uczestnictwa w życiu publicznym i ograniczoną aktywnością społeczną, istnieje potrzeba tworzenia poczucia tożsamości mieszkańców z ich miejscem zamieszkania. W tym celu należy rozwijać przestrzenie, które umożliwiają integrację społeczności i stwarzają odpowiednie warunki do zacieśniania więzi społecznych i włączania mieszkańców w życie lokalnej społeczności. Takie przestrzenie pełnią rolę platform do wymiany poglądów, informacji i doświadczeń, jednocześnie tworząc wspólnotę ludzi odpowiedzialnych za przestrzeń, w której żyją. Dzięki temu wzrasta poczucie odpowiedzialności za dobro wspólne. Działania mające na celu tworzenie nowych, bezpiecznych i przyjaznych dla mieszkańców przestrzeni przeciwdziałają również zgromadzeniom osób spożywających alkohol i inne używki.
2. Nawiązując do integracji i tworzenia nowych przestrzeni dla mieszkańców istotne jest dostosowanie oferty spędzania czasu wolnego do ich indywidualnych potrzeb, uwzględniając również osoby ze szczególnymi potrzebami. W gminach coraz częściej obserwuje się rosnące wymagania mieszkańców w zakresie wyspecjalizowanej oferty zajęć, zarówno dla dzieci jak i osób dorosłych. Aby wszystkim mieszkańcom zapewnić swobody dostęp do oferty kulturalnej, należy dostosować wykorzystywane w tym celu przestrzenie publiczne. Dodatkowo, w celu zwalczania niskiej aktywności społecznej, zaleca się wprowadzenie działań i wykorzystanie lokalnych potencjałów, które zachęcać będą do ponownego włączenia w życie kulturalne. Jednym z takich narzędzi jest Młodzieżowa Rada Gminy reprezentująca i wyrażająca opinię młodzieży w sprawach lokalnych.

3. Kolejnym zdiagnozowanym problemem dotyczącym całego obszaru rewitalizacji było bezrobocie. Niemożność znalezienia pracy skłania osoby młode do emigracji zarobkowej przez co odnotowuje się straty zarówno w sferze społecznej (demografia – odpływ ludności) jak i sferze ekonomicznej (brak środków do życia, zmniejszenie dochodów budżetowych gminy). Tak rodzą się problemy z odpływem ludzi młodych i wzrastającym poziomem bezrobocia, a także ubóstwa. W myśl walki z bezrobociem zachęca się do podniesienia poziomu aktywności i współpracy lokalnych przedsiębiorstw. Włączanie lokalnych przedsiębiorców w życie Gminy jest w tym przypadku szczególnie ważne, ponieważ problemy zdiagnozowano także w kontekście niskiej aktywności przedsiębiorstw.
4. W zakresie środowiskowym zdiagnozowano problemy związane ze zmniejszaniem odporności ekosystemów na zmiany, a także zmniejszaniem bioróżnorodności i powierzchni biologicznie czynnych. Aby temu zapobiec należy prowadzić działania zwiększające poziom świadomości ekologicznej mieszkańców wszystkich podobszarów rewitalizacji oraz kształtować przestrzeń zgodnie z zasadami ekologii. Do tego konieczne jest wdrażanie rozwiązań OZE oraz włączania w planowanie przestrzenne elementów błękitno-zielonej infrastruktury. Odnawialne źródła energii proponuje się wykorzystywać przy termomodernizacji budynków, zwłaszcza w przypadku budynków użyteczności publicznej. Natomiast do poprawy sytuacji złej jakości powietrza związanej z tzw. niską emisją zaleca się wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej z zastosowaniem technologii grzewczych wykorzystujących OZE.
5. Z uwagi na brak występowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią w granicach obszaru rewitalizacji, podczas planowania i realizacji działań rewitalizacyjnych, nie stwierdza się konieczności uwzględniania wymagań i przepisów prawnych dotyczących gospodarowania na tego typu obszarach.
6. Degradacja przestrzeni ogólnodostępnych wraz ze złym stanem technicznym budynków publicznych to kolejny problem zdiagnozowany na obszarze rewitalizacji. W ramach realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji sugeruje się prace remontowo-budowlane i modernizacyjne pozwalające przywrócić wspomnianym obiektom ich pierwotny stan wraz z zastosowaniem projektowania uniwersalnego niwelującego problem z wykluczeniem społecznym.

4. Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji stanowi wyraz aspiracji władz samorządowych, mieszkańców oraz pozostałych interesariuszy procesu rewitalizacji. Określa ona opis docelowego stanu obszaru po przeprowadzeniu zaplanowanych w niniejszym dokumencie działań rewitalizacyjnych.

Wizja stanowi wizualizację celu głównego, nadrzędnego względem celów rewitalizacji wskazanych w dokumencie, jednocześnie zawiera w sobie odniesienie do wszystkich sfer funkcjonowania obszaru, na których planowana jest rewitalizacja. Jest również pewnego rodzaju odpowiedzią na pytanie o powód i zasadność prowadzenia procesu rewitalizacji w danej jednostce.

Istotną rolą wizji jest także zjednoczenie interesariuszy rewitalizacji wokół pewnej idei. Zarówno mieszkańcy obszaru rewitalizacji, jak i funkcjonujące tam stowarzyszenia, przedsiębiorstwa, jednostki administracyjne powinny utożsamiać się z określoną wizją. Wypracowana wizja powinna łączyć różne środowiska, które wspólnie będą pracowały nad jej urzeczywistnieniem.

Przyjmując powyższe założenie, zdefiniowano wizję obszaru rewitalizacji w 2033 r.:

Fundamentem oraz siłą napędową do dalszych działań całego obszaru rewitalizacji w 2033 roku są jego zaangażowani mieszkańcy, którzy poprzez współpracę, integrację i wspólny wysiłek stali się silną społecznością. W 2033 roku obszar rewitalizacji charakteryzują przestrzenie otwarte dla każdego, wyrównujące szanse, pozbawione wszelkich barier. Dzięki adaptacji budynków i przestrzeni na nowe funkcje mieszkańcy zyskali przestrzenie, w których rozwinęli się zawodowo i dziś prowadzą własne przedsiębiorstwa oraz podejmują nowe inicjatywy. Odpowiednie inwestycje przeprowadzone na obszarze rewitalizacji przyczyniły się także do wzrostu poziomu ładu przestrzennego całego tego obszaru, na który składały się podobszary Świąciechowa Centrum, Lasocice i Długie Stare Północ.

Realizacja działań rewitalizacyjnych prowadzonych w latach 2023-2033 na terenie podobszarów rewitalizacji Świąciechowa Centrum, Lasocice i Długie Stare Północ, przyczyniła się do ograniczenia występowania problemów społecznych związanych z bezrobociem,

ubóstwem, wykluczeniem społecznym osób ze szczególnymi potrzebami, a także niewielką aktywnością społeczną i niskim poziomem integracji wśród mieszkańców.

Efektom przeprowadzonej rewitalizacji było utworzenie nowych oraz rozwój przestrzeni, które przyczyniły się do znacznego podniesienia jakości życia w całej Gminie Świąciechowa. Nowo powstałe miejsca stanowią ośrodki integracji społecznej, przyciągając mieszkańców do wspólnych działań i tworzenia więzi społecznych. Dzięki organizacji zajęć, warsztatów oraz wydarzeń kulturalnych zrzeszających lokalną społeczność, mieszkańcy zacieśnili sąsiedzkie więzi, co przyczyniło się także do wzrostu zaangażowania i współdziałania w tworzeniu i dbaniu o dobro wspólne. Przeprowadzono prace modernizacyjne obiektów użyteczności publicznych oraz przestrzeni publicznych (w tym Sali wiejskiej, biblioteki, budynku po dawnym przedszkolu, placu zabaw), coraz więcej dzieci i młodzieży spędza czas wolny poza ekranem komputera, a bogata oferta spędzania czasu wolnego przyciąga także mieszkańców spoza Gminy, nowe przestrzenie i wydarzenia w nich organizowane pomagają także w integracji mieszkańców z ludnością napływową. Działania rewitalizacyjne sprawiły, że cały obszar rewitalizacji stał się miejscem wymiany poglądów i doświadczeń wszystkich grup wiekowych. Wspólnotę tworzą zarówno dorośli, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami, jak i dzieci i młodzież.

Odnowione przestrzenie parków i placów zyskały drugie życie, dzięki temu służą obecnie jako miejsca wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych. Nie odstraszą już swoim wyglądem i brakiem funkcjonalności, dziś dostosowane są do potrzeb wszystkich mieszkańców i pełnią różne funkcje. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne wpłynęły także na jakość i estetykę przestrzeni, z których wcześniej nikt nie korzystał. Można powiedzieć, że dziś przestrzenie te znów tętnią życiem.

W ramach prowadzonych przedsięwzięć rewitalizacyjnych rozwinęła się także błękitno-zielona infrastruktura, która wpłynęła na ogólną poprawę jakości powietrza, zwiększenie bioróżnorodności, a także utworzenie przyjaznych i zdrowszych przestrzeni. Do zapewnienia korzyści ekologicznych i zdrowotnych dla mieszkańców przyczyniły się również wykorzystane odnawialne źródła energii, dzięki którym poprawiła się jakość powietrza związana z tzw. niską emisją.

Z kolei dawne przedszkole w Długim Starem Północ oraz Biblioteka w Świąciechowie Centrum przekształcone zostały na miejsca mobilizujące i ułatwiające społeczeństwu podejmowanie nowych inicjatyw zawodowych, przyczyniające się do rozwoju społeczeństwa bogatego w kwalifikacje pożądane na rynku pracy, zaangażowanego w rozwój lokalnej społeczności. Nowo utworzone miejsca edukacyjne pozwoliły na współpracę i wymianę wiedzy między dziećmi, młodzieżą, a dorosłymi. Dzięki realizacji tych przedsięwzięć obszar rewitalizacji zamieszkują osoby przedsiębiorcze, nastawione na dalszy rozwój.

5. Cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań

Wypracowana wizja obszaru rewitalizacji w 2033 roku może zostać osiągnięta poprzez skuteczną implementację celów rewitalizacyjnych oraz związanych z nimi kierunków działań. Część programowa dokumentu została opracowana na podstawie przeprowadzonej diagnozy, a także w wyniku przeprowadzonych warsztatów rewitalizacyjnych, które miały na celu zaangażowanie różnorodnych grup interesariuszy na etapie planowania procesu rewitalizacji.

Wskazane cele i kierunki działań stanowią odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby, służące ograniczeniu bądź wyeliminowaniu negatywnych zjawisk w sferze społecznej, ale również w pozostałych sferach (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej). Tym samym zapewnione zostało komplementarne podejście do rewitalizacji.

Cele i kierunki rewitalizacji będą osiągnięte poprzez realizację konkretnych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wskazanych w rozdziale 7. Poniżej przedstawiono strukturę programowej części procesu rewitalizacji.

Rycina 22 Struktura części programowej Gminnego Programu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Dla obszaru rewitalizacji, na który składają się 3 podobszary rewitalizacji: Świąteczowa Centrum, Lasocice (w tym Ogrody) oraz Długie Stare Północ wyznaczono 15 kierunków działań, których realizacja pozwoli na osiągnięcie 3 założonych celów rewitalizacji.

Tabela 16 Cele i kierunki rewitalizacji

CEL 1.	
Blżej lokalnej społeczności – zwiększenie spójności społecznej w obszarze rewitalizacji poprzez inicjowanie działań mających na celu aktywizację i integrację mieszkańców	
Kierunek 1.1.	Wzrost integracji międzysąsiedzkiej i międzypokoleniowej
Kierunek 1.2.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
Kierunek 1.3.	Budowanie poczucia współodpowiedzialności mieszkańców za przestrzeń wspólne
Kierunek 1.4.	Organizacja wydarzeń integracyjnych w oparciu o zrewitalizowane obiekty i przestrzenie
Kierunek 1.5.	Promocja edukacji i nabywania nowych umiejętności wśród mieszkańców
CEL 2.	
Przestrzeń dla każdego – tworzenie otwartych i dostępnych przestrzeni dostosowanych do potrzeb mieszkańców	
Kierunek 2.1.	Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych
Kierunek 2.2.	Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych poprzez eliminowanie barier architektonicznych i innych
Kierunek 2.3.	Ograniczanie skutków zmian klimatu poprzez wdrażanie rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury
Kierunek 2.4.	Tworzenie przestrzeni oraz miejsc sprzyjających nawiązywaniu nowych kontaktów oraz zacieśnianiu więzi sąsiedzkich
Kierunek 2.5.	Podniesienie standardu usług społecznych poprzez prace remontowe i termomodernizacyjne w budynkach użyteczności publicznej
Kierunek 2.6.	Adaptacja istniejących obiektów do pełnienia funkcji społecznych
CEL 3.	
Czas na rozwój - poprawa warunków życia mieszkańców poprzez podejmowanie inicjatyw rozwojowych	
Kierunek 3.1.	Pomoc mieszkańcom wchodzącym na rynek pracy w zrealizowaniu ich potrzeb związanych z podniesieniem kwalifikacji zawodowych oraz podjęciem pracy
Kierunek 3.2.	Aktywizacja osób bezrobotnych (w tym długotrwale bezrobotnych) oraz osób ze szczególnymi potrzebami
Kierunek 3.3.	Utworzenie przestrzeni umożliwiających podniesienie kwalifikacji zawodowych oraz przedsiębiorczości mieszkańców
Kierunek 3.4.	Propagowanie aktywności fizycznej wśród mieszkańców

Źródło: opracowanie własne.

6. Opis powiązań Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2023-2033 ma przede wszystkim wymiar lokalny. Dokument odpowiada na problemy zidentyfikowane na całym obszarze rewitalizacji (składającym się z trzech podobszarów: Święciechowa Centrum, Lasocice, Długie Stare Północ), kreując tym samym rozwój na poziomie jednostki samorządu terytorialnego, jaką jest Gmina Święciechowa. W poniższej tabeli przedstawiono opis powiązań Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.

Tabela 17 Opis dokumentów powiązanych z Gminnym Programem Rewitalizacji

Dokumenty na poziomie krajowym
<p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – SOR</p> <p>Głównym celem SOR jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców kraju przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarach: społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Jednym z kluczowych czynników wpływających na realizację tego celu jest zapewnienie skutecznie działającego państwa i instytucji służących wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.</p> <p>W SOR przedstawiono nowy model rozwoju – rozwój odpowiedzialny oraz społecznie i terytorialnie zrównoważony. Podejście to opiera się na indywidualnym potencjale terytorialnym, inwestycjach, innowacjach, rozwoju, eksporcie oraz wysoko przetworzonych produktach. Fundamentalnym wyzwaniem jest przebudowanie modelu gospodarczego tak, żeby służył on całemu społeczeństwu.</p> <p>W SOR wyznaczono trzy cele szczegółowe:</p> <p><u>I. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną (obszary: Reindustrializacja, Rozwój innowacyjnych firm, Małe i średnie przedsiębiorstwa, Kapitał dla rozwoju, Ekspansja zagraniczna).</u></p> <p><u>II. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony (obszary: Spójność społeczna, Rozwój zrównoważony terytorialnie).</u></p> <p><u>III. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu (obszary: Prawo w służbie obywatelom i gospodarce, Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem, E-państwo, Finanse publiczne, Efektywność wykorzystania środków UE).</u></p>
<p>Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030 (SRKL)</p> <p>Celem głównym Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego jest wzrost kapitału ludzkiego i spójności społecznej w Polsce. Odpowiada to celowi szczegółowemu II Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR).</p> <p>Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030 wyznacza cztery cele szczegółowe:</p> <p><u>Cel szczegółowy 1: Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli, w tym cyfrowych.</u></p> <p><u>Cel szczegółowy 2: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej.</u></p> <p><u>Cel szczegółowy 3: Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy.</u></p> <p><u>Cel szczegółowy 4: Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.</u></p>
<p>Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030 (SRKS)</p>

Celem głównym SRKS 2030 jest wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków. Odnosi się on bezpośrednio do realizacji celów SOR.

Cel główny SRKS 2030 jest doprecyzowany przez trzy cele szczegółowe:

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne.

Cel szczegółowy 2: Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich.

Cel szczegółowy 3: Wzmocnienie rozwoju społeczno-gospodarczego kraju przez sektory kultury i kreatywne.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR)

Celem głównym KSRR jest efektywne wykorzystanie wewnętrznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Cel główny polityki regionalnej do roku 2030 będzie realizowany w oparciu o trzy uzupełniające się cele szczegółowe:

Cel szczegółowy 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Cel szczegółowy 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych,

Cel szczegółowy 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Dokumenty na poziomie regionalnym

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku

W dokumencie nakreślono wizję rozwoju województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 roku: Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa.

Powyższą wizję odzwierciedlają następujące cele strategiczne i operacyjne:

1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców.

1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu.

1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia.

1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy.

2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu.

2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie.

2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom.

2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu.

3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski.

3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa.

3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski.

3.3. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i efektywności energetycznej.

4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług.

4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju.

Miejski Obszar Funkcjonalny Leszno (MOF Leszno)

W SRWW 2030 wskazano także kluczowe kierunki działań MOF Leszno:

WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW

- rozwój lokalnej przedsiębiorczości i wzmocnienie konkurencyjności firm, wsparcie rozwoju IOB

- rozwój przemysłu rolno-spożywczego bazującego na potencjale rolniczym LOF; promowanie rozwoju inteligentnych gospodarstw agrarnych
- promowanie działalności klastrowych, ze szczególnym uwzględnieniem powiązań już istniejących oraz w sektorze rolniczym
- wsparcie rozwoju sektora B+R z wykorzystaniem potencjału szkolnictwa wyższego LOF, wsparcie procesu dyfuzji innowacji gospodarczych i społecznych na obszarze LOF
- tworzenie miejsc pracy w wysokotechnologicznym przemyśle dla wykwalifikowanej kadry
- podniesienie jakości kształcenia i dopasowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, w tym wymagań wysokoenergetycznego przemysłu, wsparcie rozwoju infrastruktury edukacyjnej, rozwoju szkolnictwa wyższego, upowszechnienie kształcenia ustawicznego
- wsparcie rzemiosła przez rozwój edukacji, produkcji i usług związanych z tym sektorem, wykorzystanie potencjału Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Lesznie i IO

ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU

- poprawa dostępu do specjalistycznej opieki medycznej, usług przeciwdziałających negatywnym skutkom procesów demograficznych (m.in. rozwój usług opiekuńczych, w tym opieki nad dziećmi)
- rozwój usług zwiększających atrakcyjność osiedleńczą LOF, zwłaszcza wśród ludzi młodych
- zagospodarowanie i lepsze wykorzystanie potencjału kulturalnego i walorów turystyczno-rekreacyjnych obszaru, tworzenie warunków sprzyjających integracji społecznej
- wzmacnianie społeczności lokalnych i tożsamości lokalnej, m.in. przez wykorzystanie dorobku i doświadczenia funkcjonujących na tym obszarze Lokalnych Grup Działania

ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI

- wzmacnianie wewnętrznej spójności komunikacyjnej LOF przez rozwój lokalnej infrastruktury drogowej, transportu niskoemisyjnego, tworzenie sieci ścieżek rowerowych, rozwój sieci komunikacji autobusowej, integrację systemów transportu zbiorowego i budowę węzłów przesiadkowych
- rozbudowa lotniska Leszno-Strzyżewice, w szczególności w kierunku turystyki biznesowej
- niwelowanie zagrożeń naturalnych i antropogenicznych, m.in. przez podjęcie działań przeciwdziałających stepowaniu regionu, zapobieganie spływowi opadowemu z pól rolniczych, ochronę Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 307, wzrost retencji wody
- kształtowanie zielonego pierścienia wokół miasta Leszna; ochrona obszarów zielonych na terenach miejskich
- poprawa gospodarki odpadami na terenie miasta Leszna i LOF
- realizacja programów na rzecz poprawy jakości powietrza służących ograniczeniu niskiej emisji
- wdrażanie innowacyjnych technologii w energetyce, wykorzystanie w energetyce zasobów pochodzenia rolniczego

WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM

- rewitalizacja obszarów zdegradowanych, zagospodarowanie ich pod tereny inwestycyjne i cele pożytku publicznego
- prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej
- aktywizacja współpracy samorządów lokalnych, partnerów samorządowych i społecznych podnosząca efektywność i zasadność realizowanych inwestycji, wzrost powiązań kooperacyjnych i sieciowych

Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Wielkopolskiego Wielkopolska 2020+

W Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Wielkopolskiego przyjętego uchwałą nr nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania Gminę Świąciechowa zaliczono do Gmin położonych w miejskim obszarze funkcjonalnym Leszna.

Gminę Świąciechowa zaliczono także do:

- obszarów ochrony gleb dla celów produkcji rolnej,
- obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy,
- obszarów ochrony krajobrazów kulturowych,

- obszarów o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich

Dla realizacji celu kluczowego zdefiniowano następujące cele polityki przestrzennej:

Cel 1. Kształtowanie ładu przestrzennego

Cel 2. Poprawa obsługi komunikacyjnej

Cel 3. Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska

Cel 4. Ochrona i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego

Cel 5. Wykorzystanie i wzmacnianie potencjału społeczno-gospodarczego

Cel 6. Rozwój systemów infrastruktury technicznej

Dla realizacji celów polityki przestrzennej w zakresie rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka subregionalnego Leszna określa się następujące zasady zagospodarowania:

W zakresie kształtowania ładu przestrzennego:

- Regulowanie procesów urbanizacyjnych

- Ochrona przestrzeni rolniczej i leśnej

- Rewitalizacja obszarów zdegradowanych

W zakresie poprawy obsługi komunikacyjnej:

- Rozwój i modernizacja sieci drogowej

- Wzrost wykorzystania sieci kolejowej

- Integracja transportu zbiorowego i rozwój transportu lotniczego

W zakresie przeciwdziałania zagrożeniom środowiska:

- Poprawa jakości powietrza atmosferycznego

- Poprawa jakości klimatu akustycznego

- Zapobieganie degradacji powierzchni ziemi

- Ochrona i poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych

- Ograniczanie negatywnego wpływu rolnictwa na środowisko

W zakresie ochrony i efektywnego wykorzystania potencjału kulturowego:

- Zachowanie dziedzictwa i krajobrazu kulturowego

- Efektywne wykorzystanie dziedzictwa kulturowego

W zakresie wykorzystania i wzmacniania potencjału społeczno-gospodarczego:

- Wzmacnianie istniejących i rozwój nowych funkcji

- Specjalizacja działalności rolniczej

W zakresie rozwoju systemów infrastruktury technicznej:

- Poprawa dostępności sieci infrastruktury technicznej

- Rozbudowa i modernizacja sieci elektroenergetycznej

Dokumenty na poziomie ponadlokalnym

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Leszczyńskiej do 2030 roku

Strategia zawiera misję oraz wizję rozwoju Aglomeracji Leszczyńskiej:

Misja:

Aglomeracja Leszczyńska to obszar zarządzany w sposób partnerski, przy aktywnym udziale społeczeństwa, otwarty na współpracę pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, biznesem, nauką, wykorzystujący unikalny potencjał społeczno-gospodarczy oraz przyrodniczy w celu budowania trwałego rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Leszczyńskiej i wysokiej jakości życia jej mieszkańców.

Wizja:

Aglomeracja Leszczyńska to subregionalne centrum życia gospodarczego, edukacyjnego, turystyczno-rekreacyjnego i kulturalnego województwa wielkopolskiego. To miejsce dynamicznego rozwoju gospodarczego w oparciu o wysokiej jakości infrastrukturę, ambitnych mieszkańców i innowacyjnych przedsiębiorców, w pełni wykorzystujących potencjał Obszaru Funkcjonalnego.

Realizacja strategii będzie przebiegała poprzez spełnienie określonych priorytetów i celów strategicznych:

Priorytet 1. Dynamiczna innowacyjna gospodarka i przedsiębiorczość

Cel strategiczny 1.1 Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka powiązana z efektywnym systemem edukacji i aktywnością mieszkańców

Cel strategiczny 1.2 Podniesienie atrakcyjności oferty inwestycyjnej Aglomeracji Leszczyńskiej

Cel strategiczny 1.3 Atrakcyjna oferta turystyczno-rekreacyjna

Priorytet 2. Aktywna społeczność i atrakcyjne środowisko zamieszkania

Cel strategiczny 2.1. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu i świadczeniu wysokiej jakości usług dla mieszkańców

Cel strategiczny 2.2 Zrewitalizowane obszary zamieszkania, obiekty i przestrzenie publiczne

Cel strategiczny 2.3 Sprawność administracyjna i partycypacja mieszkańców w inicjatywach rozwojowych

Priorytet 3. Sprawna i efektywna infrastruktura

Cel strategiczny 3.1 Dogodna dostępność komunikacyjna

Cel strategiczny 3.2 Rozwój infrastruktury technicznej, inwestycji i zachowań proekologicznych

Dokumenty na poziomie lokalnym

Strategia Rozwoju Gminy Świąciechowa na lata 2020-2024

Powyższa Strategia jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa strategiczne kierunki rozwoju w perspektywie do 2024 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

W strategii zawarto wizję:

Gmina Świąciechowa w 2024 roku aktywnie inwestuje w działania prospołeczne, wspiera rozwój funduszy sołeckich, zawiera partnerstwa lokalne ze stowarzyszeniami i podmiotami prywatnymi.

Gmina stosuje różne narzędzia aktywizujące społeczność – angażuje do współorganizacji wydarzeń i akcji promocyjnych Radę młodzieżową, realizuje projekty z organizacjami pozarządowymi, prowadzi coraz więcej konsultacji społecznych. Mieszkańcy gminy bez względu na wiek mają dostęp do zróżnicowanej oferty edukacyjnej, sportowej i rozrywkowej. Dzieci mogą uczestniczyć w zajęciach dodatkowych bezpośrednio w placówkach oświatowych bez konieczności dojazdu do innych miejscowości. Młodzi rodzice mają stworzone warunki do łączenia życia prywatnego z zawodowym poprzez funkcjonowanie nowoczesnego żłobka, instytucji edukacyjnych. Osoby starsze cieszą się możliwościami aktywnego spędzania wolnego czasu, ale również dostępu do źródeł wiedzy na temat dbania o zdrowie. Przyjazne warunki do życia zapewniają również działania z zakresu ochrony środowiska oraz dbanie o zasoby przyrodnicze. Mieszkańcy mogą się pochwalić czystymi ulicami, coraz większą ilością zieleni i czystym powietrzem. Szanują przyrodę i promują postawy proekologiczne. Gmina jest przyjazna nowym przedsiębiorcom, rozwija gospodarkę lokalną, organizuje spotkania i forum z przedsiębiorcami. Połączenie doświadczeń samorządu i prywatnego biznesu zapewnia rozwój inwestycji, tworzenie nowych miejsc pracy oraz firmy prowadzące działalność z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu. Gmina jest miejscem, w którym chce się żyć!

W strategii określono następujące priorytety oraz odpowiadające im cele:

Priorytet 1. Aktywne społeczeństwo

Cel szczegółowy I.I Wsparcie osób starszych,

Cel szczegółowy I.II Dzieci i młodzież,

Cel szczegółowy I.III Aktywizacja społeczna,

Priorytet 2. Przyjazne środowisko

Cel szczegółowy II.I Świadomość ekologiczna,

Cel szczegółowy II.II Ochrona środowiska,

Priorytet 3. Rozwój gospodarczy

Cel szczegółowy III.I Zagospodarowanie przestrzenne,

Cel szczegółowy III.II Przyjazny urząd oraz dialog z przedsiębiorcami.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świąciechowa na lata 2014-2024

Dokument stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców Gminy Świąciechowa.

Zawiera on misję:

Świąciechowa gminą zintegrowaną społecznie, stwarzającą mieszkańcom możliwości rozwoju i podnoszącą jakość ich życia.

Dokument zawiera następujące cele strategiczne i operacyjne:

Cel strategiczny 1: Przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom.

Cel operacyjny 1: Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Cel operacyjny 2: Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, ubogich.

Cel operacyjny 3: Pomoc zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.

Cel strategiczny 2: Wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.

Cel operacyjny 1: Wzmacnianie rodzin i podnoszenie poziomu ich funkcjonowania.

Cel operacyjny 2: Pomoc rodzinom będącym w kryzysie; rozwijanie systemu wsparcia.

Cel operacyjny 3: Wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju.

Cel strategiczny 3: Umożliwienie/zapewnienie osobom starszym i niepełnosprawnym dogodnego życia w dotychczasowym środowisku społecznym.

Cel operacyjny 1: Usprawnienie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki.

Cel operacyjny 2: Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.

Cel strategiczny 4: Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do służby zdrowia oraz wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.

Cel operacyjny 1: Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.

Cel operacyjny 2: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Cel strategiczny 5: Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w gminie.

Cel operacyjny 1: Przeciwdziałanie przestępczości oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Cel strategiczny 6: Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego.

Cel operacyjny 1: Wzmacnianie kadry pomocy społecznej.

Cel operacyjny 2: Wyzwalanie aktywności obywatelskiej.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Świąciechowa

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świąciechowa zmienione uchwałą nr XXI/190/2020 z dnia 23 lipca 2020 roku przez Radę Gminy Świąciechowa.

W studium określono symbolami:

Ms - Tereny zwartej zabudowy mieszkaniowo-usługowej o miejskim charakterze (Świąciechowa)

M - Tereny wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej o wiodącej funkcji mieszkaniowej

Mn - Tereny zabudowy mieszkaniowej o dominującej zabudowie jednorodzinnej

Mw - Tereny zabudowy mieszkaniowej o dominującej zabudowie wielorodzinnej

MnU - Tereny zabudowy mieszkaniowej o dominującej zabudowie jednorodzinnej oraz zabudowy usługowej (mieszkaniowo – usługowe)

MI - Tereny zabudowy letniskowej

Ru - Tereny o wiodącej funkcji obsługi rolnictwa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodnich

U - Tereny zabudowy usługowej

Us - Tereny usług sportu, rekreacji i turystyki

Up - Tereny zabudowy usługowej z dopuszczeniem zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów

P - Tereny o wiodącej funkcji produkcyjnej, składów i magazynów

Pu - Tereny o wiodącej funkcji produkcyjnej, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej

Wz - Tereny infrastruktury technicznej – zaopatrzenia w wodę

No - Tereny infrastruktury technicznej – oczyszczalnie ścieków

E - Tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyki

Zp - Tereny zieleni urządzonej, w tym zespoły dworsko – parkowe

Zc - Tereny cmentarzy

Zd - Tereny ogrodów działkowych (dopuszcza się stosowanie lokalnych przepisów szczególnych)

KI - Tereny komunikacji lotnicznej (poszerzenie lotniska)

Ks - Tereny komunikacji samochodowej

Uc - Tereny pod lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

Układ osadniczy gminy ukształtowany został w wyniku wielowiekowych procesów społecznych i gospodarczych.

Ukształtowana została hierarchia poszczególnych jednostek, wymagająca obecnie przemian jakościowych w kierunku nowej, bardziej dynamicznej koncepcji rozwoju.

W strukturze przestrzennej Gminy wyróżniają się trzy strefy:

- północna: rolno-leśna, obejmująca obręby: Gołanice, Krzycko Małe, Niechłód, Piotrowice i północne części obrębów Trzebin i Święciechowy,
- południowa: leśno-rolna, położona na południe od linii kolejowej relacji Ostrów Wlkp. -Głogów, obejmująca południowe części obrębów Długie Stare i Lasocice oraz Przybyszewo i Henrykowo,
- środkowa - rolnicza.

Na istniejący układ przestrzenny i funkcjonalny gminy główny wpływ wywierają:

- sąsiedztwo miasta Leszna,
- przebiegająca przez gminę droga krajowa nr 12,
- realizowana przebiegająca przez gminę droga ekspresowa S-5 relacji Poznań – Wrocław,
- lotnisko Aeroklubu Polskiego Leszczyńskiego, na terenie którego mieści się siedziba Centralnej Szkoły Szybowcowej. Aeroklub jest własnym czynnikiem uwarunkowania rozwoju wpływającym na zagospodarowanie przestrzenne okolicy (ograniczenia wysokości obiektów).
- tereny o najwyższych walorach przyrodniczych - objęte ochroną prawną na podstawie ustawy o ochronie przyrody zajmują powierzchnię około 25,6 km² (GUS 2010), co stanowi około 19% całkowitej powierzchni gminy.

Studium nie zawiera ustaleń dedykowanych wprost rewitalizacji obszaru Gminy. Niemniej jednak szereg zapisów ma istotne znaczenie dla procesu rewitalizacji wskazanego obszaru. W ustaleniach dotyczących poszczególnych terenów gminy zwrócono uwagę na:

- na terenach zainwestowanych zakłada się zachowanie zabudowy istniejącej oraz realizację nowej, nawiązującej do istniejących form,
- wyposażenie terenów w niezbędną infrastrukturę techniczną oraz drogową z wykorzystaniem istniejących elementów infrastruktury,
- lokalizowanie obiektów małej architektury,
- zachowanie istniejącej oraz wprowadzanie nowej zieleni, w tym zieleni izolacyjnej na granicy terenów o różnych funkcjach,
- w przypadku terenów zróżnicowanych funkcjonalnie należy tak zaplanować przestrzeń, aby były zachowane standardy jakości środowiska obowiązujące na poszczególnych terenach,
- lokalizację obiektów o charakterze sportowo – rekreacyjnym z dopuszczeniem realizacji niezbędnego zaplecza,
- wykorzystanie istniejącej bazy sportowo – rekreacyjnej, poprawiając standardy oraz zakres usług między innymi poprzez modernizację obiektów.

Objaśnienie: *podkreślone cele i kierunki działań wykazują spójność z celami i kierunkami działań określonymi w Gminnym Programie Rewitalizacji.*

Źródło: opracowanie własne.

Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2023-2033 wpłynie pozytywnie na osiągnięcie celów operacyjnych i strategicznych wskazanych w powyższych dokumentach. Zapisy Gminnego Programu Rewitalizacji pozostają spójne z zapisami przeanalizowanych dokumentów programowych i strategicznych.

7. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne są zaplanowanymi, długofalowymi działaniami, zmierzającymi do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Istotnym ich aspektem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wzrost poczucia przynależności lokalnej oraz rozwiązywanie innych problemów sfery społecznej.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne w Gminie Świąciechowa zostały zaplanowane dla 3 podobszarów rewitalizacji: Świąciechowy Centrum, Lasocic oraz Długich Starych Północ w taki sposób, aby ich realizacja zmierzała do poprawy sytuacji na obszarze rewitalizacji, w szczególności w sferze społecznej. Należy podkreślić, iż zaplanowane w ramach projektów przedsięwzięcia nie służyły wyłącznie do poprawy estetyki przestrzeni czy modernizacji zdegradowanych obiektów, prowadziły one przede wszystkim do niwelacji zdiagnozowanych wcześniej problemów danych obszarów, a wspomniane prace remontowo-modernizacyjne zdegradowanych terenów i obiektów były zadaniami uzupełniającymi, bez których nie można by realizować postawionych celów społecznych.

W ramach Programu zaplanowano szeroki katalog działań, na który składają się trzy projekty zintegrowane, trzy podstawowe projekty oraz 5 projektów uzupełniających. Projekty zintegrowane i podstawowe to te, które w zasadniczy sposób przyczynią się do odwrócenia negatywnych trendów na obszarze, natomiast projekty uzupełniające mają charakter głównie infrastrukturalny lub dopełniający przedsięwzięcia zaplanowane w pozostałych projektach.

Projekty zintegrowane to grupy powiązanych ze sobą tematycznie działań, zarówno infrastrukturalnych jak i nieinfrastrukturalnych, które służą realizacji wspólnego celu. Tworzą one mikroprogramy, w ramach których modernizacja kubatury i przestrzeni stworzy warunki do zapobiegania zanikowi niektórych funkcji, umożliwi wprowadzenie nowych funkcji społecznych, sprzyjać będzie budowaniu więzi społecznych i przywróceniu równowagi życia społecznego. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizowane będą przez Gminę Świąciechowa we współpracy z interesariuszami rewitalizacji. Na tym etapie zakres projektów, a także katalog potencjalnych partnerów zostały zdefiniowane w sposób generalny. Po zakończeniu procesu konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji i uwzględnieniu ewentualnych uwag, planuje się niezwłoczne przystąpienie do realizacji fazy przygotowawczej projektów zintegrowanych. W szczególności planowane są spotkania z potencjalnymi partnerami projektów, w celu zapewnienia ich udziału w planowaniu, a docelowo w realizacji projektów zintegrowanych. Wówczas zostaną doprecyzowane założenia projektów w taki sposób, żeby były one realizowane dla mieszkańców i z mieszkańcami (przedsiębiorcami, organizacjami społecznymi, lokalnymi liderami, beneficjentami końcowymi procesu rewitalizacji).

7.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Tabela 18 Opis projektu zintegrowanego nr 1

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 1
<p>Pracownia Rozwoju Technicznego – zagospodarowanie przestrzeni po byłym przedszkolu w Długiem Starem</p>
<p>Dostosowanie kwalifikacji do rynku pracy staje się często wyzwaniem, którego bez odpowiednich narzędzi ciężko jest się podjąć. W obecnych czasach najbardziej pożądanymi i poszukiwanymi przez pracodawców zawodami są te wiążące się z praktycznymi i technicznymi umiejętnościami. Jednak nie wszędzie można takie umiejętności nabyć. Dzieci w szkołach coraz rzadziej uczone są technicznych przedmiotów, szkoły często nie mają wcale lub posiadają pracownie techniczne niedostosowane do obecnych potrzeb. Najbardziej obiecującą ścieżką rozwoju dla młodych osób, w zakresie przedmiotów technicznych jest wybór odpowiedniego technikum czy szkoły zawodowej, ale i tutaj nie zawsze zajęcia praktyczne spełniają nasze wymagania.</p>
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Świąciechowa
Potencjalni partnerzy
Szkoła Podstawowa w Długiem Starem, Stowarzyszenie "Przyjaciół Szkoły i Rozwoju Wsi Długie Stare"
Lokalizacja przedsięwzięcia
Budynek po byłym przedszkolu przy ul. Wschowskiej 2 w Długiem Starem
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
<p>Podobszar rewitalizacji Długie Stare Północ zmagają się m.in. z problemami z zakresu bezrobocia oraz ubóstwa. Przyczyn tego zjawiska może być wiele, jednak podczas warsztatów rewitalizacyjnych oraz na podstawie przeprowadzonych ankiet stwierdzono, że główną przyczyną tych problemów na tym obszarze jest niedostosowanie kwalifikacji zawodowych mieszkańców do wymagań na rynku pracy. Osoby bez odpowiednich umiejętności mają mniejsze szanse na znalezienie dobrze płatnej pracy, czy awans. W dłuższej perspektywie czasowej może prowadzić to do wzrostu nierówności społecznych, skutkując podziałem na biednych i bogatych. Rozwiązaniem tych problemów jest inwestowanie przede wszystkim w edukację oraz szkolenia zawodowe podnoszące obecne kwalifikacje mieszkańców. Ważne jest także aby dbać o rozwój już od lat szkolnych, aby wśród młodych osób zaszczepiać chęć dalszego rozwoju.</p> <p>Oprócz problemów społecznych, omawiany podobszar rewitalizacji zmagają się również z problemami przestrzenno-funkcjonalnymi – niskim poziomem ładu przestrzennego, niedostateczną jakością terenów publicznych oraz problemami technicznymi – złym stanem technicznym przestrzeni publicznej, niską efektywnością energetyczną budynków, obiektami przestrzeni publicznej niedostosowanymi do osób ze szczególnymi potrzebami. Uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych w zakresie tych problemów największą uwagę zwrócili na budynek po byłym przedszkolu przy ul. Wschowskiej 2 w Długiem Starem. W celu rozwiązania wskazanych problemów planuje się ponownie zagospodarować przestrzeń po byłym przedszkolu, przeznaczając ją na Pracownię Rozwoju Technicznego. Taka zmiana przyczyni się do poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej tego podobszaru.</p>
Cel przedsięwzięcia
<p>Celem projektu zintegrowanego jest wykorzystanie lokalnego potencjału podobszaru rewitalizacji Długie Stare Północ oraz jego ponowne zagospodarowanie i przeznaczenie do pełnienia nowych funkcji, odpowiadając na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców. Przestrzeń dawnego przedszkola przy ul. Wschowskiej 2 w Długiem Starem zaadaptowana zostanie jako Pracownia Rozwoju Technicznego, co przyczyni się do zwiększenia umiejętności i kwalifikacji mieszkańców, wzrostu poziomu ich przedsiębiorczości i zaradności życiowej. W tym celu w nowo powstałej pracowni organizowane będą zajęcia, które pomogą uczestnikom odnaleźć swoją drogę zawodową, przyczynią się do rozwoju i nabycia przez nich nowych umiejętności i kwalifikacji, co przyczyni się do zwiększenia zatrudnienia i podniesienia poziomu jakości życia mieszkańców. Zajęcia prowadzone będą w dwóch grupach, dla osób dorosłych oraz dla młodzieży. Celem zajęć dla osób dorosłych będzie aktywizacja zawodowa, czyli przygotowanie i wsparcie osób bezrobotnych do znalezienia stabilnego zatrudnienia – powrotu</p>

na rynek pracy, innym celem będzie eliminacja barier psychologicznych, utrwalanych z pokolenia na pokolenie, dotyczących np. pozostawania w długotrwałym bezrobociu z powodu strachu lub braku motywacji do podjęcia nowej pracy. Z kolei dla młodszych uczestników, zajęcia przybiorą tematykę związaną z planowaniem przyszłości zawodowej, nabywaniem nowych umiejętności i kwalifikacji, zakładaniu własnej działalności gospodarczej itd. Celem długoterminowym projektu jest mobilizacja społeczeństwa do podejmowania nowych inicjatyw zawodowych, rozwój społeczeństwa bogatego w kwalifikacje pożądane na rynku pracy, zaangażowanego w rozwój lokalnej społeczności.

Zakres realizowanych zadań

W ramach projektu planowane są działania zarówno infrastrukturalne, jak i społeczne. W pierwszej kolejności potrzebna jest kompleksowa modernizacja budynku dawnego przedszkola, które podzielone jest na dwie części. Część pierwszą stanowią trzy mieszkania, które nie będą uwzględnione w ramach adaptacji budynku na nowe funkcje. Drugą część stanowią dwa puste lokale, które kiedyś służyły jako przedszkole, a obecnie nie są użytkowane i to one są przedmiotem realizacji tego przedsięwzięcia. Kolejnym etapem będzie adaptacja budynku pod nowe funkcje społeczne. Po przeprowadzeniu powyższych kroków konieczna będzie także poprawa funkcjonalności przestrzeni wokół samego budynku. Projekt będzie się składał z następujących modułów:

Moduł I: Modernizacja budynku po byłym przedszkolu w Długim Starem na Pracownię Rozwoju Technicznego

Zakres projektu obejmować będzie działania o charakterze infrastrukturalnym, mające na celu poprawę stanu technicznego, remont lub/i przebudowę oraz dostosowanie pomieszczeń do pełnienia nowych funkcji społecznych, a także działania służące poprawie funkcjonalności i estetyki oraz zwiększeniu dostępności obiektu dla osób ze szczególnymi potrzebami. Przed rozpoczęciem prac remontowo-modernizacyjnych konieczne jest przeprowadzenie badań technicznych oraz prac przygotowawczych, do których zalicza się m.in.: opracowanie dokumentacji projektowej (lub programu funkcjonalno-użytkowego) dotyczącej remontu budynku oraz adaptacji budynku do pełnienia nowych funkcji.

Prace remontowo-modernizacyjne obejmować będą:

- remont ścian zewnętrznych i wewnętrznych, w tym malowanie elewacji,
- ocenę i ewentualną naprawę instalacji wodno-kanalizacyjnej i grzewczej,
- naprawę lub wymianę instalacji elektrycznej i odgromowej,
- wykonanie robót blacharskich (montaż obróbek blacharskich, parapetów, rynien i rur spustowych),
- odnowę lub wymianę stolarki drzwiowej oraz okien,
- remont i adaptację pomieszczeń (prace tynkarskie i wykończeniowe),
- wyposażenie obiektu w sprzęt pozwalający na eksploatację założonej funkcji dla celów prowadzenia zajęć i warsztatów dla mieszkańców,
- dostosowanie budynku do osób ze szczególnymi potrzebami.

W odnowionym budynku wygoszparowane zostaną sale na potrzeby Pracowni Rozwoju Technicznego.

Moduł II: Adaptacja budynku po dawnym przedszkolu na nowe funkcje

Niniejszy moduł obejmować będzie zaadaptowanie pomieszczeń zmodernizowanego budynku dawnego przedszkola (dwóch lokali) na cele organizacji zajęć i warsztatów w ramach prowadzenia Pracowni Rozwoju Technicznego. W ramach modułu II planuje się:

- utworzenie pomieszczenia pełniącego funkcję praktycznej pracowni technicznej, przystosowanej także do osób ze szczególnymi potrzebami,
- utworzenie pomieszczenia pełniącego funkcję laboratorium (elektronicznego, mechanicznego, informatycznego itp. – w zależności od zdiagnozowanych potrzeb),
- utworzenie przestrzeni do spotkań edukacyjno-szkoleniowych i integracyjnych, odpowiednią do prowadzenia zajęć i warsztatów, udostępnianej także dla organizacji społecznych,
- przeprowadzenie wywiadu wśród mieszkańców mającego na celu określenie potrzeb z zakresu oferty zajęć prowadzonych w ramach działalności Pracowni,

- wyłonienie lokalnych liderów, którzy wspomogą merytoryczny rozwój Pracowni,
- opracowanie planu cyklicznych spotkań i warsztatów mających na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych mieszkańców,
- działania informacyjno-promocyjne zachęcające do brania udziału w zajęciach,

Stworzenie takiej przestrzeni wymagać będzie także zakupu wyposażenia w postaci m.in. mebli, sprzętu informatycznego, materiałów do prowadzenia warsztatów i zajęć, a także zapewnienia dostępu do sieci internetowej. Elementy zastosowane w obiekcie będą „ruchome”, aby umożliwić sprawne przygotowanie sali dla organizacji różnego typu warsztatów i szkoleń. Stworzony zostanie również kalendarz cyklicznych wydarzeń oraz harmonogram udostępniania pomieszczeń. Do realizacji przedsięwzięcia zachęca się także organizacje pozarządowe działające na obszarze rewitalizacji oraz lokalnych przedsiębiorców.

Moduł III: Poprawa funkcjonalności i estetyki terenu wokół nowej Pracowni Rozwoju Technicznego

W celu zapewnienia bezpieczeństwa komunikacyjnego wszystkim użytkownikom nowo powstałej Pracowni Rozwoju Technicznego oraz w nawiązaniu do podnoszenia poziomu ładu przestrzennego, planuje się dostosowanie najbliższego otoczenia budynku do potrzeb lokalnej społeczności. Sam budynek znajduje się tuż przy drodze krajowej nr 12, do budynku prowadzą dwa wejścia, jedno od strony ul. Wschowskiej i drugie od strony ulicy Jesiennej. Wejście od strony ul. Wschowskiej prowadzić będzie do nowej Pracowni Rozwoju Technicznego. Problematicznym jest, że przy budynku nie wyznaczono miejsc parkingowych. W najbliższej okolicy obiektu znajdują się pomieszczenia gospodarcze, ogród oraz plac zabaw. W ramach poprawy funkcjonalności budynku planuje się:

- stworzenie miejsc parkingowych przed obiektem,
- poprawę infrastruktury dla pieszych, w tym remont chodnika za budynkiem,
- usunięcie barier architektonicznych takich jak wysokie progi przy wejściach do budynków,
- montaż odpowiedniego oznakowania wskazującego, drogę do odpowiednich wejść do budynku,
- montaż elementów małej architektury, w tym stojaków na rowery,
- poprawę oświetlenia wokół budynku.

Zadbane przestrzenie mają istotny wpływ na odbiór przez interesariuszy oferowanych przez nie usług. Kilkoma najważniejszymi wartościami, jakimi kierują się osoby korzystające z nowo powstałych usług są: komfort, bezpieczeństwo, estetyka i funkcjonalność. Prace zaplanowane według tego modułu wpłyną na poprawę wszystkich wymienionych wartości, dzięki temu cały obiekt cieszyć się będzie pozytywnym wizerunkiem wśród mieszkańców tego podobszaru rewitalizacji. Warto także dodać, że zadbane przestrzenie publiczne są także oznaką dbałości i profesjonalizmu.

Moduł IV: Społeczne działania w ramach Pracowni Rozwoju Technicznego

W celu wzmocnienia społeczności lokalnej oraz stworzenia atmosfery współpracy i integracji, w ramach projektu planowane są także działania społeczno-edukacyjne i integracyjne. Zaliczać się do nich będą:

- prowadzenie zajęć, których celem będzie aktywizacja zawodowa (dwie grupy – dorośli oraz młodzież),
- organizacja warsztatów rozwoju osobistego, skupiających się na budowaniu pewności siebie, eliminacji barier psychologicznych, poprawie umiejętności komunikacji,
- nawiązanie współpracy z lokalnymi firmami i przedsiębiorstwami w celu organizacji praktyk zawodowych i staży dla uczestników Pracowni Rozwoju Technicznego.
- akcje informacyjne na temat możliwości rozwoju zawodowego i edukacyjnego, kierowane do różnych grup społecznych.

Poprzez organizację różnorodnych działań edukacyjnych, wsparcie psychospołeczne oraz inicjatywy integracyjne, Pracownia będzie miejscem wspierającym rozwój mieszkańców Gminy Świąciechowa.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Niniejszy projekt zintegrowany realizowany będzie w sposób zapewniający dostępność we wszystkich możliwych wymiarach, na płaszczyźnie inwestycyjnej i nieinwestycyjnej. Zastosowane zostanie projektowanie

uniwersalne, umożliwiające swobodne korzystanie z obiektu i świadczonych w nim usług jak największej liczbie osób: projekt będzie atrakcyjny i użyteczny dla osób o różnych możliwościach i umiejętnościach, uwzględni szeroki zakres indywidualnych preferencji i możliwości odbiorców, zastosowane rozwiązania będą łatwe do zrozumienia niezależnie od doświadczenia, wiedzy, zdolności czy aktualnej koncentracji odbiorców, przestrzeń będzie dostępna dla osób dotkniętych różnymi formami niepełnosprawności (ruchowa, sensoryczna, intelektualna, komunikacyjna) oraz dla pozostałych osób ze szczególnymi potrzebami.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1. Bliżej lokalnej społeczności – zwiększenie spójności społecznej w obszarze rewitalizacji poprzez inicjowanie działań mających na celu aktywizację i integrację mieszkańców

- Kierunek 1.1. Wzrost integracji międzysąsiedzkiej i międzypokoleniowej
- Kierunek 1.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- Kierunek 1.4. Organizacja wydarzeń integracyjnych w oparciu o zrewitalizowane obiekty i przestrzenie
- Kierunek 1.5. Promocja edukacji i nabywania nowych umiejętności wśród mieszkańców

CEL 2. Przestrzeń dla każdego – tworzenie otwartych i dostępnych przestrzeni dostosowanych do potrzeb mieszkańców

- Kierunek 2.1. Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych
- Kierunek 2.2. Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych poprzez eliminowanie barier architektonicznych i innych
- Kierunek 2.4. Tworzenie przestrzeni oraz miejsc sprzyjających nawiązywaniu nowych kontaktów oraz zacieśnianiu więzi sąsiedzkich
- Kierunek 2.5. Podniesienie standardu usług społecznych poprzez prace remontowe i termomodernizacyjne w budynkach użyteczności publicznej
- Kierunek 2.6. Adaptacja istniejących obiektów do pełnienia funkcji społecznych

CEL 3. Czas na rozwój - poprawa warunków życia mieszkańców poprzez podejmowanie inicjatyw rozwojowych

- Kierunek 3.1. Pomoc mieszkańcom wchodzącym na rynek pracy w zrealizowaniu ich potrzeb związanych z podniesieniem kwalifikacji zawodowych oraz podjęciem pracy
- Kierunek 3.2. Aktywizacja osób bezrobotnych (w tym długotrwale bezrobotnych) oraz osób ze szczególnymi potrzebami
- Kierunek 3.3. Utworzenie przestrzeni umożliwiających podniesienie kwalifikacji zawodowych oraz przedsiębiorczości mieszkańców

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 600 000,00 zł Moduł II: 1 000 000,00 zł Moduł III: 2 000 000,00 zł Moduł IV: 320 000,00 zł Łącznie: 3 920 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	- Budżet Gminy Święciechowa, - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty),	Moduł I: 2024-2026 Moduł II: 2024-2026 Moduł III: 2026-2033 Moduł IV: 2026-2033

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji

- utworzenie pracowni technicznej, w której mieszkańcy będą doskonalić i rozwijać swoje umiejętności,
- wzrost poziomu przedsiębiorczości mieszkańców,
- wzrost aktywności zawodowej mieszkańców,
- ograniczenie problemu ubóstwa oraz bezrobocia,
- poprawa dostępu do obiektów służących lokalnej społeczności,

- zwiększenie konkurencyjności lokalnej społeczności na rynku pracy,
- poprawa ładu przestrzennego podobszaru rewitalizacji Długie Stare Północ,
- poprawa wyglądu, estetyki i trwałości najbliższego otoczenia budynku.

Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba obiektów poddanych termomodernizacji	1 szt.	Protokoły odbioru
Liczba zaadaptowanych lokali do pełnienia nowych funkcji	2 szt.	Protokoły odbioru
Liczba pomieszczeń poddanych doposażeniu	2 szt.	Protokoły odbioru
Długość przebudowanych i wyremontowanych ciągów komunikacyjnych	30 m	Protokoły odbioru
Liczba nowych elementów małej architektury	5 szt.	Protokoły odbioru
Liczba warsztatów i szkoleń organizowanych w budynku	50 szt./rok	Prowadzony harmonogram spotkań
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba osób korzystających z powstałej infrastruktury	50 os./rok	Prowadzona lista uczestników
Liczba osób biorących udział w szkoleniach i zajęciach	50 os./rok	Prowadzony harmonogram spotkań

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 19 Opis projektu zintegrowanego nr 2

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 2	
„Przestrzeń wiedzy” – zagospodarowanie Biblioteki na Centrum Technologiczne	
<p>Programując proces rewitalizacji należy nadać priorytetową rangę jej społecznemu wymiarowi. Uwzględniając poprawę jakości życia mieszkańców, niwelując wykluczenie społeczne przyczyniamy się do ograniczenia negatywnych zjawisk społecznych. Nie jest to jednak możliwe bez wykorzystania do tego odpowiednich narzędzi, jakimi są np. puste przestrzenie przeznaczone do ponownego zagospodarowania. Przestrzenią, która dzięki rewitalizacji mogłaby skutecznie poprawić sytuację na obszarze problemowym jakim jest Świąciechowa Centrum, jest Biblioteka mieszcząca się przy ul. Ułańskiej 34 w Świąciechowie.</p>	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Świąciechowa	
Potencjalni partnerzy	
Młodzieżowa Rada Gminy, Szkoła Podstawowa im. Marii Skłodowskiej Curie w Świąciechowie, Samorządowy Ośrodek Kultury, Stowarzyszenie MożeMy	
Lokalizacja przedsięwzięcia	
Biblioteka przy ul. Ułańskiej 34 w Świąciechowie	
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
<p>Przeprowadzona analiza wskaźnikowa dla podobszaru rewitalizacji Świąciechowa Centrum wykazała, występowanie na tym podobszarze problemów społecznych związanych z bezrobociem i ubóstwem – często bezrobocie spowodowane jest brakiem przedsiębiorczości wśród mieszkańców lub dziedziczeniem bezrobocia na skutek zachowań oraz obserwacji rodziny i bliskich, na co wskazywali również uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych. Wśród osób ankietowanych dużym problemem społecznym okazał się także niski poziom integracji wśród mieszkańców oraz niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym. Problemy te pogłębiają się, ponieważ Świąciechowa Centrum zmagają się ze zbyt małą liczbą miejsc, które mogłyby umożliwić</p>	

mieszkańcom integrację i budowanie relacji, w tym przede wszystkim przestrzeni dla młodzieży, dającej możliwości rozwoju swoich pasji i zainteresowań. W konsekwencji problemów społecznych zwiększają się także problemy w sferze gospodarczej związane przede wszystkim z niskim rejestrowaniem nowych podmiotów gospodarczych, a także niedostateczną jakością i kwalifikacjami pracowników. Na omawianym podobszarze rewitalizacji zdiagnozowano także problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej – zwłaszcza w odniesieniu do niewystarczającej dostępności infrastruktury publicznej, a także problemy techniczne związane ze złym stanem technicznym przestrzeni publicznej. Problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej w odniesieniu do budynku Biblioteki, przejawiają się brakiem wind, podjazdów czy podnośników ułatwiających wejście do budynku. Powoduje to konieczność udzielania pomocy przy poruszaniu się w budynku osobom ze szczególnymi potrzebami przez inne osoby, co w znaczący sposób wpływa na komfort życia tej grupy mieszkańców. Ponadto interesariusze warsztatów rewitalizacyjnych oraz osoby ankietowane jako problem tego podobszaru wskazali także brak bezpłatnej oferty zajęć dla dzieci i młodzieży, ograniczoną ofertę zajęć pozalekcyjnych, uzależnienie młodych mieszkańców od urządzeń elektronicznych, a także brak miejsc dedykowanych spędzaniu czasu wolnego poza szkołą.

Cel przedsięwzięcia

Celem przedsięwzięcia jest wygospodarowanie w budynku Biblioteki miejsca pod nowe funkcje – przestrzeni służącej do organizowania spotkań dla dzieci i młodzieży oraz miejsca, gdzie będą mogli rozwijać swoje umiejętności. W budynku oprócz reorganizacji miejsca pełniącego funkcję czytelnicy planuje się utworzyć przestrzeń, w której młodzi mieszkańcy będą mogli zdobywać tzw. „skille przyszłości”. Są to umiejętności, które wraz z postępem technologicznym i zmianami na rynku pracy, określa się jako te najbardziej przydatne i wartościowe. Zalicza się do nich: umiejętność obsługi nowoczesnych technologii, umiejętność twórczego myślenia, umiejętność ciągłego zdobywania wiedzy i chęci poszerzania swoich umiejętności, umiejętność sprawnej komunikacji (także międzynarodowej), umiejętność pracy z danymi lub pracy w branżach technicznych, umiejętność zarządzania zespołem, ale także własnymi dobrami oraz umiejętność rozwiązywania problemów i radzenia sobie z nimi. W dobie komputerów, tabletów itp. oraz uzależnień z tym związanych, wśród młodego pokolenia zatracone zostają umiejętności odnajdywania się we współczesnym świecie, dzieciom brakuje wiedzy na temat praktycznego odnajdywania się w społeczeństwie poza ekranem telefonu. Dlatego, w ramach tego przedsięwzięcia planuje się utworzyć przestrzeń, która da możliwość na uzupełnienie braków dzieci i młodzieży z zakresu nauk ścisłych, języków obcych, a nawet relacji z rówieśnikami. Powstanie edukacyjnego miejsca spotkań pozwoli na współpracę i wymianę wiedzy między dziećmi, młodzieżą a dorosłymi, a także pozwoli na rozwinięcie wśród mieszkańców podobszaru rewitalizacji praktycznych umiejętności. Będzie to miejsce, w którym każdy będzie mógł wyrazić swoją kreatywność, miejsce, w którym swobodnie będzie można tworzyć i wyrażać się nie tylko artystycznie, ale także technicznie. Dzięki realizacji tego przedsięwzięcia dzieci i młodzież zyskają także wsparcie i mentorstwo osób dorosłych prowadzących zajęcia.

Zakres realizowanych zadań

Obecnie na terenie Biblioteki znajduje się przestrzeń czytelnicy, z której fizycznie nie korzysta zbyt wielu mieszkańców, jest ona używana jako punkt odbioru książek, a nie miejsce do spędzania czasu wolnego. Biblioteka mieści się na pierwszym piętrze budynku przy ul. Ułańskiej 34 w Świąciechowie, na parterze zlokalizowany jest sklep. W ramach tego przedsięwzięcia planuje się reorganizację obecnej Biblioteki, poprzez przeniesienie księgozbioru do jednego pomieszczenia, w celu utworzenia magazynu na książki – z tego miejsca wciąż możliwe będzie wypożyczanie książek. Pozostała przestrzeń Biblioteki przekształcona zostanie na nowe funkcje jako miejsce do organizowania warsztatów i szkoleń dla dzieci i młodzieży nawiązujących do tematyki „skillów przyszłości”. Do realizacji przedsięwzięcia zaproszeni zostaną także dorośli mieszkańcy Gminy, którzy w ramach wolontariatu mogliby przeprowadzić zajęcia poszerzające wiedzę i umiejętności dzieci z danej dziedziny. W ramach tego projektu planuje się prace w dwóch modułach takich jak:

Moduł I: Adaptacja Biblioteki na Centrum Technologiczne

- opracowanie koncepcji zagospodarowania przestrzeni pod nowe funkcje,
- prace remontowo-budowlane, w tym przekształcenie przestrzeni i reorganizacja pomieszczeń, w tym utworzenie magazynu na księgozbiory z zachowaniem możliwości ich wypożyczania,

- wyposażenie obiektu w narzędzia pozwalające realizację zaplanowanych zajęć (w tym komputery, drukarki i sprzęt biurowy),
- utworzenie przestrzeni dedykowanej dla laboratorium twórczego, czyli miejsca, w którym użytkownicy będą zdobywać umiejętności z zakresu robotyki, programowania, sztuki cyfrowej, projektowania graficznego itp.
- analiza potrzeb użytkowników przestrzeni w celu określenia planu szkoleniowo-warsztatowego dla dzieci i młodzieży,
- dostosowanie obiektu do osób ze szczególnymi potrzebami.

Moduł II: Wspierając rozwój młodego pokolenia

- organizacja warsztatów i zajęć dla dzieci i młodzieży o różnej tematyce, w zależności od potrzeb, również w ramach wolontariatu sąsiedzkiego,
- współpraca ze Szkołą Podstawową i Stowarzyszeniem w ramach organizacji zajęć dodatkowych dla dzieci,

Nowo powstałe centrum technologiczne posłuży jako miejsce zdobywania nowych umiejętności oraz korzystania z różnego rodzaju zasobów cyfrowych w celu nauki i zabawy. Takie wykorzystanie obiektu zapewni zakorzenienie w młodym pokoleniu odpowiednich wartości, które w przyszłości zaowocują np. znalezieniem dobrze płatnej pracy.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Aby nowo powstała przestrzeń w Bibliotece była dostępna i bezpieczna dla wszystkich użytkowników, w pierwszej kolejności dostosowane do osób ze szczególnymi potrzebami zostaną schody prowadzące do wejścia, do budynku. Obecnie nie są one przystosowane do bezpiecznego użytkowania dla wszystkich mieszkańców. Dlatego planuje się wyposażyć budynek w poręczę ułatwiające wchodzenie po schodach, a dla osób z większymi problemami z poruszaniem się, zamontowanie podnośnika lub windy. Oprócz tego przestrzeń Biblioteki zaprojektowana zostanie zgodnie z planowaniem uniwersalnym, uwzględniając odpowiednie szerokości wejść, korytarzy itp. Cały budynek wyposażony zostanie także w odpowiednie systemy bezpieczeństwa takie jak alarmy pożarowe, systemy ewakuacji i oznaczenia bezpieczeństwa.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1. Bliżej lokalnej społeczności – zwiększenie spójności społecznej w obszarze rewitalizacji poprzez inicjowanie działań mających na celu aktywizację i integrację mieszkańców

Kierunek 1.1. Wzrost integracji międzysąsiedzkiej i międzypokoleniowej

Kierunek 1.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Kierunek 1.5. Promocja edukacji i nabywania nowych umiejętności wśród mieszkańców

CEL 2. Przestrzeń dla każdego – tworzenie otwartych i dostępnych przestrzeni dostosowanych do potrzeb mieszkańców

Kierunek 2.1. Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych

Kierunek 2.2. Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych poprzez eliminowanie barier architektonicznych i innych

Kierunek 2.4. Tworzenie przestrzeni oraz miejsc sprzyjających nawiązywaniu nowych kontaktów oraz zacieśnianiu więzi sąsiedzkich

Kierunek 2.5. Podniesienie standardu usług społecznych poprzez prace remontowe i termomodernizacyjne w budynkach użyteczności publicznej

Kierunek 2.6. Adaptacja istniejących obiektów do pełnienia funkcji społecznych

CEL 3. Czas na rozwój - poprawa warunków życia mieszkańców poprzez podejmowanie inicjatyw rozwojowych

Kierunek 3.1. Pomoc mieszkańcom wchodzącym na rynek pracy w zrealizowaniu ich potrzeb związanych z podniesieniem kwalifikacji zawodowych oraz podjęciem pracy

Ramy realizacji przedsięwzięcia		
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 950 000,00 zł Moduł II: 50 000,00 zł Łącznie: 1 000 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	- Budżet Gminy Świąciechowa, - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty),	Moduł I: 2024-2028 Moduł II: 2028-2033
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
<ul style="list-style-type: none"> • utworzenie nowej przestrzeni inspirującej młode pokolenie do zdobywania nowych umiejętności i rozwoju, • przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, • poszerzenie kluczowych kompetencji i umiejętności ważnych na rynku pracy, • wzmocnienie więzi społecznych i poprawa jakości życia • zwiększanie samodzielności i zaradności wśród dzieci i młodzieży 		
Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Powierzchnia zagospodarowana na nowe funkcje społeczne	ok. 25. m ²	Protokół odbioru
Liczba utworzonych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	1 szt.	Protokół odbioru
Liczba pomieszczeń poddanych doposażeniu	1 szt.	Protokół odbioru
Liczba zorganizowanych spotkań/warsztatów dzieci i młodzieży	4 szt./mies.	Informacje od organizatorów
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba osób, które w ramach wolontariatu prowadziły zajęcia dla dzieci i młodzieży	4 os./rok	Informacje od osób prowadzących zajęcia
Liczba osób, które wzięły udział w warsztatach i spotkaniach	100 os./rok	Informacje od osób prowadzących zajęcia
Liczba osób korzystających z budynku	150 os./ rok	Ankietyzacja mieszkańców

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 20 Opis projektu zintegrowanego nr 3

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 3
<p>„Jedno miejsce, wiele możliwości” – modernizacja i doposażenie Sali wiejskiej w Lasocicach</p> <p>Wielofunkcyjne przestrzenie dostosowane do potrzeb i oczekiwań lokalnej społeczności to miejsca, w których mieszkańcy mogą spędzać czas wolny, zawierać nowe znajomości, a także rozwijać swoje pasje i zainteresowania. W mniejszych miejscowościach rolę takiego centrum integracji sprawuje najczęściej sala wiejska. W Lasocicach połączona jest ona z salą fitness, dzięki czemu pełnić może różne funkcje. Obecnie z uwagi na nieodpowiedni stan elewacji, niską wydajność energetyczną budynku oraz braki w wyposażeniu oraz ofercie spędzania czasu, przestrzeń ta nie jest chętnie uczęszczana i traci swoje walory.</p>
Nazwa wnioskodawcy

Gmina Świąciechowa

Potencjalni partnerzy

Instytucje kultury, Powiatowy Urząd Pracy, Klub Seniora, Stowarzyszenie Lasocice z Pasją

Lokalizacja przedsięwzięcia

Sala wiejska i sala fitness w Lasocicach

Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia

Wyniki analizy wskaźnikowej w sferze społecznej, dla podobszaru rewitalizacji Lasocice, wykazały negatywne zjawiska w szczególności w obszarach takich jak: bezrobocie, ubóstwo oraz niski poziom kapitału społecznego. Do walki z bezrobociem i ubóstwem potrzeba kompleksowych działań, jednym z takich działań może być organizacja zajęć edukacyjnych i szkoleniowych dla mieszkańców w wieku produkcyjnym. Do tego jednak potrzebna jest odpowiednia przestrzeń, której obecnie w Lasocicach nie ma. W zakresie niskiego poziomu kapitału społecznego stwierdzono wysoką liczbę osób w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym. Z uwagi na wysoką liczbę seniorów należy pamiętać o dostosowywaniu przestrzeni i oferty kulturalnej do potrzeb i oczekiwań tej grupy mieszkańców. W podobszarze rewitalizacji Lasocice nie ma obecnie przestrzeni, w której najstarsi mieszkańcy mogliby angażować się w działalność społeczną. Klub Seniora zlokalizowany jest w Świąciechowie, jednak mieszkańcy Lasocic i Ogrodów nie mają jak się tam dostać, ponieważ nie jest organizowany transport zbiorowy. W rozwiązaniu tego problemu pomóc może utworzenie przestrzeni sprzyjającej organizacji spotkań i wydarzeń kulturalnych na miejscu. Innym zdiagnozowanym problemem społecznym, wskazanym przez uczestników warsztatów był niski poziom integracji wśród mieszkańców, brak poczucia przynależności do swojej społeczności, a także brak oferty kulturalnej dla najmłodszych. Wszystkie te problemy nawiązują do braku pomieszczeń odpowiednich do prowadzenia nowych zajęć. Ten związany jest ze sferą przestrzenno-funkcjonalną, w której to stwierdzono niedostateczną dostępność infrastruktury publicznej oraz złą jakość terenów publicznych i niski poziom ładu przestrzennego. W sferze technicznej do problemów zaliczono niską efektywność energetyczną obiektów użyteczności publicznej oraz niedostosowanie ich do osób ze szczególnymi potrzebami.

Cel przedsięwzięcia

Celem tego projektu jest modernizacja i ponowne zagospodarowanie oraz doposażenie sali wiejskiej i sali fitness, obie sale znajdują się w jednym budynku, w Lasocicach. Oprócz tego planuje się także utworzyć specjalną ofertę kulturalną, dostosowaną do uprzednio zidentyfikowanych potrzeb lokalnej społeczności. Oferta zajęć opracowana zostanie na podstawie przeprowadzonych wśród mieszkańców badań. Dzięki stworzeniu wielofunkcyjnego miejsca społeczno-rekreacyjnego, mającego na celu zaspokojenie różnorodnych potrzeb lokalnej społeczności, utworzone zostanie miejsce służące wszystkim mieszkańcom tego podobszaru i nie tylko. Nowa przestrzeń zachęci mieszkańców do aktywnego stylu życia w połączeniu z zaangażowaniem w życie publiczne. Celem działań infrastrukturalnych będzie poprawa stanu technicznego, w tym termomodernizacja budynku oraz dostosowanie pomieszczeń do pełnienia nowych funkcji społecznych oraz zwiększenie dostępności obiektu dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Zakres realizowanych zadań

Działania przewidziane do realizacji w ramach tego projektu dotyczą modernizacji budynku Sali wiejskiej i Sali fitness wraz z ich doposażeniem. Nowo zagospodarowana przestrzeń pełnić będzie kilka funkcji – będą to dwie sale, sala fitness oraz sala przeznaczona do innych aktywności (np. warsztaty, szkolenia, spotkania). Będzie to miejsce otwarte na potrzeby mieszkańców nie tylko z zakresu kultury i rozrywki, ale także sportu. Odnowiona Sala wiejska będzie miejscem przyjaznym dla organizacji pozarządowych: stowarzyszeń, fundacji i innych inicjatyw obywatelskich. Koła gospodyń wiejskich wraz z innymi stowarzyszeniami zlokalizowanymi w granicach Gminy zyskają przestrzeń, w której będą mogły przeprowadzać różnego rodzaju wydarzenia włączając wszystkich mieszkańców, od najstarszych do najmłodszych, zapewniając tym samym integrację międzypokoleniową.

Przedmiot projektu obejmuje modernizację, w tym termomodernizację istniejącego obiektu Sali wiejskiej w Lasocicach oraz poprawę jakości technicznej całego budynku, a także doposażenie w niezbędny sprzęt pozwalający na organizację zaplanowanych zajęć.

Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do pobudzenia aktywności środowiska lokalnego oraz integracji międzypokoleniowej, a także poprawy konkurencyjności podobszaru rewitalizacji Lasocice, jako miejsca atrakcyjnego do zamieszkania.

W przypadku planowanej termomodernizacji konieczne jest opracowanie kompleksowej analizy, która wskaże możliwości oszczędzania energii w budynku (audyt energetyczny budynku).

Zakres prac tego projektu obejmuje dwa moduły:

Moduł I: Prace modernizacyjno-budowlane w Sali wiejskiej w Lasocicach

- termomodernizację budynku Sali wiejskiej i Sali fitness,
- prace remontowo-budowlane (m.in.: instalację oświetlenia wewnętrznego i zewnętrznego, odnowę lub/i wymianę stolarki drzwiowej oraz okien, prace tynkarskie i wykończeniowe),
- ponowne zagospodarowanie Sali wiejskiej wraz z reorganizacją pomieszczeń i dostosowaniem ich do oczekiwań społeczności,
- doposażenie Sali wiejskiej oraz Sali fitness w konieczne do prowadzenia zajęć sprzęty,
- zapewnienie dostępności całego budynku osobom ze szczególnymi potrzebami.

Moduł II: Promowanie integracji społecznej w Lasocicach

- poznanie potrzeb mieszkańców w celu stworzenia odpowiedniej oferty kulturalnej (badania ankietowe),
- zaproponowanie podstawowej oferty społecznej i kulturalnej z podziałem zajęć na grupy wiekowe m.in. lokalna lekcja historii dla rodzin z dziećmi, zajęcia dla seniorów, współpraca z powiatowym urzędem pracy – prowadzenie doradztwa zawodowego,
- organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych jak np. zajęcia ekologiczne,
- zatrudnienie instruktora do prowadzenia zajęć fitness dla różnych grup wiekowych,
- przeprowadzenie działań informacyjno-promocyjnych.

Powyższe działania stanowią katalog otwarty – teren zostanie ponownie zagospodarowany zgodnie z aktualnym zapotrzebowaniem zgłoszonym przede wszystkim przez mieszkańców. Mieszkańcy podobszaru rewitalizacji, a także zainteresowane organizacje pozarządowe zostaną włączeni w cały proces dotyczący zaaranżowania tej przestrzeni.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne ujęte w projekcie przeprowadzone zostaną z uwzględnieniem zasad dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej. Osobom ze szczególnymi potrzebami zapewnione zostanie m.in.: swobodne poruszanie się po obiekcie, dostęp do wszystkich pomieszczeń oddanych do użytku publicznego, informacja o rozkładzie pomieszczeń budynku wraz z zapewnieniem odpowiednich procedur i sprzętu w razie ewakuacji, a także urządzenia do obsługi osób słabostyszących i słabowidzących. W razie braku możliwości pokonania barier ze względów technicznych lub prawnych zaproponowane zostaną rozwiązania alternatywne.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1. Bliżej lokalnej społeczności – zwiększenie spójności społecznej w obszarze rewitalizacji poprzez inicjowanie działań mających na celu aktywizację i integrację mieszkańców

Kierunek 1.1. Wzrost integracji międzysąsiedzkiej i międzypokoleniowej

Kierunek 1.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Kierunek 1.3. Budowanie poczucia współodpowiedzialności mieszkańców za przestrzeń wspólną

Kierunek 1.4. Organizacja wydarzeń integracyjnych w oparciu o zrewitalizowane obiekty i przestrzeń

CEL 2.

Przestrzeń dla każdego – tworzenie otwartych i dostępnych przestrzeni dostosowanych do potrzeb mieszkańców

- Kierunek 2.1. Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych
- Kierunek 2.2. Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych poprzez eliminowanie barier architektonicznych i innych
- Kierunek 2.4. Tworzenie przestrzeni oraz miejsc sprzyjających nawiązywaniu nowych kontaktów oraz zacieśnianiu więzi sąsiedzkich
- Kierunek 2.5. Podniesienie standardu usług społecznych poprzez prace remontowe i termomodernizacyjne w budynkach użyteczności publicznej

CEL 3. Czas na rozwój - poprawa warunków życia mieszkańców poprzez podejmowanie inicjatyw rozwojowych

Kierunek 3.4. Propagowanie aktywności fizycznej wśród mieszkańców

Ramy realizacji przedsięwzięcia		
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 2 600 000,00 zł Moduł II: 400 000,00 zł łącznie: 3 000 000 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	- Budżet Gminy Święciechowa, - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty), WFOŚiGW oraz NFOŚiGW.	Moduł I: 2024-2030 Moduł II: 2030-2033
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
<ul style="list-style-type: none"> dostosowanie warunków lokalowych budynku do pełnienia funkcji społecznych, poprawa konkurencyjności i atrakcyjności Lasocic jako miejsca atrakcyjnego do zamieszkania, pobudzenie aktywności środowiska lokalnego – integracja międzypokoleniowa, aktywizacja zawodowa mieszkańców, poprawa efektywności energetycznej budynku użyteczności publicznej. 		
Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba budynków poddanych termomodernizacji	1 szt.	Protokół odbioru
Liczba sal poddanych pracom budowlano-remontowym	1 szt.	Protokół odbioru
Liczba sal poddanych doposażeniu	2 szt.	Protokół odbioru, dokumentacja fotograficzna
Liczba zorganizowanych wydarzeń i imprez kulturalnych	10/rok	Dane na podstawie przeprowadzonych ankiet wśród mieszkańców objętych projektem
Liczba zorganizowanych zajęć fitness	100/rok	Dane na podstawie przeprowadzonych ankiet wśród mieszkańców objętych projektem
Liczba zorganizowanych szkoleń i warsztatów	12/rok	Ewidencja prowadzona przez zarządzających obiektem
Liczba wprowadzonych udogodnień dla osób ze szczególnymi potrzebami	10 szt.	Protokół odbioru
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Poprawa efektywności energetycznej obiektów – zmniejszenie zużycia energii	Minimum 25%	Dokumentacja projektowa, audyt energetyczny
Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury świetlicy wiejskiej i sali fitness	100 os./rok	Ankietyzacja mieszkańców raz w roku
Liczba uczestników warsztatów, szkoleń i zajęć fitness	100 os./rok	Listy uczestnictwa

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 21 Opis projektu nr I

PROJEKT I
<p>„Błękitno-zielone” inicjatywy w Świąciechowie – zagospodarowanie terenu między Ośrodkiem Zdrowia, a Salą wiejską w Świąciechowie</p>
<p>W obecnych czasach zmagamy się z rosnącą skalą wyzwań środowiskowych jakimi są zanieczyszczone powietrze, nadmiar lub niedobór wody, utrata naturalnych siedlisk, czy problemy z utrzymaniem odpowiedniego stanu mikroklimatu. Inwestycja w przyjazne środowisko w połączeniu z powstawaniem nowych przestrzeni prozdrowotnych odpowiadających na potrzeby różnych grup wiekowych wiąże się z samymi korzyściami dla obecnych, ale także przyszłych pokoleń – tworząc nowe przestrzenie zielone działamy zarówno dla człowieka jak i przyrody.</p>
<p>Nazwa wnioskodawcy</p>
<p>Gmina Świąciechowa</p>
<p>Potencjalni partnerzy</p>
<p>Związek Emerytów i Rencistów, Klub Seniora, Młodzieżowa Rada Gminy</p>
<p>Lokalizacja przedsięwzięcia</p>
<p>Teren pomiędzy budynkami nr 7 i 5 w Świąciechowie</p>
<p>Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia</p>
<p>Przeprowadzona, dla podobszaru rewitalizacji Świąciechowa Centrum, analiza wskaźnikowa wykazała, że podobszar ten zmagamy się z problemami środowiskowymi z zakresu złej jakości powietrza, a przeprowadzone wśród mieszkańców ankiety i warsztaty rewitalizacyjne jako kolejne problemy wskazały niską świadomość ekologiczną mieszkańców oraz niedostateczne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Wykorzystanie błękitno-zielonej infrastruktury jest rozwiązaniem wpływającym na wszystkie wymienione wyżej problemy, oprócz tego przyczynia się także do poprawy jakości życia lokalnej społeczności. Dzięki zastosowaniu w przestrzeni wodnych i roślinnych elementów powstają nowe przestrzenie relaksacyjne – przestrzenie rekreacyjne, sprzyjające nawiązywaniu sąsiedzkich znajomości i więzi. Tworzenie małych zbiorników wodnych typu oczka ogrodowe i naturalne systemy retencji wspomagają gromadzenie wody do dalszego użycia, a także wpływają na oczyszczanie wód opadowych, tworząc przy tym siedliska dla różnorodności biologicznej. Z kolei obecność zieleni pomaga w obniżaniu temperatury w otoczeniu, poprawy mikroklimatu, a także absorbuje dwutlenek węgla i poprawia jakość powietrza, redukując tym samym zanieczyszczenia. Przestrzeń (plac) pomiędzy Ośrodkiem Zdrowia a Salą wiejską w Świąciechowie otoczona jest przez kostkę brukową, która latem nagrzewa się pod wpływem słońca, co w okresach bardzo upalnych grozi powstaniem obszaru o podwyższonej temperaturze w porównaniu do otaczającego środowiska. Należy zaznaczyć, że wykorzystywanie kostki brukowej jako materiału pokrywającego place i ulice jest powszechną metodą. Warto jednak zwrócić uwagę, że otoczony kostką brukową teren pomiędzy wspomnianymi budynkami stanowi przestrzeń publiczną, jest to także miejsce poczekalni pacjentów Ośrodka Zdrowia oraz osób korzystających z usług Sali wiejskiej. Wysokie temperatury powierzchni kostki mogą latem utrudniać korzystanie z tej przestrzeni, a także ograniczać spacerów i spotkań towarzyskich. Wdrażanie błękitno-zielonej infrastruktury pomoże zadbać o komfort użytkowników placu oraz przyczyni się do stworzenia przyjaznego mieszkańcom miejsca spotkań. Brak miejsc spotkań to kolejny problem tego podobszaru rewitalizacji, tym razem dotyczący sfery społecznej, na który wskazywali uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych.</p> <p>Według mieszkańców w Świąciechowie Centrum brakuje zarówno przestrzeni dla osób starszych, jak i rodzin z dziećmi i młodzieży. Do Ośrodka Zdrowia i Sali wiejskiej uczęszczają różne grupy interesariuszy, jednak nie mają oni miejsca, w którym na świeżym powietrzu mogliby zaczekać na swoją kolej przyjęcia w Ośrodku albo na zajęcia w Sali wiejskiej. Utworzenie nowej przestrzeni przyjaznej i dostosowanej do potrzeb mieszkańców, wykorzysta potencjał przestrzeni pomiędzy dwoma budynkami przy ul. Strzeleckiej, tworząc tym samym miejsce spotkań i integracji odpowiadające każdej grupie wiekowej, pozbawione barier architektonicznych.</p>
<p>Cel przedsięwzięcia</p>
<p>Celem niniejszego projektu jest utworzenie przestrzeni odpowiadającej potrzebom lokalnej społeczności, czyli otwartych miejsc pozbawionych barier architektonicznych, którymi cieszyć się będą mogli wszyscy mieszkańcy. Nowo powstały skwer pomiędzy budynkami Ośrodka Zdrowia i Salą wiejską będzie atrakcyjną przestrzenią</p>

sprzyjającą integracji oraz podnoszącą jakość życia lokalnej społeczności. Oprócz tego, miejsce to zostanie zaprojektowane w taki sposób, aby wspierać zdrowie psychiczne, redukować stres i poprawiać poziom ogólnego samopoczucia mieszkańców. Celem środowiskowym przedsięwzięcia jest utworzenie nowego terenu zieleni wykorzystującego istniejące potencjały w postaci wolnej przestrzeni. Do realizacji projektu wykorzystane zostaną także elementy błękitno-zielonej infrastruktury, które wzbogacą krajobraz gminny o nową roślinność i poprawią stan środowiska naturalnego danego podobszaru rewitalizacji. Wartością dodaną całego projektu będzie także poprawa estetyki i wartości urbanistycznej wspomnianych przestrzeni.

Zakres realizowanych zadań

W ramach tego projektu planowane jest rozwinięcie funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej w przestrzeni znajdującej się na podobszarze rewitalizacji Świąteczowa Centrum – przy ul. Strzeleckiej, pomiędzy budynkami o nr 5 i 7. Jest to przestrzeń o powierzchni około 1100 m². Obecnie jest to zielony plac o nawierzchni trawiastej, ogrodzony od strony północnej szpalerem drzew, a z pozostałych stron roślinnością krzewiastą. Na placu znajduje się także kilka pojedynczych drzew, bezpośrednio przy nim zlokalizowano również miejsca parkingowe. Przestrzeń ta jest łącznikiem pomiędzy dwoma budynkami, która nie jest w żaden sposób wykorzystywana przez lokalną społeczność, nie znajdują się tu ławeczki, ścieżki czy inne elementy małej architektury. Na środku placu eksponowane są cztery flagi – flaga Polski, Niemiec, Francji i Chorwacji, nawiązują one do współpracy Gminy Świąteczowa z trzema partnerskimi gminami zagranicznymi. Przy flagach znajduje się także pomnik z mapą gmin partnerskich. Oprócz tego na terenie zielonego placu znajduje się także tablica ogłoszeń. Aby wzbogacić tę przestrzeń o nowe funkcje rozwiązujące problemy społeczne i przyczyniające się do poprawy środowiska, konieczne jest wyznaczenie dodatkowych funkcji rekreacyjnych, wypoczynkowych i dydaktycznych.

Przedsięwzięcie obejmować będzie prace remontowo-budowlane takie jak:

- dostosowanie infrastruktury i terenu do odprowadzenia wód opadowych z podobszaru rewitalizacji do utworzonego zbiornika retencyjnego,
- montaż obiektów małej architektury (siedzisk, leżaków, koszy, stojaków na rowery),
- wykonanie nowych nasadzeń drzew, zieleni niskiej (byliny, krzewy), wykorzystując lokalne gatunki roślin,
- wykonanie oświetlenia placu,
- budowę ścieżki edukacyjnej w formie tablic informacyjnych pokazującej możliwości wdrażania elementów błękitno-zielonej infrastruktury przez mieszkańców,
- budowę nawierzchni sensorycznej zapewniającej różne wrażenia dotykowe, stymulujące zmysł dotyku,
- budowę mini tężni solankowej.

W celu zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi planuje się zagospodarowanie wód opadowych zgromadzonych m.in. z dachu Sali wiejskiej do podlewania utworzonego terenu zieleni. Z kolei wprowadzenie ścieżki edukacyjnej przybliżającej mieszkańcom ideę wdrażania błękitno-zielonej infrastruktury pozwoli przedstawić możliwości zastosowania podobnych rozwiązań przez mieszkańców we własnych domach i ogrodach, przyczyniając się do adaptacji całej społeczności do zmian klimatycznych. Wprowadzenie dodatkowych nasadzeń roślinności wpłynie na potencjał retencyjny obszaru, a także dalszą redukcję podwyższonej temperatury tego terenu oraz przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza. Dodatkowo wykorzystanie rodzimych gatunków roślinności zwiększy bazę ekologiczną lokalnej fauny i flory i uodporni teren na niekorzystne czynniki pogodowe. Natomiast wprowadzenie elementów małej architektury pomoże w utworzeniu nowej przestrzeni rekreacyjnej zachęcającej mieszkańców do nawiązywania nowych znajomości, a także podniesie komfort korzystania z usług świadczonych przez Ośrodek Zdrowia i Salę wiejską, co korzystnie wpłynie na ogólny poziom zdrowia i samopoczucia lokalnej społeczności. Dodatkowe korzyści zdrowotne będą wynikały z funkcjonowania tężni solankowej, która przyczyni się również do większego wykorzystania tego terenu. W nawiązaniu do korzyści zdrowotnych, w ramach projektu powstanie także ścieżka sensoryczna, utworzona z różnych tekstur – chropowatych, twardych, miękkich i nierównych. Każda tekstura zapewni inne wrażenie dotykowe, a materiały wykorzystane do utworzenia ścieżki cieszyć będą zarówno zmysł dotyku, jak i wzroku – wykorzystane zostaną różne wzory i kolory. Dzięki temu osoby korzystające będą miały okazję pobudzać swoje zmysły dotyku oraz wzroku, a jeżeli do utworzenia ścieżki wykorzystane zostaną także rośliny, to pobudzany będzie także zmysł węchu. Montaż oświetlenia poprawi bezpieczeństwo i komfort użytkowania placu.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

W celu zapewnienia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami planuje się usunąć wszelkie progi i nierówności utrudniające swobodne poruszanie się na terenie placu pomiędzy budynkami nr 5 i 7 przy ul. Strzeleckiej. Wszystkie elementy zaproponowane w projektach przystosowane zostaną dla osób ze szczególnymi potrzebami. W nowo powstałych przestrzeniach zachowany zostanie kontrast kolorystyczny (w przypadku zastosowanych nawierzchni) ułatwiający osobom niedowidzącym poruszanie się, zostaną także zamontowane tablice i oznakowania ułatwiające ogólną nawigację po przestrzeniach.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1. Bliżej lokalnej społeczności – zwiększenie spójności społecznej w obszarze rewitalizacji poprzez inicjowanie działań mających na celu aktywizację i integrację mieszkańców

Kierunek 1.1. Wzrost integracji międzysąsiedzkiej i międzypokoleniowej

Kierunek 1.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Kierunek 1.3. Budowanie poczucia współodpowiedzialności mieszkańców za przestrzeń wspólną

CEL 2. Przestrzeń dla każdego – tworzenie otwartych i dostępnych przestrzeni dostosowanych do potrzeb mieszkańców

Kierunek 2.1. Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych

Kierunek 2.2. Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych poprzez eliminowanie barier architektonicznych i innych

Kierunek 2.3. Ograniczanie skutków zmian klimatu poprzez wdrażanie rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury

Kierunek 2.4. Tworzenie przestrzeni oraz miejsc sprzyjających nawiązywaniu nowych kontaktów oraz zacieśnianiu więzi sąsiedzkich

CEL 3. Czas na rozwój - poprawa warunków życia mieszkańców poprzez podejmowanie inicjatyw rozwojowych

Kierunek 3.4. Propagowanie aktywności fizycznej wśród mieszkańców

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Łącznie: 300 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	- Budżet Gminy Świąciechowa, - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty), WFOŚiGW oraz NFOŚiGW.	2024-2033 r.

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji

- stworzenie miejsca spotkań umożliwiających nawiązywanie nowych kontaktów społecznych,
- utworzenie miejsca/poczekalni dla osób odwiedzających Ośrodek Zdrowia i Salę wiejską,
- powstanie zielonej przestrzeni prozdrowotnej,
- poprawa stanu środowiska, w tym jakości powietrza oraz mikroklimatu,
- poprawa świadomości ekologicznej mieszkańców,
- zagospodarowanie wód opadowych m.in. dachu Sali wiejskiej w celu dalszego użytkowania.

Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba nowych nasadzeń drzew	3 szt.	Protokół odbioru
Liczba obiektów małej architektury zamontowanych na terenie placu pomiędzy budynkami	10 szt.	Protokół odbioru
Liczba utworzonych miejsc integracji mieszkańców	1 szt.	Protokół odbioru

Powierzchnia zagospodarowana pod nowe funkcje – plac przy ul. Strzeleckiej	ok. 1100 m ²	Protokół odbioru
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Różnica temperatur w miesiącach letnich względem sąsiednich terenów zabudowanych	min. -1°C	Pomiary temperatury
Liczba mieszkańców odwiedzających plac	200/rok	Ankietyzacja mieszkańców
Liczba powstałych ścieżek edukacyjnych	1 szt.	Protokół odbioru
Liczba powstałych prozdrowotnych przestrzeni	1 szt.	Protokół odbioru

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 22 Opis projektu nr II

PROJEKT II
„Zielony zakątek zabawy” – miejsce zabaw dla najmłodszych w Świąciechowie
<p>W obecnych czasach często zmagamy się ze zjawiskiem przebodźcowania – jesteśmy narażeni na hałas, dużą ilość sztucznego światła, ogrom dostarczanych informacji na różne tematy itd. Coraz częściej z takim problemem zmagają się też dzieci. Ekranów telefonów, tabletek, uniemożliwiają odpoczynek i regenerację. Na pozytywne zdrowie psychiczne i emocjonalne wpływa odprężenie, które najmłodszym mieszkańcom zapewnić może zabawa na świeżym powietrzu, z dala od sztucznych ekranów. Poprzez zabawę, relaksację oraz integrację z rówieśnikami, dzieci mogą rozwijać także swoją wiedzę z zakresu przyrody i środowiska. Miejsca zabaw lokalizowane na świeżym powietrzu przyczyniają się również do pobudzania wyobraźni i wspierania kreatywności dziecka, mają dobry wpływ na rozwój psychiczny a także fizyczny. Takie miejsca, wzbogacone o elementy sensoryczne rozwija zmysły dziecka oraz jego zdolności poznawcze, a dodatkowo od najmłodszych lat zakorzenia w młodym pokoleniu potrzebę dbania o wspólne dobro.</p>
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Świąciechowa
Potencjalni partnerzy
Klub Dziecięcy w Świąciechowie
Lokalizacja przedsięwzięcia
Plac zabaw przy ul. Lasocickiej w Świąciechowie
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
<p>Przestrzenią przeznaczoną dla młodszych mieszkańców podobszaru rewitalizacji Świąciechowa Centrum jest plac zabaw zlokalizowany przy ul. Lasocickiej w Świąciechowie. Obecnie charakteryzuje go pogarszający się zły stan techniczny, zwłaszcza elementów zabawowych. Z uwagi na konieczność remontu przestrzeń ta zaczęła tracić zainteresowanie.</p> <p>Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała, że na podobszarze rewitalizacji Świąciechowa Centrum brakuje dostępnej dla wszystkich, ale przede wszystkim dla najmłodszych, infrastruktury publicznej przeznaczonej do relaksu i integracji. Brak przestrzeni przystosowanych dla najmłodszych wpływa negatywnie na emocjonalny i społeczny rozwój dziecka już od najmłodszych lat. Dzieci, które nie mają gdzie wyjść ze swoimi rodzicami lub opiekunami częściej narażone są na: brak aktywności fizycznej, który prowadzić może do niezdrowego trybu życia w przyszłości, pogłębiającą się społeczną izolację, której efektem może być wykluczenie społeczne i zwiększony poziom stresu, a także korzystania przez dzieci z przestrzeni niebezpiecznych, niedostosowanych do gier i zabaw. Analiza wskaźnikowa pozwoliła także wskazać na złą jakość terenów publicznych, co potwierdzone zostało w przypadku omawianego placu zabaw, który nie jest obecnie chętnie użytkowany. Brak miejsc do spędzania czasu na świeżym powietrzu komunikował także działający w tej okolicy Klub Dziecięcy. Problem zdiagnozowano także w przypadku osób ze szczególnymi potrzebami – uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych</p>

wskazali, że większość dostępnych dla mieszkańców terenów, w tym właśnie plac zabaw przy ul. Lasocickiej nie jest przystosowana do swobodnego korzystania. Na utrudnienia z tym związane narażone są nie tylko osoby z niepełnosprawnościami, ale także rodziny z wózkami dziecięcymi czy same dzieci.

Cel przedsięwzięcia

Celem projektu jest ponowne zagospodarowanie terenu placu zabaw znajdującego się przy ul. Lasocickiej w Świąciechowie. Obecnie teren ten nie pełni już swoich dotychczasowych funkcji, nie jest chętnie uczęszczany, a większość elementów zabawowych wymaga odrestaurowania. Głównym celem utworzenia nowej przestrzeni rekreacyjnej dla najmłodszych jest zapewnienie mieszkańcom podobszaru rewitalizacji Świąciechowa Centrum miejsca, w którym osoby z różnymi potrzebami, w tym sensorycznymi (głównie dzieci) będą mogły doświadczać różnego rodzaju bodźców zmysłowych, ciesząc się przy tym ze wspólnej zabawy. Innym celem stworzenia przestrzeni dla najmłodszych jest utworzenie nowej przestrzeni, w której będą mogli spędzać czas wolny rodziny z dziećmi oraz członkowie Klubu Dziecięcego. Przestrzeń ta posłuży jako miejsce zabaw, integracji oraz terapii i naturalnej rehabilitacji dla osób z niepełnosprawnościami wraz z ogólnym rozwojem motoryki dzieci.

Zakres realizowanych zadań

W ramach tego projektu planuje się utworzenie placu zabaw z elementami sensorycznymi na terenie zlokalizowanym przy ul. Lasocickiej w Świąciechowie. Obecnie przestrzeń ta nie cieszy się dużą popularnością i zainteresowaniem wśród mieszkańców. Plac zabaw przez lata użytkowania zatracił swoją świetność, elementy zabawowe nie były odnawiane i odpowiednio konserwowane, w zamian za to dodawano nowe elementy, które z czasem również się zużyły. Jest to przestrzeń o powierzchni około 1800 m², którą pokrywa roślinność trawiasta. Na placu zabaw znajduje się także kilka pojedynczych drzew. Z uwagi na brak zainteresowania mieszkańców korzystaniem z zaniedbanego placu zabaw oraz jego pogarszającym się stanem technicznym, planuje się przywrócić tą przestrzeń do życia wraz z wyposażeniem w elementy zabawowe dla dzieci.

Przedsięwzięcie obejmować będzie prace remontowo-budowlane takie jak:

- oczyszczenie i niwelację terenu,
- wykonanie projektu według obowiązujących norm i przepisów, w tym sporządzenie dokładnego planu rozmieszczenia sfer, uwzględniając ścieżki czy kąciki relaksacyjne,
- demontaż starych i odnowienie nadających się do dalszego użycia elementów zabawowych,
- reorganizacja ustawienia elementów zabawowych,
- wytyczenie mini ścieżki sensorycznej,
- wyposażenie terenu w elementy małej architektury (w tym pergole oraz altankę),
- doposażenie w nowe elementy zabawowe (w tym elementy do zabawy światłem oraz rozwijające ogólną motorykę u dzieci),
- montaż oświetlenia i monitoringu,
- montaż tablicy informacyjnej z nazwą i regulaminem korzystania z placu,
- dostosowanie terenu do osób ze szczególnymi potrzebami.

Dzięki realizacji tego przedsięwzięcia powstanie bezpieczna przestrzeń charakteryzująca się dużą wartością poznawczą, wzmacniająca rozwój i integrację najmłodszych mieszkańców podobszaru rewitalizacji. W dobie uzależnienia od mediów i coraz krótszego przebywania na świeżym powietrzu konieczne jest zachęcanie dzieci i młodzieży do aktywności na świeżym powietrzu. Obcowanie z naturą, spędzanie czasu z rówieśnikami i wspólna zabawa mogą także pomóc w redukcji stresu oraz napięcia, wpływając tym samym na ogólne zdrowie psychiczne i samopoczucie użytkowników. Teren ten wykorzystywany będzie także do organizowania pikników oraz spotkań dzieci i rodziców najmłodszych mieszkańców.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Niniejszy projekt zrealizowany zostanie w sposób zapewniający dostępność we wszystkich możliwych wymiarach. Koncepcja zagospodarowania terenu na nowy plac zabaw zawierać będzie rozwiązania umożliwiające swobodne korzystanie z przestrzeni osobom dotkniętym różnymi formami niepełnosprawności oraz osobom starszym, osobom z wózkami dziecięcymi, ciężkim bagażem itp. Nawierzchnia mini ścieżki sensorycznej oraz nawierzchni na placu przy ul. Lasocickiej zaprojektowana zostanie w taki sposób, aby była dostępna dla wszystkich użytkowników umożliwiając im bezpieczne korzystanie – niwelując ryzyko poślizgu czy

potknięcia. Wprowadzone elementy małej architektury dostosowane zostaną do osób ze szczególnymi potrzebami, m.in.: poprzez zastosowanie profilowanego siedziska, oparcia i podłokietników ułatwiających siadanie i wstawanie. Tablice informacyjne i znaki przy placu zabaw będą dostosowane do osób z różnymi formami niepełnosprawności, nie tylko niepełnosprawnością ruchową – będą odpowiedniej wielkości, czytelne i wyraźne, zawierające piktogramy.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1. Blżej lokalnej społeczności – zwiększenie spójności społecznej w obszarze rewitalizacji poprzez inicjowanie działań mających na celu aktywizację i integrację mieszkańców

Kierunek 1.1. Wzrost integracji międzysąsiedzkiej i międzypokoleniowej

Kierunek 1.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

CEL 2.

Przestrzeń dla każdego – tworzenie otwartych i dostępnych przestrzeni dostosowanych do potrzeb mieszkańców

Kierunek 2.1. Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych

Kierunek 2.2. Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych poprzez eliminowanie barier architektonicznych i innych

CEL 3.

Czas na rozwój - poprawa warunków życia mieszkańców poprzez podejmowanie inicjatyw rozwojowych

Kierunek 3.4. Propagowanie aktywności fizycznej wśród mieszkańców

Ramy realizacji przedsięwzięcia		
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Łącznie: 400 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	- Budżet Gminy Święciechowa, - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty), WFOŚiGW oraz NFOŚiGW	2024-2033
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
<ul style="list-style-type: none"> • zaspokojenie potrzeb w ramach rekreacji najmłodszych mieszkańców podobszaru rewitalizacji, • utworzenie bezpiecznej i atrakcyjnej przestrzeni do nauki i zabawy, • integracja rodziców dzieci zamieszkujących na podobszarze rewitalizacji, • poprawa świadomości ekologicznej mieszkańców, • poprawa estetyki, zachęcanie lokalnej społeczności do korzystania z nowo powstałego miejsca. 		
Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Powierzchnia zagospodarowana pod nowe funkcje – dawny plac zabaw przy ul. Lasocickiej	ok. 1800 m ²	Protokół odbioru
Liczba nowych nasadzeń drzew	4 szt.	Protokół odbioru
Liczba obiektów małej architektury zamontowanych na terenie placu	10 szt.	Protokół odbioru
Liczba utworzonych miejsc integracji mieszkańców	1 szt.	Protokół odbioru
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba mieszkańców odwiedzających miejsce zabaw	200/rok	Ankietyzacja mieszkańców
Liczba powstałych przestrzeni dla mieszkańców podobszaru rewitalizacji Święciechowa Centrum	1 szt.	Protokół odbioru

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 23 Opis projektu nr III

PROJEKT III
Rehabilitacja 60+ – przywrócenie sprawności fizycznej osobom starszym
<p>W dzisiejszych czasach rehabilitacja odgrywa kluczową rolę w poprawie jakości życia osób starszych i z różnymi ograniczeniami zdrowotnymi. Takie działania wpływają zarówno na niezależność i samodzielność w codziennym życiu, jak i satysfakcję z możliwości aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym.</p>
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Świąciechowa
Potencjalni partnerzy
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świąciechowie, Organizacje pozarządowe
Lokalizacja przedsięwzięcia
Obszar rewitalizacji: Świąciechowa Centrum, Lasocice, Długie Stare Północ
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
<p>W 2022 r. na terenie całego obszaru rewitalizacji, składającego się z trzech podobszarów: Lasocice, Długie Stare Północ oraz Świąciechowa Centrum mieszkało 340 osób w wieku poprodukcyjnym, stanowili oni 18,2% wszystkich mieszkańców obszaru rewitalizacji. Podczas warsztatów rewitalizacyjnych zwrócono szczególną uwagę na tę grupę mieszkańców. Wśród problemów najczęściej ich dotyczących wyróżnia się: nierówności w dostępie do usług zdrowotnych, niewystarczającą dostępność infrastruktury zdrowotnej, izolację społeczną oraz samotność. Pomóc w rozwiązaniu tego problemu może realizacja przedsięwzięcia polegająca na opracowaniu programu zdrowotnego skierowanego do tej grupy mieszkańców.</p>
Cel przedsięwzięcia
<p>Celem przedsięwzięcia jest opracowanie programu zdrowotnego, który odpowiadał będzie na potrzeby głównie rehabilitacyjne najstarszych mieszkańców obszaru rewitalizacji i nie tylko. Działania te mogłyby się odbywać w miejscach takich jak np.: sala wiejska w Lasocicach, Szkoła Podstawowa w Długim Starem lub Klub Seniora w Świąciechowie. Długoterminowym celem opracowanego i wdrażanego programu będzie poprawa i ochrona istniejących warunków życia, poprawa dostępności do opieki zdrowotnej – zmniejszanie barier finansowych oraz społeczno-kulturowych utrudniających dostęp do opieki zdrowotnej, a także zwiększanie efektywności i jakości świadczonych usług medycznych. Osobom zakwalifikowanym do projektu przysługiwać będzie pakiet wizyt w zakresie rehabilitacji w wybranej przez Gminę placówce.</p>
Zakres realizowanych zadań
<p>Przedsięwzięcie zakłada opracowanie programu zdrowotnego skierowanego do najstarszych mieszkańców Gminy Świąciechowa (ludność powyżej 60 roku życia). Program obejmować będzie obszary takie jak: promowanie zdrowia, profilaktykę chorób, świadczenie usług zdrowotnych (przede wszystkim z zakresu rehabilitacji) oraz zapewnienie mieszkańcom całego obszaru rewitalizacji, ale także pozostałym mieszkańcom równego dostępu do usług medycznych.</p> <p>Opracowany program zdrowotny, zgodnie z definicją, stanowić będzie zespół zaplanowanych i zamierzonych działań z zakresu opieki zdrowotnej ocenianych jako skuteczne, bezpieczne i uzasadnione, umożliwiających osiągnięcie w określonym terminie założonych celów, polegających na wykrywaniu i zrealizowaniu określonych potrzeb zdrowotnych oraz poprawy stanu zdrowia określonej grupy świadczeniobiorców.</p>
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami
<p>Przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizowane będzie zgodnie z zasadami dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej. W razie braku możliwości pokonania barier ze względów technicznych lub prawnych zaproponowane zostaną rozwiązania alternatywne.</p>

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji		
CEL 1. Blżej lokalnej społeczności – zwiększenie spójności społecznej w obszarze rewitalizacji poprzez inicjowanie działań mających na celu aktywizację i integrację mieszkańców Kierunek 1.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu		
Ramy realizacji przedsięwzięcia		
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Łącznie: 150 000 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	- Budżet Gminy Święciechowa, - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty), WFOŚiGW oraz NFOŚiGW.	2024-2033
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie dostępności usług rehabilitacyjnych dla osób starszych, • zwiększenie aktywności fizycznej wśród seniorów, • poprawa jakości życia mieszkańców poprzez świadczenie odpowiedniej opieki zdrowotnej, • zredukowanie izolacji społecznej. 		
Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba opracowanych programów zdrowotnych	1 szt.	Dokument
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba osób korzystających z dedykowanego programu	150 os./rok	Listy uczestnictwa w programie
Odsetek osób, u których doszło do poprawy stanu zdrowia	Wzrost o min. 10,0%	Monitoring programu

Źródło: opracowanie własne.

7.2. Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Tabela 24 Opis przedsięwzięcia uzupełniającego nr 1

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 1
<p align="center">Park rodzinny w Święciechowie – zagospodarowanie terenu</p> <p>W ramach rewitalizacji planuje się przedsięwzięcie uzupełniające, na terenie, który w całości znajduje się poza obszarem rewitalizacji. Jest to jednak przestrzeń bezpośrednio granicząca z podobszarem rewitalizacji Święciechowa Centrum. Teren ten obecnie stanowi przestrzeń parkowa, która wymaga doposażenia i zagospodarowania w celu utworzenia przestrzeni parkowej jako całości. Realizację przedsięwzięcia uznaje się za zasadne, ponieważ jego realizacja przyczyni się do poprawy sytuacji społecznej, nie tylko mieszkańców obszaru rewitalizacji, ale i pozostałych mieszkańców Gminy i nie tylko. Wartością dodaną jest, że dzięki dotychczasowym pracom parkowym udało się zaangażować bardzo dużą grupę mieszkańców, co pozwoliło na zacieśnienie sąsiedzkich więzi. Dalsze prace na tym obszarze pomogą utrwalić nawiązane wcześniej relacje.</p>
<p align="center">Podmiot realizujący</p> <p align="center">Gmina Święciechowa</p>
<p align="center">Lokalizacja</p>

Przestrzeń za Kościołem św. Jakuba Większego Apostoła w Świąciechowie (poza obszarem rewitalizacji)

Opis przedsięwzięcia

W Świąciechowie od kilku lat trwa zagospodarowywanie zielonego terenu znajdującego się w niedalekiej odległości od Kościoła św. Jakuba Większego Apostoła. Jest to zielona przestrzeń – Park Rodzinny, w którego utworzenie od 2019 roku włączeni są różni interesariusze. W organizację i zagospodarowanie Parku zaangażowani są mieszkańcy całej Gminy Świąciechowa, a także stowarzyszenia i organizacje pozarządowe takie jak „MożeMy”, Klub Sportowy Kormoran, śpiewacze z zespołu Wiola, chórzyści z Cecylii, przedstawiciele Zespołu Pieśni i Tańca Marynia, Strzelcy Świąciechowscy, druhowie OSP, Koło Gospodyń Wiejskich, sołtysi oraz radni i inni. Pierwsze prace w Parku dotyczyły utworzenia siłowni na świeżym powietrzu i placu zabaw. W 2021 roku w Parku Rodzinnym zasadzono ponad tysiąc nowych drzew i krzewów – co roku przestrzeń ta wzbogacana jest o nowe elementy. Cała przestrzeń podzielona jest na pięć sfer – zdrowia, dźwięku, zapachu i dotyku oraz smaku i węchu. Każda z nich, jak sama nazwa wskazuje, charakteryzuje się odmiennymi funkcjami. Do 2023 roku udało się zagospodarować wszystkie pięć planowanych sfer, dzięki temu jedna z dwóch części tego obszaru została zagospodarowana.

Analizując potrzeby mieszkańców, władze Gminy Świąciechowa ustaliły, że aby projekt był przestrzenią kompleksową w pełni odpowiadającą na potrzeby lokalnej społeczności, konieczne będzie zagospodarowanie pozostałej części tego terenu.

Celem niniejszego projektu uzupełniającego jest zagospodarowanie pozostałej wolnej przestrzeni parku, w taki sposób, aby odpowiadała ona na potrzeby mieszkańców w różnym wieku.

Projekt zakłada utworzenie strefy rekreacyjno-relaksacyjnej, w której wygospodarowane zostanie miejsce piknikowe, wydzielone zostaną obszary z ławeczkami, stołami i grillami, gdzie mieszkańcy będą mogli spędzać rodzinie czas. W dalszej części tego terenu zagospodarowana zostanie na amfiteatr, który będzie mógł służyć podczas organizacji lokalnych wydarzeń takich jak np. zakończenie roku szkolnego. Nieopodal amfiteatru powstanie także staw, który urozmaici przestrzeń i wpłynie pozytywnie na poprawę estetyki tego terenu. W celu ochrony przed słońcem i deszczem na terenie Parku zbudowana zostanie także duża, zadaszona altanka, która użytkowana będzie na co dzień, ale także w przypadku szczególnych uroczystości, jak np. organizacja urodzin czy spotkań rodzinnych i sąsiedzkich. Przez całą przestrzeń parkową przebiegać będą dobrze oświetlone ścieżki i alejki. Aby każdy znalazł w tej przestrzeni coś dla siebie, w ramach przedsięwzięcia planuje się także budowę ścieżki edukacyjnej nawiązującej do pięciu istniejących już sfer oraz pumtrack (łukowate wzniesienia i zjazdy o falistych kształtach służące do jazdy na rowerze, hulajnodze i rolnkach).

W wyniku realizacji przedsięwzięcia uzupełniającego powstanie spójna, wielofunkcyjna przestrzeń parkowa służąca wszystkim mieszkańcom Gminy.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji i kierunkami działań

CEL 1. Bliżej lokalnej społeczności – zwiększenie spójności społecznej w obszarze rewitalizacji poprzez inicjowanie działań mających na celu aktywizację i integrację mieszkańców

Kierunek 1.1. Wzrost integracji międzysąsiedzkiej i międzypokoleniowej

Kierunek 1.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Kierunek 1.3. Budowanie poczucia współodpowiedzialności mieszkańców za przestrzeń wspólną

Kierunek 1.4. Organizacja wydarzeń integracyjnych w oparciu o zrewitalizowane obiekty i przestrzeń

CEL 2. Przestrzeń dla każdego – tworzenie otwartych i dostępnych przestrzeni dostosowanych do potrzeb mieszkańców

Kierunek 2.1. Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych

Kierunek 2.3. Ograniczanie skutków zmian klimatu poprzez wdrażanie rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury

Kierunek 2.4. Tworzenie przestrzeni oraz miejsc sprzyjających nawiązywaniu nowych kontaktów oraz zacieśnianiu więzi sąsiedzkich

Szacowane koszty przedsięwzięcia uzupełniającego

6 000 000,00 zł

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 25 Opis przedsięwzięcia uzupełniającego nr 2

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 2	
„Startuj z pasją” – budowa mini obiektu lekkoatletycznego w Świąciechowie	
<p>W ramach rewitalizacji planuje się przedsięwzięcie uzupełniające, które częściowo znajduje się poza obszarem rewitalizacji, jednak jest to wspólna przestrzeń bezpośrednio granicząca z obszarem rewitalizacji, pełniąc takie same funkcje. Teren ten obecnie stanowi boisko szkolne. Realizację przedsięwzięcia częściowo poza obszarem rewitalizacji uznaje się zatem za zasadne – do realizacji projektu wykorzystane zostaną naturalne zasoby przestrzenne, a jego realizacja przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców całej Gminy Świąciechowa, nie tylko podobszaru rewitalizacji Świąciechowa Centrum</p>	
Podmiot realizujący	
Gmina Świąciechowa	
Lokalizacja	
Działki o numerach 145 (na obszarze rewitalizacji), 177/1, 174/1, 173/1 (poza obszarem rewitalizacji) w Świąciechowie. Teren za Szkołą Podstawową w Świąciechowie przy ul. Szkolnej 15	
Opis przedsięwzięcia	
<p>O pozytywnym działaniu aktywności fizycznej na zdrowie opublikowano do tej pory szereg badań. Wynika z nich, że regularnie podejmowana aktywność fizyczna kształtuje odporność i wydolność organizmu, kształtuje zdolności merytoryczne, poprawia jakość snu, redukuje stres, zwiększa siłę mięśni, pomaga kontrolować uzależnienia, dodaje pewności siebie, obniża ryzyko demencji, zwiększa zdolność uczenia się i wiele innych. W odniesieniu do każdej grupy wiekowej zaleca się, aby ograniczać siedzący tryb życia podejmując się różnego rodzaju aktywności fizycznych dostosowanych do swoich potrzeb i możliwości. W ostatnich latach, na skutek pandemii społeczeństwo zetknęło się z poczuciem wycofania i izolacji, zamknięte przestrzenie publiczne sprawiły, że wśród dzieci i młodzieży znacznie osłabły funkcje poznawcze, a brak aktywności fizycznej przyczynił się do zahamowania zdrowego rozwoju, którego skutkiem była nadmierna masa ciała. Dlatego propagowanie zdrowego i aktywnego trybu życia i ukierunkowanie go w stronę sportu stało się jeszcze ważniejsze. Celem przedsięwzięcia uzupełniającego jest poprawa warunków wypoczynku i rekreacji oraz zadowolenia dzieci i młodzieży mieszkających na terenie podobszaru rewitalizacji Świąciechowa Centrum. Rewitalizacja terenu poprzez nadanie mu nowych funkcji sportowo-rekreacyjnych przyczyni się również do spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu, poprawy kondycji i dążeniu do zdrowej sylwetki, a także kształtowaniu nawyków prozdrowotnych wśród najmłodszych użytkowników tej przestrzeni. Głównym założeniem przedsięwzięcia jest dążenie do aktywnego, zdrowego trybu życia dzieci i młodzieży.</p> <p>W wyniku realizacji projektu powstanie mini obiekt lekkoatletyczny, wyposażony w bieżnię, służącą do biegania na różnych dystansach, skocznię do skoku w dal, płytę do rzutów kulą oraz płytę do biegu przez płotki. Obecnie na terenie objętym projektem znajduje się boisko o nawierzchni trawiastej, posiadające wytarte miejsca (brak trawy) bez infrastruktury sportowej. Oprócz tego na terenie znajdują się zagłębienia i dziury przez co nie jest ono przestrzenią w pełni bezpieczną. Utrzymanie boiska o nawierzchni z trawą naturalną wymaga sporych nakładów finansowych, a jego eksploatacja jest bardzo ograniczona (szybko się zużywa). Dlatego projekt zakłada budowę nowego, obiektu sportowo-rekreacyjnego o sztucznej nawierzchni.</p>	
Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji i kierunkami działań	
<p>CEL 1. Bliżej lokalnej społeczności – zwiększenie spójności społecznej w obszarze rewitalizacji poprzez inicjowanie działań mających na celu aktywizację i integrację mieszkańców</p> <p>Kierunek 1.1. Wzrost integracji międzysąsiedzkiej i międzypokoleniowej</p> <p>Kierunek 1.5. Promocja edukacji i nabywania nowych umiejętności wśród mieszkańców</p> <p>CEL 2.</p> <p>Przestrzeń dla każdego – tworzenie otwartych i dostępnych przestrzeni dostosowanych do potrzeb mieszkańców</p>	

Kierunek 2.1.	Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych
Kierunek 2.2.	Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych poprzez eliminowanie barier architektonicznych i innych
Kierunek 2.4.	Tworzenie przestrzeni oraz miejsc sprzyjających nawiązywaniu nowych kontaktów oraz zacieśnianiu więzi sąsiedzkich
CEL 3.	Czas na rozwój - poprawa warunków życia mieszkańców poprzez podejmowanie inicjatyw rozwojowych
Kierunek 3.4.	Propagowanie aktywności fizycznej wśród mieszkańców
Szacowane koszty przedsięwzięcia uzupełniającego	
1 500 000,00 zł	

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 26 Opis przedsięwzięcia uzupełniającego nr 3

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 3
„Przemienić Park” – zwiększenie atrakcyjności Parku przy Szkole Podstawowej w Długim Starem
Podmiot realizujący
Gmina Świąciechowa
Lokalizacja
Teren parku przy Szkole Podstawowej w Długim Starem
Opis przedsięwzięcia
<p>Na terenie podobszaru rewitalizacji Długie Stare Północ dostępnych jest niewiele miejsc rekreacji i odpoczynku dla mieszkańców czy osób przyjezdnych. Jednym z nielicznych jest park zlokalizowany przy Szkole Podstawowej. Przestrzeń parku stanowi teren zieleni – nie został on wyposażony w elementy architektury takie jak ławeczki czy kosze na śmieci. Przez to nie jest to przestrzeń chętnie odwiedzana. W okolicy parku znajduje się także boisko szkolne.</p> <p>Realizacja projektu będzie polegała na zagospodarowaniu parku przy Szkole Podstawowej w Długim Starem, w sposób zapewniający możliwość aktywnego spędzenia czasu wolnego zarówno dla młodszych jak i starszych mieszkańców tego podobszaru rewitalizacji. Warto nadmienić, iż tereny zieleni stanowią duży potencjał w zakresie walki z niekorzystnymi zmianami klimatycznymi oraz adaptacją do zmieniających się warunków termicznych, a poza oczywistą funkcją środowiskową, pełnią również funkcje społeczne, rekreacyjne, turystyczne. Tereny zieleni urządzonej mają również pozytywny wpływ na zdrowie psychiczne, co jest tym bardziej istotne w czasach nasilonego stresu oraz chorób o podłożu psychicznym i psychiatrycznym u coraz większej części społeczeństwa.</p> <p>W ramach tego przedsięwzięcia planowane jest uporządkowanie terenu i utworzenie nowych funkcji rekreacyjnych parku poprzez oczyszczenie terenu, wyposażenie go w elementy infrastruktury parku: zielnik edukacyjny z tabliczkami zawierającymi opisy wszystkich ziół, budowę altanki z ławeczkami, budowę nowych ciągów pieszych, wraz z dostosowaniem ich do potrzeb osób z ograniczonymi możliwościami poruszania się, w tym ścieki sensorycznej, wprowadzenie nowych ławek (w tym ich odpowiednie wyprofilowanie i oparcia ułatwiające siadanie i wstawanie dla osób starszych), a także koszy na śmieci oraz montaż energooszczędnego oświetlenia oraz monitoringu w parku i jego sąsiedztwie. Oprócz tego planuje się także wzbogacić park o nową roślinność, w tym nowe nasadzenia drzew i krzewów.</p> <p>Celem tego przedsięwzięcia jest zwiększenie atrakcyjności miejsc integracji społecznej.</p>
Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji i kierunkami działań
<p>CEL 1. Bliżej lokalnej społeczności – zwiększenie spójności społecznej w obszarze rewitalizacji poprzez inicjowanie działań mających na celu aktywizację i integrację mieszkańców</p>

Kierunek 1.1.	Wzrost integracji międzysąsiedzkiej i międzypokoleniowej
Kierunek 1.2.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
Kierunek 1.3.	Budowanie poczucia współodpowiedzialności mieszkańców za przestrzeń wspólną
Kierunek 1.4.	Organizacja wydarzeń integracyjnych w oparciu o zrewitalizowane obiekty i przestrzeń
Kierunek 1.5.	Promocja edukacji i nabywania nowych umiejętności wśród mieszkańców
CEL 2.	
Przestrzeń dla każdego – tworzenie otwartych i dostępnych przestrzeni dostosowanych do potrzeb mieszkańców	
Kierunek 2.1.	Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych
Kierunek 2.2.	Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych poprzez eliminowanie barier architektonicznych i innych
Kierunek 2.4.	Tworzenie przestrzeni oraz miejsc sprzyjających nawiązywaniu nowych kontaktów oraz zacieśnianiu więzi sąsiedzkich
Szacowane koszty przedsięwzięcia uzupełniającego	
400 000,00 zł	

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 27 Opis przedsięwzięcia uzupełniającego nr 4

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 4
„Otwarcie na wszystkich” – dostosowanie obiektów i budynków użyteczności publicznej do osób ze szczególnymi potrzebami
Podmiot realizujący
Gmina Świąciechowa
Lokalizacja
Obszar rewitalizacji: Świąciechowa Centrum, Lasocice, Długie Stare Północ
Opis przedsięwzięcia
<p>Obecnie nie wszystkie obiekty i budynki użyteczności publicznej dostępne są dla całej społeczności obszaru rewitalizacji. Osoby ze szczególnymi potrzebami takie jak osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze, rodziny z wózkami dziecięcymi, osoby z ciężkimi bagażami na swojej drodze napotkać mogą różnego rodzaju bariery architektoniczne, komunikacyjno-informacyjne i cyfrowe, które uniemożliwiają swobodne korzystanie z tych budynków.</p> <p>W celu utworzenia przyjaznego i dostępnego dla wszystkich użytkowników środowiska, planuje się stopniowe dostosowywanie budynków komunalnych do osób ze szczególnymi potrzebami. Projekt zakłada usunięcie barier architektonicznych oraz wszystkich innych przeszkód uniemożliwiających swobodne wejście na teren i poruszanie się po obiektach. Jest to ważne przedsięwzięcie w kontekście promowania równości i zapewniania wszystkim mieszkańcom pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. W ramach przedsięwzięcia przeprowadzone zostaną roboty modernizacyjno-budowlane zapewniające:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostępność architektoniczną (szerokie drzwi, pochylnie, podnośniki, podjazdy, poręcze, płaskie krawężniki, odpowiednio dostosowane toalety i itd.), - dostępność informacyjno-komunikacyjną (dźwiękowe i wizualne systemy ostrzegawcze, tablice informacyjne, tłumaczenia języka migowego itd.). <p>W miarę potrzeb i możliwości w budynkach komunalnych planuje się także wprowadzenie działań nawiązujących do dostępności cyfrowej takich jak: zapewnienie czytelności stron internetowych i aplikacji, informacje w postaci dźwięku lub wideo itd.</p> <p>Dostosowanie budynków komunalnych do osób ze szczególnymi potrzebami sprawi, że wszyscy obywatele będą mogli bez ograniczeń korzystać z usług publicznych świadczonych przez różne instytucje.</p>

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji i kierunkami działań
<p>CEL 1. Blżej lokalnej społeczności – zwiększenie spójności społecznej w obszarze rewitalizacji poprzez inicjowanie działań mających na celu aktywizację i integrację mieszkańców</p> <p>Kierunek 1.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu</p> <p>CEL 2. Przestrzeń dla każdego – tworzenie otwartych i dostępnych przestrzeni dostosowanych do potrzeb mieszkańców</p> <p>Kierunek 2.2. Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych poprzez eliminowanie barier architektonicznych i innych</p> <p>Kierunek 2.5. Podniesienie standardu usług społecznych poprzez prace remontowe i termomodernizacyjne w budynkach użyteczności publicznej</p>
Szacowane koszty przedsięwzięcia uzupełniającego
1 300 000,00 zł

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 28 Opis przedsięwzięcia uzupełniającego nr 5

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 5
„Aktywna przyjemność” – zagospodarowanie terenu w Lasocicach na przestrzeń sportowo-rekreacyjną
Podmiot realizujący
Gmina Świąciechowa
Lokalizacja
Boisko trawiaste nazywane „niemcem” w Lasocicach dz. nr ewid. 655
Opis przedsięwzięcia
<p>Badania ankietowe wykazały, że w jednostce Lasocice występował najniższy poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym spośród wszystkich badanych podobszarów, a także niski poziom integracji wśród mieszkańców. Jako przyczynę problemów interesariusze warsztatów wskazali napływ nowych mieszkańców, którzy nie integrują się z lokalną społecznością, ponieważ nie ma ku temu okazji, ani miejsc do organizacji wydarzeń kulturalno-rozrywkowych. Nie od dziś wiadomo, że przestrzenie rekreacyjno-sportowe cieszą się bardzo dużą popularnością zarówno wśród miłośników sportu, rekreacji, uczniów szkół, a także innych grup zorganizowanych i mieszkańców.</p> <p>Aby podnieść jakość przestrzeni podobszaru rewitalizacji Lasocice (miejscowości Lasocice i Ogrody) jako miejsca sprzyjającego integracji społecznej, budowaniu tożsamości z miejscem zamieszkania i dbałości o przestrzeń wspólną, planuje się przekształcenie i doposażenie częściowo już zagospodarowanego terenu znajdującego się w okolicy Cmentarza Ewangelickiego w Lasocicach (tzw. boisko „niemiec”). Będzie to przestrzeń służąca jako miejsce spotkań, integracji, miejsce wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych. Celem długoterminowym będzie zwiększenie atrakcyjności tego podobszaru w oczach osób młodych, co spowoduje zwiększenie udziału osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. Nowa energia, która pojawi się z nowymi mieszkańcami sprzyjać będzie budowaniu więzi sąsiedzkich i zmniejszeniu wykluczenia społecznego.</p> <p>Dla omawianego terenu powstała koncepcja zagospodarowania terenu, według której prace remontowo-budowlane w kolejnym etapie zakładają:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zinwentaryzowanie stanu istniejącego terenu, • wyrównanie/wyprofilowanie terenu oraz prace renowacyjne, • plantowanie terenu wraz z przygotowaniem i zasianiem trawy,

- zamontowanie energooszczędnego oświetlenia, monitoringu, elementów małej architektury, w tym parkingu (20 miejsc postojowych z możliwością poszerzenia do 60 miejsc postojowych),
- wykonanie nasadzeń drzew, krzewów oraz bylin kwitnących,
- utworzenie pólutwardzonych (mineralnych) ścieżek i alejek,
- utworzenie 1 altany rekreacyjnej,
- utworzenie miejsca na palenisko lub/i grill,
- ogrodzenie terenu,
- wyposażenie terenu w tablice informacyjne,
- dostosowanie przestrzeni do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

W ramach tego przedsięwzięcia planuje się realizację wskazanych wyżej założeń koncepcji.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji i kierunkami działań

CEL 1. Bliżej lokalnej społeczności – zwiększenie spójności społecznej w obszarze rewitalizacji poprzez inicjowanie działań mających na celu aktywizację i integrację mieszkańców

Kierunek 1.1. Wzrost integracji międzysąsiedzkiej i międzypokoleniowej

Kierunek 1.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Kierunek 1.3. Budowanie poczucia współodpowiedzialności mieszkańców za przestrzeń wspólną

Kierunek 1.4. Organizacja wydarzeń integracyjnych w oparciu o zrewitalizowane obiekty i przestrzeń

CEL 2. Przestrzeń dla każdego – tworzenie otwartych i dostępnych przestrzeni dostosowanych do potrzeb mieszkańców

Kierunek 2.1. Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych

Kierunek 2.2. Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych poprzez eliminowanie barier architektonicznych i innych

Kierunek 2.4. Tworzenie przestrzeni oraz miejsc sprzyjających nawiązywaniu nowych kontaktów oraz zacieśnianiu więzi sąsiedzkich

CEL 3. Czas na rozwój – poprawa warunków życia mieszkańców poprzez podejmowanie inicjatyw rozwojowych

Kierunek 3.4. Propagowanie aktywności fizycznej wśród mieszkańców

Szacowane koszty przedsięwzięcia uzupełniającego

1 000 000, 00 zł

Źródło: opracowanie własne.

8. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

---

8.1. Kompleksowość programu

Przez rewitalizację należy rozumieć proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, **prowadzony w sposób kompleksowy**, poprzez zintegrowane działania szczególnie na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Proces ten jest skoncentrowany terytorialnie oraz prowadzony przez interesariuszy rewitalizacji zgodnie z przyjętym programem rewitalizacji. Założeniami procesu rewitalizacji są: interdyscyplinarność, kompleksowość, partnerstwo oraz reakcja na kryzys.

Kompleksowo prowadzone działania uwzględniają projekty rewitalizacyjne współfinansowane ze środków unijnych oraz innych publicznych lub prywatnych, które skupione są na **aspekcie społecznym z uwzględnieniem rozwoju gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego lub środowiskowego**. Planowane przedsięwzięcia uwzględniają najpilniejsze potrzeby obszaru rewitalizacji i ich długofalowe oddziaływanie warunkujące osiągnięciem kompleksowości interwencji. W trakcie wdrażania programu rewitalizacji nie dopuszcza się możliwości planowania i realizacji tylko wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji.

8.2. Koncentracja programu

Na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego na wyznaczonym obszarze rewitalizacji Gminy Świąciechowa, składającym się z trzech podobszarów rewitalizacji: Świąciechowy Centrum, Długich Starych Północ oraz Lasocic, zdiagnozowano koncentrację negatywnych zjawisk, w szczególności w sferze społecznej, ale również w sferze środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Diagnoza pogłębiona obszaru rewitalizacji wykazała również występowanie negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej.

Wszystkie podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą prowadzone na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. W celu wsparcia prowadzonego procesu rewitalizacji dopuszcza się realizację pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji oraz w przypadku dwóch przedsięwzięć uzupełniających poza obszarem rewitalizacji.

8.3. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Działania zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2023-2033 wspierają proces rewitalizacji w sposób zaplanowany, skoordynowany, komplementarny oraz zintegrowany wewnętrznie i zewnętrznie. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest widoczna w obecnie wdrażanych działaniach o charakterze rewitalizacyjnym lub planowanych do realizacji. Zaplanowane w programie rewitalizacji przedsięwzięcia są komplementarne w następujących wymiarach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz w zakresie źródeł finansowania.

8.3.1. Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji programu rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy projektami, przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanymi na obszarze rewitalizacji, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar rewitalizacji.

Planowane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne zlokalizowane są w większości w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Mając jednak na uwadze osiągnięcie efektu synergii zdecydowano się na rozszerzenie przestrzennego zakresu niektórych przedsięwzięć, które będą realizowane poza obszarem rewitalizacji, ale ich realizacja przyczyni się do rozwiązania problemów na obszarze rewitalizacji. Są to:

- Przedsięwzięcie uzupełniające nr 1 **Park rodzinny w Świąciechowie – zagospodarowanie terenu**. Przedsięwzięcie ma na celu wykorzystanie istniejącej przestrzeni zieleni oraz utworzenie w jej miejscu przestrzeni wielofunkcyjnej odpowiadającej mieszkańcom całej Gminy. Nowo powstała przestrzeń parkowa przyczyni się do rozwiązania problemów takich jak: niski poziom integracji wśród mieszkańców, niski poziom aktywności mieszkańców w życiu publicznym, brak przestrzeni odpowiedniej do spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu, a także problemy związane z niekompletnym zagospodarowaniem danego terenu, co wpływało negatywnie na estetykę i odbiór tej przestrzeni w ujęciu całościowym. Dodatkowo w połączeniu tego przedsięwzięcia z pozostałymi projektami dotyczącymi zieleni, zaplanowanymi w ramach tego dokumentu, w Gminie Świąciechowa powstanie kompleks przestrzeni zachęcających do spędzania czasu na świeżym powietrzu wszystkie grupy wiekowe.
- Przedsięwzięcie uzupełniające nr 2 **„Startuj z pasją” – budowa mini obiektu lekkoatletycznego w Świąciechowie**. Przedsięwzięcie ma na celu poprawę warunków wypoczynku i rekreacji oraz zadowolenia dzieci i młodzieży mieszkających na terenie podobszaru rewitalizacji Świąciechowa Centrum. W wyniku realizacji projektu powstanie mini obiekt lekkoatletyczny, wyposażony w bieżnię, służącą do biegania na różnych dystansach, skocznię do skoku w dal, płytę do rzutów kulą oraz płytę do biegu przez płotki. Część działki przeznaczonej do realizacji projektu znajduje się poza granicami obszaru rewitalizacji, dlatego, aby móc zrealizować go w całości, zdecydowano rozszerzyć zakres przestrzenny projektu o dodatkowe działki – znajdujące się poza obszarem rewitalizacji. Ożywienie tego obszaru poprzez utworzenie mini obiektu lekkoatletycznego przyniesie korzyści nie tylko takie jak zachęcenie dzieci i młodzieży do aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu, ale także promowanie zdrowego trybu życia, rozwijanie kondycji fizycznej oraz wpływanie pozytywnie na młode pokolenie, inspirując je do dbania o swoje zdrowie i dobre nawyki.

Zapewnienie komplementarności przestrzennej powinno wiązać się z wprowadzeniem mechanizmów analizy następstw decyzji przestrzennych w skali Gminy i otoczenia dla skuteczności Programu Rewitalizacji. Warto zaznaczyć, że realizowane projekty będą oddziaływały na cały obszar dotknięty kryzysem, a nie wyłącznie punktowo. Zakładają one możliwość korzystania z nowej infrastruktury publicznej nie tylko przez mieszkańców obszaru rewitalizacji, ale i całej Gminy. Należy również zaznaczyć, że realizacja zaplanowanych przedsięwzięć nie będzie skutkować przenoszeniem się problemów na inne obszary, co mogłoby prowadzić do niepożądanych efektów społecznych, takich jak segregacja społeczna, czy marginalizacja.

Lokalizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych zobrazowana została w załącznikach nr 1-3 do Gminnego Programu Rewitalizacji.

8.3.2. Komplementarność problemowa

Prowadzone działania rewitalizacyjne w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2023-2033 mają dążyć do założonej w Programie wizji oraz przyczynić się do realizacji celów rewitalizacji. Powiązania zintegrowanych i podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z celami rewitalizacji, a także ich pożądane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny przedstawiono w rozdziale 7.1. Z kolei spójność pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z kierunkami działań, które realizują, została przedstawiona w rozdziale 7.2. Komplementarność problemową przedsięwzięć powinno się również zapewniać stosując mechanizm powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami Gminy w innych sferach, co wpłynie na lepszą koordynację tematyczną oraz sprawną organizację działań.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały również opracowane w myśl wzajemnego oddziaływania i dopełnienia tematycznego. W rezultacie będą one stanowiły odpowiedź na występujące problemy w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej.

Tabela 29 Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	Oddziaływanie na problemy w sferze:				
		społecznej	gospodarczej	przestrzenno-funkcjonalnej	technicznej	środowiskowej
PZ 1	Pracownia Rozwoju Technicznego – zagospodarowanie przestrzeni po byłym przedszkolu w Długiem Starem					
PZ 2	„Przestrzeń wiedzy” – zagospodarowanie Biblioteki na Centrum technologiczne					
PZ 3	„Jedno miejsce, wiele możliwości” – modernizacja i doposażenie Sali wiejskiej w Lasocicach					
P I	„Błękitno-zielone” inicjatywy w Świąciechowie – zagospodarowanie terenu między Ośrodkiem Zdrowia, a Salą wiejską w Świąciechowie					
P II	„Zielony zakątek zabawy” – miejsce zabaw dla najmłodszych w Świąciechowie					
P III	Rehabilitacja 60+ – przywrócenie sprawności fizycznej osobom starszym					
U1	Park rodzinny w Świąciechowie – zagospodarowanie terenu					
U2	„Startuj z pasją” – budowa mini obiektu lekkoatletycznego w Świąciechowie					
U3	„Przemień Park” – zwiększenie atrakcyjności Parku przy Szkole Podstawowej w Długiem Starem					
U4	„Otwarcie na wszystkich” – dostosowanie obiektów i budynków użyteczności publicznej do osób ze szczególnymi potrzebami					
U5	„Aktywna przyjemność” – zagospodarowanie terenu w Lasocicach na przestrzeń sportowo-rekreacyjną					

Źródło: opracowanie własne.

Projekty zintegrowane nr 1-3 składają się z kilku powiązanych ze sobą działań (modułów) mających charakter zarówno infrastrukturalny, jak i miękki, tworząc w ten sposób projekty zintegrowane. Ma to przeciwdziałać również fragmentacji działań tj. tzw. „rewitalizacji

technicznej” lub „rewitalizacji społecznej”, które to pojęcia są błędnie stosowane, ponieważ rewitalizacja jest zawsze kompleksowa. Oprócz projektów zintegrowanych w dokumencie ujęto także projekty podstawowe. Niniejszy dokument zakłada również realizację pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (uzupełniających), które mają na celu wsparcie i dopełnienie projektów zintegrowanych i projektów podstawowych, bezpośrednio ukierunkowanych na osiągnięcie celów strategicznych. Ma to prowadzić do osiągnięcia efektu synergii i zachowania kompleksowości podejmowanej interwencji. Powiązania pomiędzy przedsięwzięciami oraz ich zależność z projektami uzupełniającymi przedstawia poniższa tabela.

Tabela 30 Powiązania między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	PZ 1	PZ 2	PZ 3	P1	P2	P3
PZ 1	Pracownia Rozwoju Technicznego – zagospodarowanie przestrzeni po byłym przedszkolu w Długiem Starem						
PZ 2	„Przestrzeń wiedzy” – zagospodarowanie Biblioteki na Centrum technologiczne						
PZ 3	„Jedno miejsce, wiele możliwości” – modernizacja i wyposażenie Sali wiejskiej w Lasocicach						
P I	„Błękitno-zielone” inicjatywy w Świąciechowie – zagospodarowanie terenu między Ośrodkiem Zdrowia, a Salą wiejską w Świąciechowie						
P II	„Zielony zakątek zabawy” – miejsce zabaw dla najmłodszych w Świąciechowie						
P III	Rehabilitacja 60+ – przywrócenie sprawności fizycznej osobom starszym						
U1	Park rodzinny w Świąciechowie – zagospodarowanie terenu						
U2	„Startuj z pasją” – budowa mini obiektu lekkoatletycznego w Świąciechowie						

U3	„Przemienić Park” – zwiększenie atrakcyjności Parku przy Szkole Podstawowej w Długim Starem							
U4	„Otwarci na wszystkich” – dostosowanie obiektów i budynków użyteczności publicznej do osób ze szczególnymi potrzebami							
U5	„Aktywna przyjemność” – zagospodarowanie terenu w Lasocicach na przestrzeń sportowo-rekreacyjną							

Źródło: opracowanie własne.

8.3.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur.

Zakłada się połączenie systemu wdrażania, zarządzania i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2023-2033 z procedurami wynikającymi ze Strategii Rozwoju Gminy Świąciechowa na lata 2019-2024. Wspólnymi organami w realizacji obu wymienionych dokumentów będzie Wójt Gminy Świąciechowa odpowiedzialny za stymulowanie i koordynację działań, a także odpowiednie komórki Urzędu Gminy w Świąciechowie, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy, którym zadania wynikające z Programu będą zlecane w taki sposób, aby wykonywały je podmioty mające do tego najlepsze kompetencje.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna zostanie zapewniona nie tylko na etapie programowania, ale również na etapie wdrażania, dzięki współpracy i działaniu osób odpowiedzialnych za poszczególne elementy programu w ramach Komitetu Rewitalizacji.

Szczegółowy opis systemu zarządzania, monitorowania i oceny efektywności wdrażanych działań przedstawiony został w rozdziale 10 i 12.

Zgodnie z opinią przedstawioną w piśmie z dnia 20 października 2023 r. nr sprawy WOO-III.410.976.2023.PW.1 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu uzgodnione zostało odstąpienie od konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W dniu 31 października 2023 r. otrzymano pismo od Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (numer sprawy DN-NS.9011.950.2023), w którym stwierdzono, iż po przeanalizowaniu wniosku Wójta Gminy Świąciechowa znak FS.042.4.2022 z 26.10.2023 r. (data wpływu: 26.10.2023 r.), w sprawie uzgodnienia możliwości

odstąpienia od procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2023-2033” organ odstąpił od zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie.

8.3.4. Komplementarność międzyokresowa

Zachowanie ciągłości programowej (polegającej na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności) ma w procesach rewitalizacji kluczowe znaczenie, stąd działania rewitalizacyjne zaplanowane w niniejszym Programie są komplementarne z działaniami prowadzonymi w perspektywach finansowych Unii Europejskiej w latach 2007-2013 oraz 2014-2020 oraz kolejnej perspektywie. Stanowią one kontynuację i uzupełnienie wcześniejszych projektów. Ponadto wnioski wyciągnięte z realizacji poprzednich projektów pozwolą na bardziej efektywne wykorzystanie środków, co wzmocni efektywność i skuteczność podejmowanych działań.

Tabela 31 Wykaz projektów zrealizowanych w poprzednich latach przy wsparciu środków pochodzących z funduszy europejskich

Perspektywa finansowa 2007-2013				
Lp.	Nazwa zrealizowanego projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie UE	Beneficjent
1.	Zajęcia dodatkowe dla dzieci klas I-III i doposażenie szkół podstawowych w gminie Świąciechowa	119 652,35 zł	101 704,50 zł	Gmina Świąciechowa
2.	Angielski w przedszkolach - projekt bezpłatnych zajęć z języka angielskiego w przedszkolach, realizowany na terenie wiejskiej gminy Świąciechowa	49 993,20 zł	42 494,22 zł	Wielkopolska Akademia Nauki i Rozwoju Sp. z o.o
3.	Opracowanie planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Świąciechowa	23 370,00 zł	19 864,50 zł	Gmina Świąciechowa
Perspektywa finansowa 2014-2020				
Lp.	Nazwa zrealizowanego projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie UE	Beneficjent
1.	Gmina Świąciechowa wspiera Maluchów! - utworzenie pierwszego Klubu dziecięcego w Gminie Świąciechowa	1 258 705,42 zł	1 069 899,60 zł	Gmina Świąciechowa
2.	Budowa przedszkola w Świąciechowie	10 152 948,25 zł	3 688 965,33 zł	Gmina Świąciechowa
3.	Termomodernizacja wraz ze zmianą kolorystyki elewacji budynku Zespołu Szkół w Świąciechowie oraz budowa wolnostojącej, kontenerowej kotłowni gazowej	2 399 880,13 zł	1 101 767,70 zł	Gmina Świąciechowa

4.	„Edukacja przedszkolna – poprawa warunków i wyrównanie dostępu do edukacji przedszkolnej”	212 651,25 zł	180 753,56 zł	Gmina Świąciechowa
----	---	---------------	---------------	--------------------

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.mapadotacji.gov.pl.

8.3.5. Komplementarność źródeł finansowania

Działania rewitalizacyjne, zaplanowane do wdrożenia w niniejszym Programie, mają na celu wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Nagromadzenie się negatywnych zjawisk zarówno w sferze społecznej, jak i gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej koreluje z koniecznością zwiększenia nakładów finansowych na realizację działań w wyznaczonym obszarze. Projekty o charakterze rewitalizacyjnym łączące środki prywatne i publiczne, mogą być wspomagane środkami zewnętrznymi, pochodzącymi z:

- funduszy unijnych;
- funduszy publicznych krajowych;
- programów jednostek samorządu terytorialnego wyższego szczebla, w tym zwłaszcza programów finansowanych ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego;
- innych funduszy międzynarodowych, w tym m.in. funduszy EOG i funduszy Norweskich;
- innych zwrotnych i bezzwrotnych źródeł finansowania, dystrybuowanych przed podmioty publiczne i prywatne.

Warto jest zauważyć, że w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd będzie miał możliwość korzystania z nowej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze takie jak: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+). Dodatkowym wsparciem będzie Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST), który jest częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji. Do krajowych programów w ramach Umowy Partnerstwa w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 należą:

- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS),
- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG),
- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS),
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC),
- Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE),
- Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ),
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Gmina może korzystać także z funduszy dedykowanych dla województwa wielkopolskiego w ramach Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027. Kolejnymi możliwościami finansowania działań rewitalizacyjnych z uwzględnieniem udziału interesariuszy procesu jest

finansowanie w ramach formuły Partnerstwa Publiczno-Prywatnego oraz zaangażowanie do działań organizacji pozarządowych.

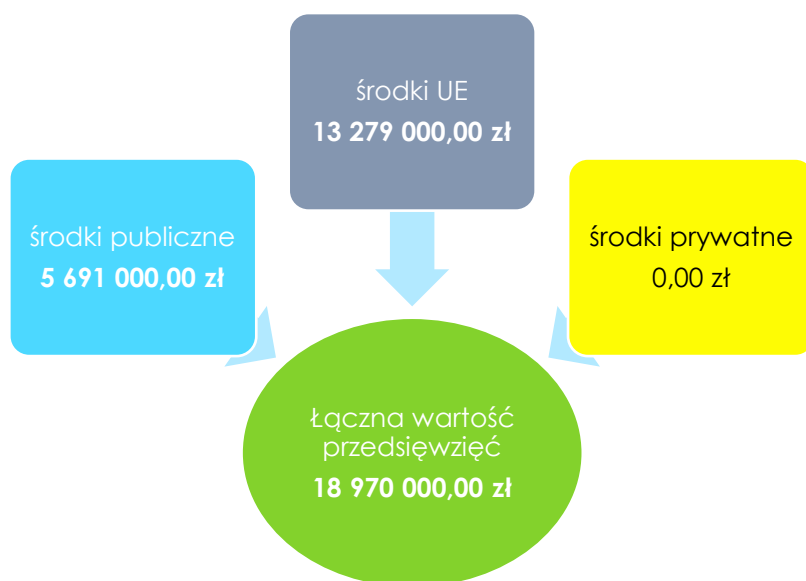
Zakłada się możliwość uzupełniania i łączenia finansowania projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze środków EFS+, EFRR i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania oraz prywatnych i publicznych źródeł finansowania.

Szczegółowe informacje dotyczące potencjalnych źródeł finansowania poszczególnych projektów znajdują się w rozdziale 9.

9. Ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały ramy finansowe zaplanowanych projektów: projektu zintegrowanego, projektów podstawowych oraz uzupełniających wraz z szacunkowymi nakładami finansowymi w podziale na środki publiczne, środki UE oraz środki prywatne. Łączna wartość przedsięwzięć rewitalizacyjnych szacowana jest na poziomie 18,97 mln zł, z czego 5,69 mln zł wydatkowana zostanie ze środków publicznych, w tym z budżetu Gminy Święciechowa, a 13,27 mln zł finansowanych będzie ze środków Unii Europejskiej (zakładając 70% dofinansowania).

Rycina 23 Szacunkowe zestawienie wartości podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Źródło: opracowanie własne.

Zaznaczyć należy, iż podane kwoty stanowią wartości szacunkowe, a kwota rzeczywista określana będzie na podstawie dokumentacji projektowej i uwzględniana w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy. Założono również maksymalne wartości dofinansowań ze środków Unii Europejskiej, jednak przy braku takich możliwości realizacja przedsięwzięć będzie odbywała się w miarę możliwości przy wykorzystaniu środków z innych źródeł. Dopuszcza się również możliwość realizacji przedsięwzięć etapami (modułami), jeśli zaistnieje możliwość pozyskania funduszy na dany moduł. W poniższej tabeli przedstawiono podział źródeł finansowania dla poszczególnych przedsięwzięć.

Tabela 32 Szacunkowe ramy finansowe podstawowych i uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Numer projektu	Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Szacowana wartość przedsięwzięcia (zł)	Szacunkowe nakłady finansowe (zł)			Źródła finansowania
				Środki publiczne	Środki UE	Środki prywatne	
PZ nr 1	Pracownia Rozwoju Technicznego – zagospodarowanie przestrzeni po byłym przedszkolu w Długiem Starem	Gmina Świąciechowa	3 920 000,00 zł	1 176 000,00 zł	2 774 000,00 zł	-	Budżet Gminy Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty)
PZ nr 2	„Przestrzeń wiedzy” – zagospodarowanie Biblioteki na Centrum technologiczne	Gmina Świąciechowa	1 000 000,00 zł	300 000,00 zł	700 000,00 zł	-	Budżet Gminy Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty)
PZ nr 3	„Jedno miejsce, wiele możliwości” – modernizacja i wyposażenie Sali wiejskiej w Lasocicach	Gmina Świąciechowa	3 000 000,00 zł	900 000,00 zł	2 100 000,00 zł	-	Budżet Gminy Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty), WFOŚiGW oraz NFOŚiGW
P I	„Błękitno-zielone” inicjatywy w Świąciechowie – zagospodarowanie terenu między Ośrodkiem Zdrowia, a Salą wiejską w Świąciechowie	Gmina Świąciechowa	300 000,00 zł	90 000,00 zł	210 000,00 zł	-	Budżet Gminy Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty), WFOŚiGW oraz NFOŚiGW

P II	„Zielony zakątek zabawy” – miejsce zabaw dla najmłodszych w Świąciechowie	Gmina Świąciechowa	400 000,00 zł	120 000,00 zł	280 000,00 zł	-	
P III	Rehabilitacja 60+ – przywrócenie sprawności fizycznej osobom starszym	Gmina Świąciechowa	150 000 zł	45 000,00 zł	105 000,00 zł	-	Budżet Gminy Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty)
U1	Park rodzinny w Świąciechowie – zagospodarowanie terenu	Gmina Świąciechowa	6 000 000,00 zł	1 800 000,00 zł	4 200 000,00 zł	-	Budżet Gminy Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty), WFOŚiGW oraz NFOŚiGW
U2	„Startuj z pasją” – budowa mini objektu lekkoatletycznego w Świąciechowie	Gmina Świąciechowa	1 500 000,00 zł	450 000,00 zł	1 050 000,00 zł	-	Budżet Gminy Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty)
U3	„Przemienić Park” – zwiększenie atrakcyjności Parku przy Szkole Podstawowej w Długim Starem	Gmina Świąciechowa	400 000,00 zł	120 000,00 zł	280 000,00 zł	-	Budżet Gminy Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty) WFOŚiGW oraz NFOŚiGW
U4	„Otwarci na wszystkich” – dostosowanie obiektów i budynków użyteczności publicznej do osób ze szczególnymi potrzebami	Gmina Świąciechowa	1 300 000,00 zł	390 000,00 zł	910 000,00 zł	-	Budżet Gminy Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty)
U5	„Aktywna przyjemność” – zagospodarowanie terenu w Lasocicach na przestrzeń sportowo-rekreacyjną	Gmina Świąciechowa	1 000 000,00 zł	300 000,00 zł	700 000,00 zł	-	Budżet Gminy Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty) WFOŚiGW oraz NFOŚiGW
Ogółem			18 970 000,00 zł	5 691 000,00 zł	13 279 000,00 zł	-	-

Źródło: opracowanie własne.

10. Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji

10.1. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji

---

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2023-2033 to dokument operacyjny, oddziałujący na różne obszary funkcjonowania Gminy, realizowany w różnym czasie, we współpracy z różnymi podmiotami, zarówno w trakcie jego przygotowania, jak również podczas realizacji, monitoringu i ewaluacji. Z tego względu wymaga on zaplanowania odpowiedniego systemu zarządzania. Właściwa realizacja Programu zakłada aktywną współpracę ze wszystkimi interesariuszami rewitalizacji oraz przyporządkowanie poszczególnym jednostkom konkretnych zadań tak, aby przyniosła ona jak najlepsze efekty.

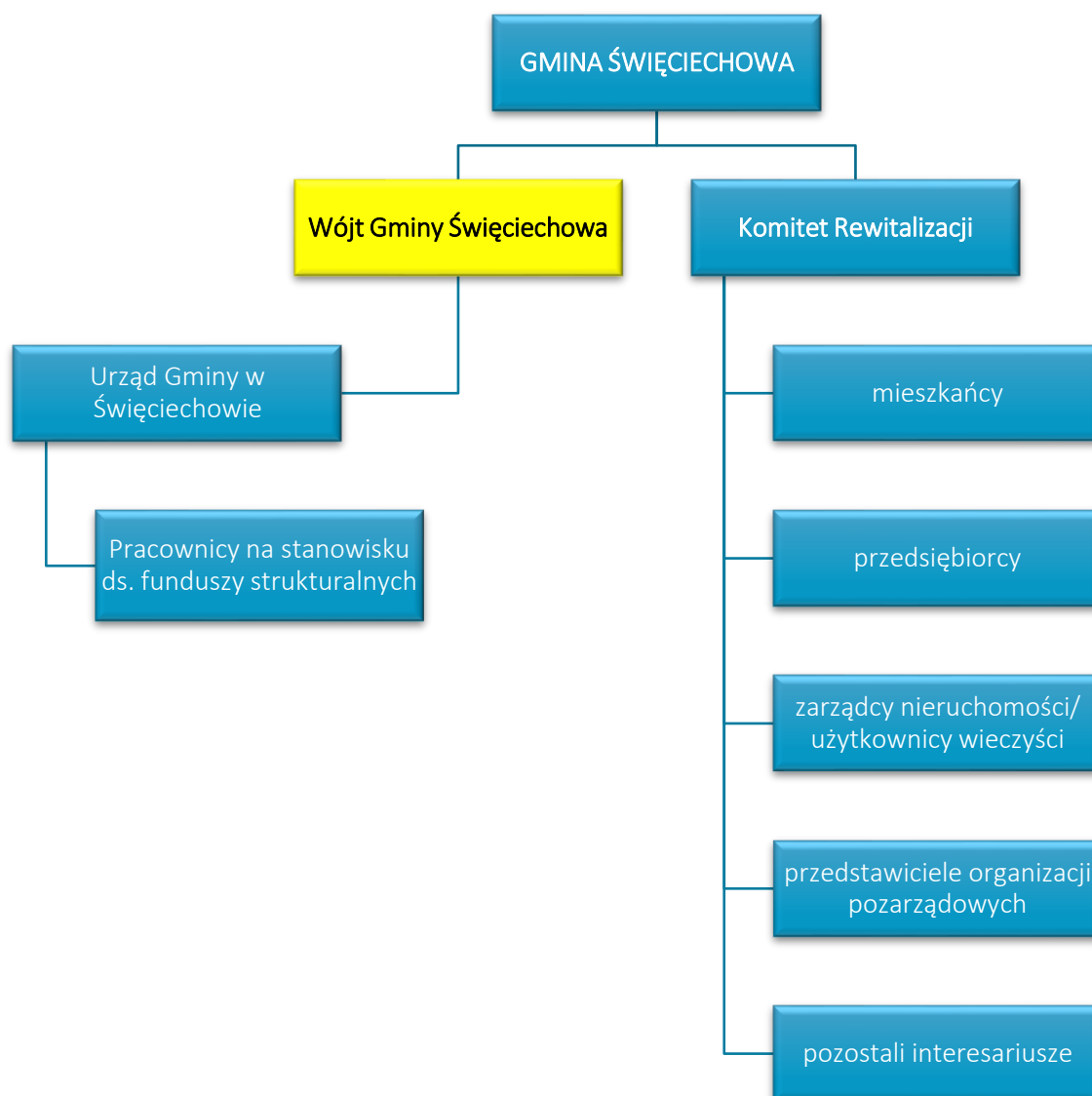
Za zarządzanie i wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji oraz przedstawianie okresowych ocen z postępu jego realizacji, odpowiedzialny jest Wójt Gminy Świąciechowa. Pełni on rolę nadzorcą nad całym procesem rewitalizacji, a jego zadania wykonywane będą przede wszystkim we współpracy z pracownikami Urzędu Gminy – głównie na stanowisku ds. funduszy strukturalnych. Do zadań Wójta należeć będzie:

- koordynacja wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji,
- współpraca z komórkami organizacyjnymi Urzędu Gminy, jednostkami organizacyjnymi oraz partnerami społecznymi,
- gromadzenie i aktualizacja danych dotyczących sytuacji kryzysowych w Gminie,
- sporządzanie raportów z wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji i przekazywanie ich Komitetowi Rewitalizacji,
- organizacja systemu oceny i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji, w szczególności opracowanie wzoru formularza sprawozdań z realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- identyfikowanie potencjalnych zagrożeń i problemów związanych z realizacją Programu,
- bieżące informowanie mieszkańców nt. wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- zbieranie propozycji zmian do Programu zgłaszanych przez pozostałych interesariuszy rewitalizacji,
- aktualizacja założeń Programu na skutek przeprowadzonej oceny skuteczności i bieżącego monitoringu Programu.

Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji, Rada Gminy zobowiązana jest podjąć uchwałę w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Komitet ten stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy oraz sprawuje funkcję opiniodawczo-doradczą w sprawach związanych z wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji. Tworzą go osoby reprezentujące wszystkich interesariuszy rewitalizacji przed organami władz Gminy Świąciechowa. Do minimalnego zakresu uprawnień i zadań Komitetu

należy zaopiniowanie, sporządzonej przez Wójta, oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Do pozostałych zadań Komitetu należy m.in.: podejmowanie działań mających wpływ na proces rewitalizacji na każdym etapie i poziomie prac nad Programem, sprawowanie nadzoru, monitorowanie i ewaluacja działań rewitalizacyjnych. Szczegółowe zasady funkcjonowania Komitetu określa się w regulaminie Komitetu.

Na poniższym schemacie przedstawiono strukturę zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2023-2033.

Rycina 24 Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa

Źródło: opracowanie własne.

10.2. Koszty zarządzania

Koszty związane z zarządzaniem procesem rewitalizacji w Gminie Świąciechowa ujęte zostaną w bieżących kosztach funkcjonowania Gminy i stanowić będą wydatki na wynagrodzenia pracowników zajmujących się wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji wraz z pochodnymi od wynagrodzeń. Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto pracowników Urzędu Gminy w 2021 roku wyniosło 4 144,53 zł. W tym samym roku suma etatów wynosiła 20,6 (wszystkie osoby na stanowiskach urzędniczych, zatrudnione na umowę o pracę (bez osób zatrudnionych na mocy uchwały powołania (zastępca wójta, skarbnik) i wyboru (wójt)). Zatem suma wynagrodzeń wspomnianych pracowników Urzędu w skali roku (wraz z 13-stką, dodatkami, nagrodami itp.) wynosiła 1 372 667,63 zł brutto. Osobami najbardziej zaangażowanymi w proces zarządzania Programem będą pracownicy Urzędu Gminy – głównie pracujący na stanowisku ds. funduszy strukturalnych. Zadania dotyczące rewitalizacji będą wykonywane przez nich w części etatu – 0,1 etatu (w ramach swoich dotychczasowych obowiązków służbowych), co pozwala wnioskować, że koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji na jednego pracownika będą niższe. Ponadto, dodatkowym organem w procesie zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji jest Komitet Rewitalizacji, pełniący funkcje opiniodawczo-doradcze, którego praca ma charakter społeczny. Obsługa organizacyjna Komitetu pełniona będzie w ramach działań Urzędu Gminy.

10.3. Ramowy harmonogram realizacji programu

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa jest programem wieloletnim. Jego okres realizacji wynosi 10 lat. Rok 2023 jest rokiem kończącym prace nad przygotowaniem dokumentu oraz rozpoczynającym realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Na przełomie roku 2023/2024 planuje się powołanie Komitetu Rewitalizacji. Z uwagi na fakt, iż ustawa o rewitalizacji obliguje do przygotowywania oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych przynajmniej raz na 3 lata, został zaproponowany podział realizacji Programu na 3 letnie okresy. Rok 2033 jest rokiem kończącym Program, w którym zostanie przeprowadzona ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji.

Tabela 33 Ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji

2022-2023	2023-2025	2026-2028	2029-2031	2032-2033
Prace nad GPR:	Pierwszy okres realizacji GPR:	Drugi okres realizacji GPR:	Trzeci okres realizacji GPR:	Czwarty okres realizacji oraz zakończenie prac nad GPR:

Uchwalenie GPR	Powołanie Komitetu Rewitalizacji	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2026-2028	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2029-2031	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2032-2033
	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2023-2025	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2026 (do 31 marca 2027 r.), 2027 (do 31 marca 2028 r.), 2028 (do 31 marca 2029 r.)	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2029 (do 31 marca 2030 r.), 2030 (do 31 marca 2031 r.), 2031 (do 31 marca 2032 r.)	Opracowanie rocznego raportu monitoringowego za rok 2032 (do 31 marca 2033 r.), 2033 (do 31 marca 2034 r.)
	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2023 (do 31 marca 2024 r.), 2024 (do 31 marca 2025 r.), 2025 (do 31 marca 2026 r.)	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2026-2028 (do 30 kwietnia 2029 r.)	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2029-2031 (do 30 kwietnia 2032 r.)	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2032-2033 r. (do 30 kwietnia 2034 r.)
	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2023-2025 (do 30 kwietnia 2026 r.)			Ewaluacja ex-post realizacji GPR za okres 2023-2033

Źródło: opracowanie własne.

11. Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji

Partycypacja społeczna jest wyrazem aktywnego uczestnictwa obywateli i podejmowania przez nich decyzji, które są znaczące dla danej społeczności. Może przybierać różnego rodzaju formy i odnosić się do różnych grup społecznych. W przypadku partycypacji w procesie rewitalizacji, mówimy o relacji między władzami samorządowymi a obywatelami, którą charakteryzuje angażowanie jednostek w sprawy je dotyczące poprzez konsultowanie i wypracowywanie konkretnych rozwiązań w dążeniu do osiągnięcia wspólnego celu. W ustawie o rewitalizacji partycypacja odnosi się do aktywnego udziału interesariuszy w kształtowaniu całego procesu rewitalizacji.

Z uwagi na to, iż Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze operacyjnym, wdrożenie całego programu, w tym zawartych w nim działań i przedsięwzięć, angażuje wszystkie podmioty zlokalizowane na obszarze rewitalizacji. Uczestnictwo różnych grup interesariuszy należy umożliwić na wszystkich etapach prac nad Programem (diagnozowania, programowania, wdrażania i monitorowania).

Na etapie diagnozowania i programowania wykorzystano następujące formy partycypacji społecznej:

- zbieranie uwag w formie elektronicznej i papierowej,
- ankiety/formularze,
- warsztaty,
- spotkania,
- wywiady.

Aktywną partycypację na etapie diagnozowania i programowania umożliwiono:

- mieszkańcom Gminy Świąciechowa,
- przedstawicielom instytucji funkcjonujących na terenie Gminy,
- przedsiębiorcom z obszaru rewitalizacji na terenie Gminy,
- organizacjom pozarządowym działającym na terenie Gminy,
- samorządowi gminnemu,
- partnerom społeczno-gospodarczym,
- podmiotom reprezentującym społeczeństwo obywatelskie,
- podmiotom działającym na rzecz ochrony środowiska,
- podmiotom odpowiedzialnym za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji,
- pozostałym interesariuszom np. przyszłym inwestorom, przyszłym mieszkańcom.

Zapewnienie udziału interesariuszom na etapie diagnozowania rozpoczęło się od konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Świąciechowa. Od 17 stycznia do 17 lutego 2023 roku wszyscy zainteresowani

mogli zgłaszać swoje uwagi oraz wnioski do projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Świąciechowa.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, informację o konsultacjach społecznych projektu uchwały wraz z załącznikami, zamieszczono 7 dni kalendarzowych przed rozpoczęciem konsultacji, tj. 10 stycznia 2023 roku w następujących formach:

- na stronie podmiotowej Gminy Świąciechowa w Biuletynie Informacji Publicznej,
- na stronie internetowej Gminy Świąciechowa,
- na tablicach ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Świąciechowie,
- na stronie internetowej Kuriera Świąciechowskiego.

Formularz zgłaszania uwag oraz projekt uchwały wraz z załącznikami oraz Diagnozą służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Świąciechowa, dostępne były na stronie internetowej Gminy Świąciechowa, na stronie podmiotowej Gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w formie papierowej w Urzędzie Gminy w Świąciechowie. Wypełnione formularze można było dostarczyć w postaci papierowej lub elektronicznej.

Kolejną formą konsultacji była ankieta w formie kwestionariusza on-line. Badania ankietowe wśród mieszkańców pozwoliły na poznanie opinii dotyczącej problemów występujących w 5 sferach funkcjonowania obszaru zaproponowanego do rewitalizacji. Łącznie uzyskano odpowiedzi od 24 ankietowanych.

24 stycznia 2023 r. zorganizowano również spotkanie konsultacyjne on-line o charakterze otwartym, na którym omówiono główne założenia rewitalizacji oraz metodykę wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Świąciechowa. Uczestnicy mieli możliwość przedstawienia własnych wniosków, a także swobodny udział w dyskusji nad określeniem granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Podczas spotkania nie zgłoszono żadnych uwag ani propozycji zmian projektu.

Na etapie opracowywania diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji oraz programowania Gminnego Programu Rewitalizacji, w dniu 15 maja 2023 roku odbyły się warsztaty z interesariuszami rewitalizacji m.in. mieszkańcami Gminy, członkami Młodzieżowej Rady Gminy Świąciechowa, dyrektorami i pracownikami przedszkola i szkół podstawowych w Świąciechowie, Lasocicach i Długiem Starem, pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, sołtysami, przedsiębiorcami oraz przedstawicielami Urzędu Gminy w Świąciechowie.

Na początku uczestnicy warsztatów zapoznali się z głównymi założeniami rewitalizacji oraz wnioskami, jakie płynęły z diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Dalsza część warsztatowa składała się z trzech modułów pn.: „Gdzie leży problem i jakie są jego przyczyny?”, „Mamy potencjał!” oraz „Co można w tej sprawie zrobić?”. Zadaniem uczestników było zidentyfikowanie negatywnych zjawisk występujących na trzech

podobszarach rewitalizacji w podziale na grupy, wskazanie przyczyn tych zjawisk oraz znalezienie rozwiązań na wyprowadzenie obszaru ze stanu kryzysowego. Lokalne potencjały obszaru rewitalizacji interesariusze zaznaczali na mapie całego obszaru rewitalizacji.

Oprócz tego przeprowadzono wywiady pogłębione z przedstawicielami Urzędu Gminy w Świąciechowie, których wyniki posłużyły do napisania szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji. Pozwoliły one także na uszczegółowienie wniosków płynących z warsztatów.

Na etapie programowania zaproszono interesariuszy rewitalizacji do zgłaszania pomysłów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Pomysły zbierano za pomocą uproszczonych fiszek projektowych, udostępnionych w trakcie trwania naboru. Propozycje mogły być zgłaszane zarówno przez osoby fizyczne, jak i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, koła, kluby, podmioty gospodarcze i inne.

Rycina 25 Warsztaty rewitalizacyjne przeprowadzone w ramach opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji

Źródło: dokumentacja fotograficzna warsztatów przeprowadzonych z interesariuszami w dniu 15.05.2023 r.

Oprócz wyżej wymienionych form partycypacji, udział interesariuszy na etapie programowania możliwy był również dzięki uczestnictwu interesariuszy w konsultacjach społecznych dotyczących projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2023-2033. Od 16 sierpnia do 15 września 2023 roku wszyscy zainteresowani mogli zgłaszać swoje uwagi oraz wnioski do projektu gminnego programu rewitalizacji.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, informację o konsultacjach społecznych projektu gminnego programu rewitalizacji, zamieszczono 7 dni kalendarzowych przed rozpoczęciem konsultacji, tj. 8 sierpnia 2023 roku w następujących formach:

- na stronie podmiotowej Gminy Świąciechowa w Biuletynie Informacji Publicznej,
- na stronie internetowej Gminy Świąciechowa,
- na tablicach ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Świąciechowie,
- na stronie internetowej Głos Regionu – Ziemia Leszczyńska.

Formularz zgłaszania uwag oraz projekt gminnego programu rewitalizacji wraz z załącznikami, dostępne były na stronie internetowej Gminy Świąciechowa, na stronie podmiotowej Gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w formie papierowej w Urzędzie Gminy w Świąciechowie. Wypełnione formularze można było dostarczyć w postaci papierowej lub elektronicznej.

Kolejną formą konsultacji była ankieta w formie kwestionariusza on-line. W ankiecie poproszono m.in. o ocenę każdego z zaproponowanych przedsięwzięć, a w razie wątpliwości o zgłoszenie propozycji uzupełnienia danego projektu zgodnie z oczekiwaniami. Największym zainteresowaniem i aprobatą wśród ankietowanych cieszył się Projekt 3: „Przestrzeń wiedzy” – zagospodarowanie Biblioteki na Centrum Technologiczne. Żaden z ankietowanych nie wyraził potrzeby uzupełnienia zaproponowanych przedsięwzięć, natomiast 100% osób biorących udział w badaniu przyznało, że zaproponowane projekty są skierowane dla wszystkich grup społecznych (w tym m.in. dzieci i młodzieży, osób dorosłych, osób z niepełnosprawnością, seniorów). Łącznie uzyskano odpowiedzi od 24 ankietowanych.

Podczas przeprowadzonego 8 września 2023 roku spotkania konsultacyjnego przedstawione zostały główne założenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2023-2033. Zapewniona została możliwość przedstawienia swoich wniosków, a także swobodnego udziału w dyskusji nad przedstawionymi propozycjami dotyczącymi założeń programu. Podczas spotkania nie zgłoszono żadnych uwag ani propozycji zmian projektu.

Udział społeczności lokalnej zostanie zapewniony również na etapie wdrażania dokumentu. Za proces wdrażania Programu odpowiedzialny będzie Wójt Gminy Świąciechowa wraz z pracownikami Urzędu Gminy. Z kolei funkcję doradczą, opiniującą oraz monitorującą sprawował będzie Komitet Rewitalizacji.

Przejawem partycypacji społecznej na etapie wdrażania Programu będzie również udział zainteresowanych partnerów społeczno-gospodarczych, podmiotów reprezentujących

społeczeństwo obywatelskie, działających na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji, mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, wspólnot mieszkaniowych i innych zainteresowanych osób w realizację poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Projekty adaptacji obiektów do pełnienia nowych funkcji, tworzenia nowych przestrzeni i ich wyposażenia, będą odbywały się wspólnie z jednostkami, które będą odbiorcami poszczególnych działań. Przykładem takich działań jest projekt zintegrowany nr 1 „Pracownia Rozwoju Technicznego – zagospodarowanie przestrzeni po byłym przedszkolu w Długim Starem”. Projekt ten wraz z adaptacją znajdującego się tam budynku na cele społeczne odpowiadać ma na edukacyjno-integracyjne potrzeby mieszkańców. W ramach tego projektu nawiązana zostanie współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami, prowadzone będą akcje informacyjne oraz zajęcia i warsztaty dla mieszkańców. Innym przykładem jest projekt zintegrowany nr 2 „Przestrzeń wiedzy – zagospodarowanie Biblioteki na Centrum Technologiczne”, gdzie oprócz m.in. utworzenia przestrzeni dedykowanej dla laboratorium twórczego, czyli miejsca, w którym użytkownicy będą zdobywać umiejętności z zakresu robotyki, programowania, sztuki cyfrowej, projektowania graficznego itp. Nawiązana zostanie współpraca z Szkołą Podstawową i Stowarzyszeniem w ramach organizacji zajęć dodatkowych dla dzieci, a także współpraca w ramach wolontariatu sąsiedzkiego. Takie działania pozwolą wyprowadzić obszar ze stanu kryzysowego, zwiększyć przynależność do miejsca zamieszkania, zwiększyć szanse rozwojowe mieszkańców oraz zintegrują społeczność sąsiedzką bez względu na wiek czy status społeczny.

Partnerzy społeczno-gospodarczy, podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, działające na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji były zapraszane do współpracy na każdym z etapów prac oraz będą włączone w realizację Programu w sposób opisany w niniejszym rozdziale.

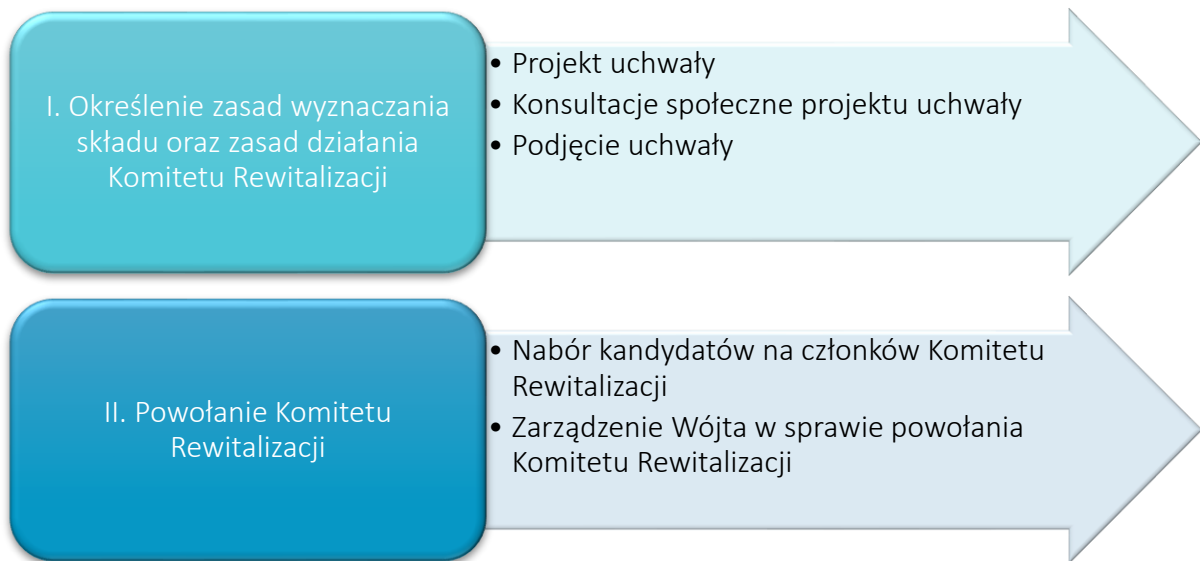
Wszelkie informacje o prowadzonych działaniach rewitalizacyjnych, będą przekazywane interesariuszom we wszelkich możliwych formach, zakładających dotarcie do wszystkich mieszkańców, bez względu na wiek, status społeczny, poglądy czy stopień i rodzaj niepełnosprawności.

Dodatkowa forma partycypacji społecznej wystąpiła również na etapie wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji, dla którego przeprowadzone były również konsultacje społeczne, w trybie przewidzianym w ustawie o rewitalizacji. Kolejnym etapem będzie powołanie Komitetu Rewitalizacji zgodnie z przyjętym Regulaminem. Wśród członków Komitetu Rewitalizacji będą mogli się znaleźć:

- przedstawiciele mieszkańców obszaru rewitalizacji;
- przedstawiciele mieszkańców spoza obszaru rewitalizacji;
- przedstawiciele podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność społeczną, w tym organizacji pozarządowych i grup

nieformalnych, wskazanych przez organy uprawnione do reprezentowania tych podmiotów;

- przedstawiciele podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność gospodarczą, lub przedstawiciele właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości i podmiotów zarządzających nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji, w tym spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych, społecznych inicjatyw mieszkaniowych, towarzystw budownictwa społecznego oraz członków kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych, wskazanych przez organy uprawnione do reprezentowania tych podmiotów, wyłonionych w drodze otwartego naboru;
- przedstawiciele Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych lub spółek komunalnych Gminy, w szczególności ekspertów w zakresie problematyki społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej;
- przedstawiciele Rady Gminy.

12. System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji

12.1. Monitoring programu

Istotnym elementem skutecznego prowadzenia procesu rewitalizacji jest jego monitoring oraz ocena stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba. Za monitoring Programu odpowiadał będzie Wójt Gminy Świąciechowa wraz z pracownikami Urzędu Gminy, prowadzony on będzie w czterech płaszczyznach:

1. monitorowanie podstawowych parametrów Gminnego Programu Rewitalizacji na etapie przyjęcia Programu oraz późniejszych jego aktualizacji (listy przedsięwzięć rewitalizacyjnych, nakładów finansowych, przewidywanych rezultatów);
2. monitorowanie stopnia realizacji celów za pomocą tabeli ewaluacyjnej stanowiącej załącznik nr 5 do niniejszego Programu (raz na rok).
3. monitorowanie skutków realizacji Programu poprzez analizę poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji;
4. bieżący monitoring poziomu wdrażania Programu poprzez ocenę stopnia realizacji poszczególnych projektów za pomocą karty oceny projektu/przedsięwzięcia stanowiącej załącznik nr 4 do niniejszego Programu.

Na podstawie powyższych parametrów sporządzany będzie raport monitoringowy (raport z postępów realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2023-2033), który corocznie przygotowywać będzie Wójt Gminy Świąciechowa we współpracy z Komitetem Rewitalizacji. Sprawozdawczość za dany rok będzie opracowywana do 31 marca następnego roku kalendarzowego.

Tabela 34 Wskaźniki zmian obszaru rewitalizacji w podziale na badane sfery

Wskaźnik	Wartość bazowa dla podobszaru rewitalizacji Świąciechowa Centrum	Wartość bazowa dla podobszaru rewitalizacji Lasocice	Wartość bazowa dla podobszaru rewitalizacji Długie Stare Północ	Wartość docelowa w 2033 roku
SFERA SPOŁECZNA				
Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	1,51	1,34	1,80	1,34
Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	49,3%	71,4%	50,0%	36,19%
Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych	32,9%	42,9%	35,7%	14,40%

Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie bezrobotnych	35,6%	14,3%	71,4%	14,3%
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	18,1%	7,1%	66,7%	7,1%
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	13,9%	0,0%	0,0%	0,0%
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	55,6%	28,6%	66,7%	28,6%
Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na 100 mieszkańców	7479,61	13588,43	16885,38	6264,68
Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej	3954,84	8259,83	14363,83	3890,29
Liczba uczniów korzystających z posiłków finansowanych przez OPS w przeliczeniu na 100 uczniów	3,70	2,70	0,00	0,00
Liczba stwierdzonych przestępstw na 1000 mieszkańców	5,38	3,53	0,78	0,78
Liczba stwierdzonych przestępstw i wykroczeń (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców	2,23	2,35	0,78	0,78
Liczba osób objętych procedurą "Niebieskiej Karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,26	0,35	0,00	0,0
Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	18,1%	20,0%	22,6%	22,09%
Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	18,4%	18,6%	16,5%	18,6%
Dynamika zmiany liczby mieszkańców 2021/2015	94,3%	103,5%	111,8%	111,8%
Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców	0,46	0,47	0,16	0,47
Frekwencja w ostatnich wyborach samorządowych (I tura)	47,33%	43,28	48,90	48,90

SFERA GOSPODARCZA				
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym	15,63	13,58	15,06	15,63
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym	0,95	0,38	1,42	1,42
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 roku w stosunku do podmiotów gospodarczych ogółem	6,1%	2,8%	9,4%	9,4%
Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym	0,04	0,00	0,00	0,00
Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 roku w stosunku do podmiotów gospodarczych ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00
Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 roku w stosunku do podmiotów zarejestrowanych w 2021 roku	0,04	0,00	0,00	0,00
SFERA ŚRODOWISKOWA				
Liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi na 100 mieszkańców	1,35	0,59	0,00	0,00
Liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miął, ekogroszek) na 100 mieszkańców	23,44	23,74	19,67	18,82
Liczba stwierdzonych zdarzeń drogowych na 100 mieszkańców	1,01	0,71	0,16	0,16
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA				
Powierzchnia ogólnodostępnych terenów zieleni na 100 mieszkańców	1902,01	1417,16	1055,64	1902,01
Liczba obiektów infrastruktury sportowej (boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne, place sportowe, orliki, sale gimnastyczne, hale widowiskowe, baseny itp.) na 100 mieszkańców	0,16	0,12	0,00	0,23
Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	0,80	1,18	0,35	1,43

Liczba centrów aktywności mieszkańców (świetlice, domy kultury, biblioteki, filie, remizy, itp.) na 100 mieszkańców	0,26	0,12	0,00	0,26
Liczba czynnych przystanków autobusowych na 100 mieszkańców	0,34	0,71	1,25	1,25
Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 mieszkańców	0,50	3,06	2,82	0,50
Liczba wydanych decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego na 100 mieszkańców	0,07	0,71	1,96	0,07
Liczba punktów sprzedaży alkoholu na 100 mieszkańców	0,68	0,24	0,39	0,24
Liczba podmiotów działających w podsekcji 64.92.Z PKD 2007 na 100 mieszkańców	0,41	0,47	0,00	0,00
Liczba podmiotów działających w podsekcji 92.00.Z PKD 2007 na 100 mieszkańców	0,53	0,35	0,00	0,00
SFERA TECHNICZNA				
Liczba obiektów komunalnych wymagających remontów z wyłączeniem urządzeń sieciowych (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) na 100 mieszkańców	1,86	0,71	1,18	0,39
Liczba obiektów przestrzeni publicznej (plac zabaw, skwery, zieleńce, place, inne ogólnodostępne przestrzenie publiczne) w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców	0,13	0,00	0,00	0,00
Liczba obiektów komunalnych wymagających termomodernizacji (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) na 100 mieszkańców	2,15	0,82	1,18	0,65
Liczba obiektów komunalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, itp.) na 100 mieszkańców	2,56	0,82	1,18	0,67

Źródło: opracowanie własne.

12.2. Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych

Stałe monitorowanie procesów zachodzących w przestrzeni obszaru zdegradowanego daje możliwość rozpoznania kierunków oraz bieżących potrzeb interesariuszy rewitalizacji.

Skuteczność procesu rewitalizacji jest możliwa do zweryfikowania dzięki prowadzonemu corocznemu monitoringowi Gminnego Programu Rewitalizacji, a także ocenie skuteczności działań rewitalizacyjnych dokonywanej raz na 3 lata przez Wójta Gminy Świąciechowa przy pomocy pracowników Urzędu Gminy (głównie pracowników na stanowisku ds. funduszy strukturalnych). Dokument ten podlegać będzie zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłaszany będzie na stronie podmiotowej Gminy Świąciechowa w Biuletynie Informacji Publicznej, zgodnie z art. 22 ust. 1 i 2 ustawy o rewitalizacji.

Analiza zachodzących zmian pozwoli stwierdzić, czy skutecznie zostało wyeliminowane zjawisko degradacji i jego negatywne konsekwencje oraz czy w wyniku powadzonego procesu nie zaistniała konieczność skupienia się na problemach wcześniej niewystępujących.

12.3. System wprowadzania modyfikacji do programu

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2023-2033 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w Programie, w przypadkach uzasadnionych.

W momencie, gdy Wójt Gminy Świąciechowa wraz z pracownikami Urzędu Gminy (głównie pracownikami na stanowiskach ds. funduszy strukturalnych) w porozumieniu z Komitetem Rewitalizacji zidentyfikują konieczność modyfikacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2023-2033, Wójt występuje do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku należy załączyć opinię, że Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa wymaga aktualizacji wraz z oceną aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ewentualna zmiana Gminnego Programu Rewitalizacji następuje w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

13. Określenie zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego

---

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego implementacja Gminnego Programu Rewitalizacji prowadzi ze sobą szereg zmian podejmowanych uchwałami dotyczących:

1. Wieloletnich programów gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy,
2. Zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, w tym zasad i kryteriów wynajmowania lokali, których najem jest związany ze stosunkiem pracy, jeżeli w mieszkaniowym zasobie gminy wydzielono lokale przeznaczone na ten cel.

Dla Gminy Świąciechowa są to:

- Uchwała Nr XXXVII/340/2021 Rady Gminy Świąciechowa z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Świąciechowa na lata 2022-2026,
- Uchwała Nr XXX/262/2021 Rady Gminy Świąciechowa z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Świąciechowa,
- Uchwała Nr III/11/2010 Rady Gminy Świąciechowa z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości należących do zasobu nieruchomości Gminy Świąciechowa oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub czas nieoznaczony, zwolnienia z obowiązku zbycia w drodze przetargu nieruchomości Gminy Świąciechowa, warunków udzielenia bonifikat od ceny nieruchomości i wysokość stawek procentowych, podwyższonej stawki procentowej opłaty rocznej za nieruchomości gruntowe.

Z uwagi na charakter planowanych przedsięwzięć nie przewiduje się zmian w powyższych uchwałach w przypadku wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2023-2033.

14. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dot. Komitetu Rewitalizacji

---

Przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacja została przyjęta uchwała w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Nie został jednak jeszcze powołany Komitet Rewitalizacji, dlatego zgodnie z art. 7 ust. 5 ustawy o rewitalizacji nie przewiduje się wprowadzenia zmian w uchwale w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Procedura dotycząca zasad zgłaszania się, prowadzenia naboru oraz działania Komitetu Rewitalizacji, została szczegółowo wskazana w Uchwale Rady Gminy Święciechowa z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Święciechowa.

Przewiduje się ewentualną możliwość późniejszego dokonania zmian w Uchwale regulującej zasady wyboru członków Komitetu Rewitalizacji w celu włączenia przedstawicieli terenu objętego rewitalizacją. Liczebność Komitetu Rewitalizacji może zostać przedyskutowana w przypadku podjęcia zmian w powyższej Uchwale. Ewentualna zmiana uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji następuje w drodze konsultacji społecznych, w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

15. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji istnieje możliwość ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Takie rozwiązanie można wprowadzić na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta za pomocą odrębnej uchwały przyjmowanej przez radę gminy. Uchwała ta stanowi akt prawa miejscowego. Specjalna Strefa Rewitalizacji może zostać wyznaczona w granicach obszaru rewitalizacji, na okres nie dłuższy niż 10 lat, bez możliwości przedłużenia.

Ze względu na specyfikę przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz plany inwestycyjne Gminy, nie przewiduje się ustanawiania Specjalnej Strefy Rewitalizacji na obszarze rewitalizacji.

16. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

---

16.1. Wskazanie zakresu zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

---

Obszar rewitalizacji, jak i całej Gminy Świąciechowa objęty jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Świąciechowa, przyjętego Uchwałą Nr XXI/190/2020 Rady Gminy Świąciechowa z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świąciechowa zatwierdzonego uchwałą Nr XXXV/263/2017 Rady Gminy Świąciechowa, z dnia 26 października 2017 r. Na podstawie analizy dokumentu, stwierdzono, iż nie wystąpi konieczność wprowadzenia zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wynikających z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa na lata 2023-2033, gdyż projektowane przedsięwzięcia są zgodne z polityką przestrzenną przedstawioną w Studium. W wyniku realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie nastąpi zmiana funkcji obszarów wskazanych w ww. dokumencie.

16.2. Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany

---

Tylko podobszar rewitalizacji Świąciechowa Centrum pokryty jest w części miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego obejmującym tereny przeznaczone do realizacji procesu rewitalizacji. Plan przyjęty został uchwałą nr XVII/127/2000 Rady Gminy Świąciechowa z dnia 17 listopada 2000 r. w sprawie zatwierdzenia zmiany miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla w miejscowości Świąciechowa.

Realizacja projektów rewitalizacyjnych nie wymaga uchwalenia bądź zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znajdującego się w granicach obszaru rewitalizacji. W wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji nie zmieni się przeznaczenie terenów określonych w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne nie naruszają przepisów określonych w tym dokumencie.

17. Załączniki

Załącznik nr 1: Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych podobszaru rewitalizacji Święciechowa Centrum

Załącznik nr 2: Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych podobszaru rewitalizacji Lasocice

Załącznik nr 3: Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych podobszaru rewitalizacji Długie Stare Północ

---

Załączniki nr 1-3 stanowią osobne karty.

Załącznik nr 4: Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego

Tabela 35 Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego - narzędzie służące do monitoringu realizacji poszczególnych przedsięwzięć realizowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2023-2033

		Nazwa przedsięwzięcia
Jednostka odpowiedzialna		Wskaż jednostki odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia.
Partnerzy		Wskaż partnerów przedsięwzięcia lub wpisz nie dotyczy.
Miejsce realizacji		Podaj miejsce realizacji projektu na obszarze rewitalizacji.
Aktualny status projektu		Podaj aktualny postęp rzeczowy projektu: „zakładane do realizacji”, „w trakcie realizacji” lub „zrealizowane”
Termin realizacji	Planowany	Podaj planowaną datę rozpoczęcia i zakończenia projektu
	Rzeczywisty	Podaj rzeczywistą datę rozpoczęcia i zakończenia projektu
Opis realizacji projektu		Opisz zrealizowany projekt oraz zakres zrealizowanych zadań, podaj cel przedsięwzięcia, wskaż jakie problemy rozwiązuje, określ udział interesariuszy rewitalizacji w tworzeniu i realizacji przedsięwzięcia.
Rezultaty projektu		Podaj efekty zrealizowanego projektu oraz ich wpływ na negatywne zjawiska w szczególności w sferze społecznej, oraz w sferach: gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej.
Nazwa wskaźnika odpowiadająca realizacji projektu i jego wartość	Wskaźnik produktu	Podaj nazwę i wartość wskaźnika produktu realizacji celów i przedsięwzięć.
	Wskaźnik rezultatu	Podaj nazwę i wartość wskaźnika rezultatu realizacji celów i przedsięwzięć.
Wartość projektu		Wskaż całkowitą wartość projektu
Poniesione koszty		Wskaż dotychczas poniesione koszty projektu
Dofinansowanie UE		Określ wartość dofinansowania ze środków unijnych
Program wsparcia		Wskaż fundusz, program wsparcia i działanie, w ramach którego został zrealizowany projekt

Źródło: opracowanie własne.

Załącznik nr 5: Tabela ewaluacyjna

Tabela 36 Tabela ewaluacyjna

Wskaźniki monitorujące	Wartość wskaźnika w roku bazowym (2021 r.)	Docelowa wartość wskaźnika na koniec 2033 roku
CEL 1.		
Bliżej lokalnej społeczności – zwiększenie spójności społecznej w obszarze rewitalizacji poprzez inicjowanie działań mających na celu aktywizację i integrację mieszkańców		
Liczba osób, które wzięły udział w warsztatach i spotkaniach	0	250 os./rok
Liczba mieszkańców odwiedzających miejsce zabaw	0	200/rok
Liczba osób, które w ramach wolontariatu prowadziły zajęcia dla dzieci i młodzieży	0	4 os./rok
Liczba powstałych prozdrowotnych przestrzeni	0	1 szt.
CEL 2.		
Przestrzeń dla każdego – tworzenie otwartych i dostępnych przestrzeni dostosowanych do potrzeb mieszkańców		
Liczba osób korzystających z powstałej infrastruktury Pracowni Rozwoju Technicznego	0	50 os./rok
Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury świetlicy wiejskiej i sali fitness	0	100 os./rok
Liczba zrewitalizowanych przestrzeni	0	6
Liczba obiektów poddanych termomodernizacji	0	2
Liczba zaadaptowanych obiektów do pełnienia funkcji społecznych	0	3
Liczba mieszkańców odwiedzających plac pomiędzy Ośrodkiem Zdrowia a salą wiejską w Święciechowie	0	200/rok
CEL 3.		
Czas na rozwój - poprawa warunków życia mieszkańców poprzez podejmowanie inicjatyw rozwojowych		
Liczba osób biorących udział w szkoleniach i zajęciach	0	50 szt./rok
Liczba powstałych ścieżek edukacyjnych	0	3 szt.
Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	58,8%	36,19%

Źródło: opracowanie własne.

Spis tabel

Tabela 1 Wykaz ulic jednostek analitycznych na terenie Gminy Świąciechowa.....	9
Tabela 2 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Świąciechowa	10
Tabela 3 Analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego – zestawienie zbiorcze	11
Tabela 4 Obszary zdegradowane na terenie Gminy Świąciechowa, tj. jednostki, dla których wskaźnik syntetyczny przyjął w sferze społecznej wartości poniżej 0 oraz dla których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych.....	12
Tabela 5 Lista obiektów zabytkowych na obszarze rewitalizacji	23
Tabela 6 Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków na obszarze rewitalizacji	28
Tabela 7 Zestawienie wskaźników obrazujących sferę społeczną w Gminie Świąciechowa, na obszarze rewitalizacji	30
Tabela 8 Stowarzyszenia i inne organizacje funkcjonujące na podobszarach rewitalizacji Gminy Świąciechowa	38
Tabela 9 Zestawienie wskaźników obrazujących sferę gospodarczą w Gminie Świąciechowa, na obszarze rewitalizacji	41
Tabela 10 Najwięksi pracodawcy w Gminie Świąciechowa.....	43
Tabela 11 Zestawienie wskaźników obrazujących sferę środowiskową w Gminie Świąciechowa, na obszarze rewitalizacji	46
Tabela 12 Zestawienie wskaźników obrazujących sferę przestrzenno-funkcjonalną w Gminie Świąciechowa, na obszarze rewitalizacji.....	49
Tabela 13 Ważne przestrzenie zlokalizowane na obszarze rewitalizacji	55
Tabela 14 Zestawienie wskaźników obrazujących sferę techniczną w Gminie Świąciechowa, na obszarze rewitalizacji	57
Tabela 15 Charakterystyka stowarzyszeń i organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie obszaru rewitalizacji Gminy Świąciechowa.....	66
Tabela 16 Cele i kierunki rewitalizacji	75
Tabela 17 Opis dokumentów powiązanych z Gminnym Programem Rewitalizacji	76
Tabela 18 Opis projektu zintegrowanego nr 1	84
Tabela 19 Opis projektu zintegrowanego nr 2	88
Tabela 20 Opis projektu zintegrowanego nr 3	91
Tabela 21 Opis projektu nr 1.....	95

Tabela 22 Opis projektu nr II.....	98
Tabela 23 Opis projektu nr III.....	101
Tabela 24 Opis przedsięwzięcia uzupełniającego nr 1	102
Tabela 25 Opis przedsięwzięcia uzupełniającego nr 2	104
Tabela 26 Opis przedsięwzięcia uzupełniającego nr 3	105
Tabela 27 Opis przedsięwzięcia uzupełniającego nr 4	106
Tabela 28 Opis przedsięwzięcia uzupełniającego nr 5	107
Tabela 29 Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych	113
Tabela 30 Powiązania między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi.....	114
Tabela 31 Wykaz projektów zrealizowanych w poprzednich latach przy wsparciu środków pochodzących z funduszy europejskich.....	116
Tabela 32 Szacunkowe ramy finansowe podstawowych i uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	120
Tabela 33 Ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji	124
Tabela 34 Wskaźniki zmian obszaru rewitalizacji w podziale na badane sfery	132
Tabela 35 Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego - narzędzie służące do monitoringu realizacji poszczególnych przedsięwzięć realizowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Święciechowa na lata 2023-2033	141
Tabela 36 Tabela ewaluacyjna	142

Spis rycin

Rycina 1 Położenie Gminy Święciechowa na tle powiatu leszczyńskiego	8
Rycina 2 Jednostki analityczne na terenie Gminy Święciechowa	10
Rycina 3 Uproszczona mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	13
Rycina 4 Uproszczona mapa obszaru rewitalizacji – jednostka Święciechowa Centrum	14
Rycina 5 Uproszczona mapa obszaru rewitalizacji – jednostka Długie Stare Północ.....	14
Rycina 6 Rycina 17 Uproszczona mapa obszaru rewitalizacji – jednostka Lasocice	15
Rycina 7 Struktura przestrzenno-funkcjonalna podobszaru rewitalizacji Święciechowa Centrum	18
Rycina 8 Struktura przestrzenno-funkcjonalna podobszaru rewitalizacji Lasocice	19
Rycina 9 Struktura przestrzenno-funkcjonalna podobszaru rewitalizacji Długie Stare Północ	20

Rycina 10 Przedstawienie form ochrony przyrody oraz obszarów zagrożenia powodziowego w granicach Gminy Świąciechowa	22
Rycina 11 Struktura wieku ludności na obszarze rewitalizacji.....	33
Rycina 12 Ocena negatywnych zjawisk w sferze społecznej zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji z uwagi na istotę występujących problemów.....	40
Rycina 13 Przykłady opuszczonych lokali użytkowych w okolicy Rynku.....	42
Rycina 14 Ocena negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji z uwagi na istotę występujących problemów.....	44
Rycina 15 Ocena negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji z uwagi na istotę występujących problemów.....	48
Rycina 16 Rynek w Świąciechowie.....	53
Rycina 17 Przykłady nieużytkowanych przestrzeni na podobszarze rewitalizacji Świąciechowa Centrum oraz Dłgie Stare Północ.....	54
Rycina 18 Ocena negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji z uwagi na istotę występujących problemów.....	56
Rycina 19 Przykłady budynków w złym stanie technicznym zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji	60
Rycina 20 Plac zabaw przy ul. Lasocickiej w Świąciechowie.....	61
Rycina 21 Ocena negatywnych zjawisk w sferze technicznej zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji z uwagi na istotę występujących problemów	62
Rycina 22 Struktura części programowej Gminnego Programu Rewitalizacji	74
Rycina 23 Szacunkowe zestawienie wartości podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	119
Rycina 24 Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Świąciechowa	123
Rycina 25 Warsztaty rewitalizacyjne przeprowadzone w ramach opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji	128